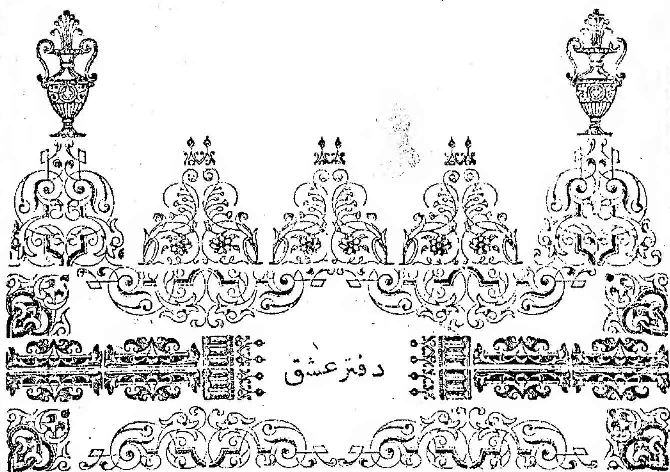

بسم ابروی سیاه جانان * قصهٔ عشقه کرکدر عنوان
بعد حمده سزا دربیچون * ایلین حسنله عشقی مقرون
چون جمال اولدی صفات ذاتی * حسنه ویردی بوعجب حالاتی
قدرت جاذبهٔ رحمانی * شعلهٔ محرقهٔ ربانی
ندر اول جاذبه ده اول تأثیر * چشم ابروده ندر اول تسخیر
صفت حضرت مولادر حسن * عکس مرآت معلادر حسن
قطره در ظاهر اولان دریادن * ذره در شعلهٔ بی همتادن
بو تجلی مدد باریدن * نفخهٔ سابقهٔ ساریدن
وارد اولدیکه خدای متعال * هم جمیل وهم ایدر حب جمال
اسم ذات اولدی اکا لفظ جمیل * حسنه طاقتمی ایدر قلب علیل
نیجه میل ایتمیه حسنه عالم * که رسولینه خدای اکرم
ظاهر اولدی بوغلط شکلنده * صورت شاب قطط شکلنده
حسن بر موهبهٔ عظمادر * عشق بر جاذبهٔ مولادر
حسن بر شاه همایون اختر * عشق اکا شعلهٔ آتش پیکر
حسن بر آهوی وحشی جاندر * عشق اکا مأمن بی پایاندر

حسن برجرعهٔ آب [illegible] كوثر * عشق اكا طرفه كدای كمتر

حسن بر شعلهٔ [illegible]س كبی * عشق اول شعله يه فانوس كبی

حسن بر واسطه [illegible] تشويقه * عشق برداعيه در تحقيقه

رهبر عالم [illegible] در عشق * زردبان در مولا در عشق

آتش عشقله [illegible]ن زر اولور * عشقله خاك سيه كوهر اولور

عشق [illegible]لی آكاه ايلر * جاهلی عارف بالله ايلر

عشقدر [illegible] كشای تحقيق * خلوت حضرته بر مخفی طريق

عشق [illegible]ده اولور آدم خام * عشقدر حد بلوغ اجسام

حسـ[illegible]يل ايليان نادان‌در * دوشميان عشقه بلی حيواندر

عاشق‌[illegible] سينه سيدر بيت الله * عرش اعلايه برابر دركاه

بی [illegible]ن اولدی خدای ذيشان * دل عاشقده كلوب دوتدی مكان

ا[illegible]لا عشق مجازی الزم * كرحقيقی يه چيقر بر سلم

ا[illegible]ن عشق مجازی يه دخول * بولور البته حقيقی يه وصول

[illegible]سنی ظن ايله مخصوص بشر * هب موالید اكا اولمش مظهر

بولنور بعض نبات ومعدن * شكل ورنكنده ملاحت روشن

بولنور انده ده عاشق معشوق * دخی انلرده محبت مطروق

جمله نك قصدی بنه مولادر * صنمه مجنونه غرض ليلادر

غنچه نك جاذبهٔ تسخيری * بلبلك اول نفس اول تأثيری

دوتجلی ايله نفس واحد * بوكه مقناطيس وآهن شاهد

قصد پروانه بودر قيل ادراك * شمع ايچون ينجه ايدر جانی هلاك

شمهٔ معرفت عز وجل * اولدی صد ساله عملدن افضل

﴿در تعريف عاشق﴾

عاشق اولدر كه درونی اوله صاف * حسن اخلاقله قدسی اوصاف

حب دنيادن اوله سينه سی پاك * اوله چشمنده برابر زر و خاك

نه كدا فرق ايده دنياده نه شاه * اكا يكسان اوله زلت ايله جاه

نرکس آسا اوله غرق حیرت ※ دائما سر بزمین فکرت
اولمیه تجلی آنك ذره قدر ※ اوله طبعنده سخاوت مضمر
متواضع اوله اطواری حلیم ※ صاحب خلق زکی طبع سلیم
بویله برعاشق صادق آگاه ※ اکا برنعل قدم مهر ایله ماه
ایلسه حقه دعا وقت سحر ※ هفت افلاکی ایدر زیر وزبر
اولمیه یعنی زبون شهوت ※ اکا هجران اوله عین وصلت
یانسه کلسه بت زیباسی ※ بشلیه رعشه یه هب اعضاسی
اوله لر زبدهٔ دهشت ایکی ال ※ دوکیلور عارضنه خوی اجل
رخ جانانه نکاه ایلیه مز ※ آشکارا دخی آه ایلیه مز
کیزلیجه آه ایله هردم نفسی ※ نطقه کلز طوتیلور ایچجه سسی
حفظ الله نیجه چوق افتاده ※ فجأة جان ویروب اول اثناده
چکه برآه چو آواز کلیم ※ ایده اول صعقه ده روحن تسلیم
سوزی حمل ایله کذب ولافه ※ نظر ایله کتب اسلافه
بوکا لیکن دینلور عشق قدیم ※ شمدی بردیکری اولدی تعلیم
برغلامپاره کیدرکن ناکاه ※ کوره برمیدهده قحبه نکاه
نکهی مژده ویرر وصلتنه ※ غمزه سی شافی جواب علتنه
کوریجك اول روشن نادیده ※ اوغلامپاره دوشر امیده
دوشر اردینه اوشوخك یله رك ※ نانی کورمش کبی برآچ کوپك
یأسیله کافر ایدنجه عودت ※ چکه هردم نیجه آه حسرت
آهی چکدکجه فلانی ایده یاد ※ عشقه دوشدم دیو ایلر فریاد
برکون اول دلبریکم صید ایلر ※ عشقدن کندوبی بی قید ایلر
دلبریله ایشنی صاغ ایلر ※ عشقنی قالبه افراغ ایلر
قالمیه جاذبهٔ شوقه اثر ※ عشقك اوجاغنه انجیری دیکر
بوکا عاشق دیه مم زانیدر ※ بوهمان فتنهٔ شیطانیدر
بیلدیکم عادت عشاق اول ※ سینه در بارقهٔ عشقه محل

شمدی اول داعیه تغییرده در ※ عشق ابنای زمانه کیرده در
بزی خق اتمیه اولن طائفه دن ※ ایلیه طائفهٔ خائفه دن
بعدازین دوشمیه لم اول صوبه ※ سابقا دوشدك ایسه صد توبه

※ دعای پادشاه اسلام ※

اولا اهل سخن تهدیه سی ※ حضرت پادشهك ادعیه سی
ایده لم مدحی ایله آغازه ※ نامه نك حسنه اولسون غازه
اولکه آرایش تاج دیهیم ※ شاه جم کوکب سلطان سلیم
طلعت ذاتی درخشان اولدی ※ رونق عارض دوران اولدی
پیرایدی صانکه بو دنیای خراب ※ بولدی دورنده ینه وقت شباب
مرغ دل کترایکن فی الجمله ※ چشم شهبازه ایدردی حمله
تاکه عالمده ایدی سینه کداز ※ شعلهٔ عشق حقیق ومجاز
حشره دك اختری خوش فال اولسون ※ آب وتاب رخ اقبال اولسون
باد نصرت ایده اعدا سنی هم ※ زلف دلبر کبی خم اندر خم
دشمنه طوتی اوله جان افروز ※ عاشقك آهی کبی عالمسوز
غمزهٔ قهرنه اصناف ملوك ※ دل عاشق کبی اولسون مملوك
ایله شوکتله شه آفاق ※ ای خدا تا به قیامت باقی

※ ابتداء منظومه ※

بکا بو وقعه نویس دُرعشق ※ فاضل مخترع دفتر عشق
دیدی من بلبل آتش ذادم ※ کلشن عشقده پرفریادم
طبعمك قوت چالاکندن ※ فکرمك صفوت ادراکندن
اوله لی دیده کشای عرفان ※ محنت عشقله اولدم کریان
بادهٔ عشقله ساقیٔ الست ※ تا ازلدن بنی قیلمش سرمست
طینت جسمی قیلمش تقویم ※ ایلمش پنجهٔ عشقه تسلیم
اوله لی چهره نمای عالم ※ کلمشم عشقله کویا توأم
بر نفس اولمتم آهسته ※ اولمدم قیدی بلادن رسته

دامدن دامه کرفتار اولدم * دردن درده هوسکار اولدم

دل بیچارهٔ برغنچهٔ عشق * اولدی [illegible]اشدهٔ پنجهٔ عشق

دل کهرپارهسی پامال اولدی * طرفه بازیچهٔ اطفال اولدی

بوندن اولدی دیرایکن ازاده * اولدی بر[illegible] سنه افتاده

حبسدن حبسه دوچار اولمشدر * چشم شهبازه شکار اولمشدر

دله ایرشدی قضا کونا کون * بو بلادن او بلایه مفتون

دوشدی آتشله دل آواره * اوستم پیشه دن اول غداره

دل بیچاره بلا مشتاقی * واهکه بو دورتسلسل باقی

اولمدی کشور سینهم خالی * والینک اوسته کلیر والیٔ

نه طوائف نه ملوکه بکزر * نه قوانین سلوکه بکزر

اولدی بو طائفه یه سینه مقر * جمع وتعدادی یکرمی ایکی نفر

هربری تخت دله شاه اولدی * والیٔ مملکت دلکاه اولدی

قوندی بو طائفه یه اسم ونشان * کشور سینه ده آل شعبان

کیمی ظالم کیمی عادل ایدی * کیمی عالم کیمی جاهل ایدی

استدم جمله سنی یاد ایدهیم * بویله تاریخ نوایجاد ایدهیم

یعنی تا عشقه کرفتار اوله لی * یازهیم شاهم اولان هرکوزه لی

اولی آخری ترتیب اوزره * ذکرخوبان اوله تأدیب اوزره

جمله نک صورتی مرسوم اولدون * حالتی اولی معلوم اولسون

شویله عهدم بوکه تدقیق ایدهیم * ماهو الواقع تحقیق ایدهیم

اولدیغی کبی یازلدی بو رقم * هیچ خلاف اولمدی لله قسم

یادکارم قاله بو ایامه * اوله دلبرلر ایچون شهنامه

آل شعبانه قوتاریخ اولسون * دله هر مصرعی برمیخ اولسون

تسمیه ایلدم دفتر عشق * چونکه هر بیتی پیام آور عشق

دل که آلامله بی فکر شعور * اوله کستاخ ایدرسه معذور

عالم عشق اوله لی جلوه نما * کیمسه یه اولمدی بر بویله بلا

بلی بو عادت مطروق اولدی * هر کشی عاشق معشوق اولدی
بر ایکی دفعه اولور عشق قضا * اوله مز بویله بلا اوزره بلا
سز کذشتم که عجب واقعه در * بویله تحریره سزا شایعه در
قلم ایتدکده سرا غازینه عشق * یازدی تاریخنی بودفتر عشق

﴿ در نقل معشوقان ﴾

دکاه ای نادره کوش دوران * خبر قصهٔ آل شغبان
ذکر یلخانیٔ دستور عمل * منشیٔ الدوله جوان اوّل
اولا برق رضا فرطنه سی * بیك ایله یوزدخی طقسان سنه سی
عربستانی آطدی رومه * اولدی اول واقعهٔ معلومه
دل که پروانهٔ آشفته دماغ * اولدی فانوس سرای ایجره چراغ
مسکنم اولدی خزینه اوجاغی * قوندی شروانه بو غبدك یطاغی
حمد لله که خزینه خانه * فیض واقباله اودر کاشانه
هله خاص اوطه محل قدما * انده نور سته بولنمز اصلا
که هنوز طور لسانم عربی * چلبی سویلسه دیر یاشلبی
اکلمز کن دل عربان دیده * دلبرك اسمی ندر ترکیده
صویمك نیدیکنی بلمز ایکن * آتش عشقم اولوب شعله فکن
مقتضای روش طبع عزیز * مایهٔ عشق ایدوب شوق انکیز
ازلی طبعمه ساریدر بو * دادهٔ حضرت باریدر بو
بونه کسبی نه دخی عندیدر * بکا بر لطف خدا وندیدر
نظر واحده ده والحاصل * عشقله طولدی درون فاضل
دوشدی دل بر صنم ممتازه * بر اوجاق زادهٔ آتشبازه
ناز کانه روش اطواری * آنی طبعمجه یارتمش باری
دل کهر پار سنه شایاندر * بو العجب طفل مقادردر اندر
طفل ایکن رشدیله مقرون اولدی * شویله کم رشك فلاطون اولدی
او کرانمایهٔ یاقوت چهره * بر کهر پاره خزینه ایجره

ذکری خیر اولسون او رحتکارك * آهنی آلمز ایدی بوز ارك
دل ناشادمی شاد ایلر ایدی * نکه لطفله یاد ایلر ایدی
اوغرادم عشق ایله کردابه * بارکیر اولدی کوکل دولابه
دردیله شام و سحر سرمستم * عشق زنجیری ایله دل بستم
بن ایسه اولمدم اول عاشق * نه ذنخی عشق ایشتدم سابق
ندر اول شعله لی آتش تنده * نوله یارب بو حالت بنده
طوتشور دلده محبت ناری * کیمسه یه فاش ایده مم اسراری
بکابر اهل دل اولدی جاسوس * اکا حالم مکر اولمش محسوس
بو کباب اولمشی بریانه چکوب * نمك سوزلری زخم اوزره اکوب
دیدی ابر اولمه سه باران یاغمز * فاضلا نیزه چواله صغمز
سرسری کزمده سین آواره * عشقده دوشمش کبی سین بیچاره
عشق دیرلر بو بلایه ازلی * بو ایدر عقل فلاطون دلی
اول زمان سینه‌می صدبرك اتدم * نه بلا اولدیغنی درك ایتدم
آه واه ایلیه رك شام و سحر * دل پر آتش اولوب خاکستر
کوستررکن بکا اول پاك نسب * کاهیجه روی رضا کاه غضب
بنده اول حالت ایله حیرانم * کاه خندان وکهی کریانم
پرده کوردمکه اوپاکیزه وجود * ناکهان اولدی اویردن نابود
درعقب تابع اولوردی جانم * آه اکر اولسه ایدی امکانم
چیقسه اول ذات لطیف افلاکه * صاریلور ایدم اودامن پاکه
دل سرای ایچره اولوب نغمه‌سرا * روز شب ناله کش واویلا
عاقبت قیلدی دل خسته فراغ * دور اولان کوزدن اولوز دلدن ایراغ
دله فرقتله سلامت کلدی * قهر یوزندن عنایت کلدی
اولمسه بلکه او فرقت حادث * قیس مجنونه اولوردم ثالث
اولدی اول یوسف ثانی اوکوزل * دل ناشاده بلای اول
ایده لم اسم شریفن مکتوم * لوح اندیشه ده قالسون مرسوم

(دائما)

دائما حسن کرانمایه مثال ❊ اوله یارب عزیزم خوش حال

ماحصل اون ایکی ماه اول محروس ❊ ایلدی تخت درون اوزره جلوس

﴿ معشوق دیکر ﴾

دکله ای مائل افسانهٔ عشق ❊ ماجرای دل دیوانهٔ عشق

چونکه اول وقعه دن آزاد اولدم ❊ خنده ریز دل فرهاد اولدم

عشقی آکدجه بیوك سویلر ایدم ❊ دخی اربابنه دخل ایلر ایدم

خوف عشقیله کریزان اولدم ❊ دشمن زمرهٔ خوبان اولدم

قیلدی برمرتبه طبعم نفرت ❊ یانمه کلسه اکر بر آفت

هرنکاهی بکا جانکش کوزینور ❊ رخ آلی ینار آتش کوزینور

کوزینور زلفی بکا مارکی ❊ چشمه اول خط نوخارکبی

قیلسم آغازهٔ ختم قرآن ❊ ایلرم قصهٔ لوطی نسیان

بلین اهل بلادن خرلر ❊ های نه ظالم متعصب دیرلر

بن ایسه ایلدیکم ساخته در ❊ بوروش بنده نوانداخته در

هم کوکل جذبهٔ عشقه بنده ❊ عشقدن هم دخی خوف اوستنده

باکره قزکبی هم شهوتی وار ❊ هم وجعدن صقنوب نفرتی وار

کوکلم اول حالله افکنده ایکن ❊ جذبهٔ عشقله لرزنده ایکن

دوشدی اشکنجه یه طبع میال ❊ بوزدی تدبیرمی ظالم فی الحال

یازیلان جبههٔ ناسه بی شك ❊ اوله مز ناخن تدبیرایله حك

ینه برعشقله مدهوش اولدم ❊ قاجدیغم دامه ینه دوش اولدم

برجوان پازه یه اولدم بنده ❊ خوش ادا تازه بدن نازنده

شهرتی اسمی سلیمان بك ایدی ❊ یوره کی عاشقه طاشدن پك ایدی

قدی برسرو سرازاده ایدی ❊ ادی بوستانجی باشی زاده ایدی

لعلی بر مهر سلیمانیدر ❊ انس وجان بندهٔ فرمانیدر

روزکار اتدی سلیمانه بنی ❊ هدهد ایتدی اکا بونالهٔ زنی

خانم ایناسی کبی برتندر ❊ دله هر برغمزه سی سوزندر

برسليمان بوكه بلقيس اسا * غمزه سى جن دكل ابليس آسا
كشور سينه ده خاقان او[illegible] * [illegible] ان اولدى
اوله لى عشقى ايله افكنده * ايتدم برنفس اولسون خنده
صبر وآرامى تشتيت ايتدى * بنى ديوانه عفريت ايتدى
حرف واحد بكا سوز سويلمدى * نكه لطفله شاد ايلمدى
ماصدق اولدى اكا بو تمثيل * بيرطجى قوشك اولور عمرى قليل
اولدى اول غنچهٔ كلزاره امل * واهكه يغماشدهٔ دست اجل
دله زخم اجدى بنه جان اوزره * كلدى هجران بكا هجران اوزره
كوكل ازقالديكه غمكين اولهجق * تربه سنده حاجى يسن اولهجق
ماحصل اولدى او نخوت كانى * دل ناشاده بلاى ثانى
عاقبت بشقه تجلى بولدى * ظلمن آكدجه تسلى بولدى
بيك ايله يوز دخى طقسان ايكى * برهوا اولدى سليمان ملكى
بربجق سال او سليمان ديوان * طوتدى اورنك درون اوزره مكان

﴿ معشوق ديكر ﴾

دكله اى نغمه شناس عشاق * نالهٔ مطرب خوش ناى فراق
دلكه اول مهلكه دن بولدى خلاص * لجهٔ ديكره اولدى غواص
لذت عشقى الوب ديوانه * كورديكى شمعه اولور پروانه
دل مجنون ارا يوب ليلاسين * يه بلاسين بوله يا مولاسين
جست وجو ايلرايكن تازه بلا * باشنه كلدى قضا آه نه قضا
برجوان پارهٔ دلداده فريب * دل افتاده سى بى صبر وشكيب
خنده سى وصلتى ايلر ايما * غمزه سى ليكن ايدر استهزا
اويله فندقجى او چشم بادام * كاه پخته كورينور كاه چه خام
دنكى يوق حاصلى برفتنهٔ جان * بو العجب شعبده باز خوبان
اسمى خلق ايچره او صاحب نخوت * شهلوندم ايله بولدى شهرت
صنعتى او لمش ايدى جانند ه * سه سنه مرغ هوا افكنده

فرط تسخیر ایله آوازی بلند * نغمه سی اولدی دل زاره کمند

حسنی بوقدرسه سنه دوش اولدم * انی بوق نازینه مدهوش اولدم

یوزینه دائره طوتسه او پری * دوکنور دف کبی افتاده لری

پرده دن چیقدی او چشم بلور * یاتدی اغوشده مثال طنبور

دشمن اغوشنه دراو بحوسی * بکا اما که قولاق بورغوسی

برقش او یونی وار اورتاده * نه دو دکدر اره ده افتاده

یعنی نقاره سنه نیجه حریف * کوستروب ضرب ثقیل ایله خفیف

نی کبی طنطنهٔ موسقیدن * داغ داغ اولدی دلم بوصقیدن

اوتروب نغمهٔ موسیقاری * که حسینی یه چیقردی کاری

دل بو حالته تلاش ایلر ایکن * رقبا ایله خراش ایلر ایکن

قیلدی بر پیر کهن ساله ظهور * اق باباچهره لی نکبت قنبور

اختیار ایتدی او پیری فانی * قوجه لقده هوس صبیانی

پیر ایکن ایلدی اغوا خناس * ازدی یوزد نصکره ظالم پاپاس

یعنی اول طفلك اولوب لالاسی * طاقدی انکشتنه اول الماسی

کهنه استاد جفا اول صنمی * فلك اول ظالمه قیلدی عجمی

الدی معتاد سرای اوزره دخی * هالهٔ قبضه یه اول ماه رخی

مکر اول ماهه کوکل ویرمشدر * انی زخم دلنه صارمشدر

اولدی هب رهکذر یاره تلف * ادخار ایتدیکی اموال سلف

اولمش ایدی ینه اول پیر قودوش * دلبران زمره سنه باش چاوش

شویله ضبط ایتدی او پیرفانی * نیجه غیرت ایله اول اوغلانی

ایلدی زمرهٔ عشاقی یسق * کیمسیه خوش کوریلورمی بونسق

کل رخسارینه توزقوندرمز * زلفنه دست صبا صوندرمز

چشمه حولیسنه کتسه او پری * اکا پیرولك ایدر چشم تری

خانهٔ مشقه برابرجه الور * یاننده دف کبی انك طاقیلور

کورینور ظاهری بر پیردوتا * ایتسه اغوشه او ماهی اما

حرصله شویله جکر پرانه ❊ زستم اولدی صانه سین جنکانه

بلی شفقتالیه دائر ایشی یوق ❊ کوبکلك ایصره‌جق بردیشی یوق

لب جانانه‌یی امسه اوخبیث ❊ توکروکیله ایدر ایدی تلویث

نیجه صبر ایده بو دردِه فاضل ❊ عاشق اولورمی بوکاره قائل

آه ای پیر دماغ افسرده ❊ ای کهن سال عتهٔ آزرده

دیلرم قامتك اولنجه دوتا ❊ اتكا ایلمکه بولمه عصا

ایله سك اق یوغه برقلغمات ❊ بویه سین المغه بولمه پروات

سنده ای غمزه‌سی ظالم آذت ❊ بوله سین جنس عملده اجرت

برستمکاره کرفتار اوله سین ❊ روزشب عشقله ناچار اوله سین

پیرایکن عکس اوله سنده شهوت ❊ اره یوب بولمه براهل قوت

یوغیمش سنده اثر تقوادن ❊ بویله الدم خبری سورنادن

قامتم صورت بیجان کبی ❊ یعنی دستنده‌کی چوکان کبی

چونکه تل قرمق ایش قانونك ❊ یوره‌کی قیل کبیدر مفتونك

شویله فریاده کاوب بورنجوز ❊ ناله‌سی دیدی کمانه طنبور

دل بو حالت ایله حسرت کشدر ❊ کیجه کوندوز طوتشور آتشدر

نیجه شرقیلر اکا سویلیه‌رك ❊ فاضلك حالی بیاندر دیه‌رك

عاقبت دردیله جاندن کچدی ❊ قهر لطف دوجهاندن کچدی

داد الندن دیه‌رك اول ماهك ❊ بکانك اولدی سرای شاهك

ربهانه‌سیله ایدوب آه فرار ❊ خسته دل قاپدی جورك برتیمار

طورمدی آتش عشق افزونه ❊ آتیلوب کاسه کبی بیرونه

ینه برخیلی زمان اول بدخو ❊ اولمدی لوحهٔ دلدن محو

اسمنی ورد زبان ایلر ایدم ❊ دخی اکدنجه فغان ایلر ایدم

کیدرك غائله‌لر جوش ایتدی ❊ دل اوجانانی فراموش ایتدی

کرچه اول مهلکه‌دن دور اولدم ❊ جور آلامله معذور اولدم

بکزدی یوزوش نادانی ❊ یاقغه بربت ایچون یورغانی

(ماحصل)

ما حصل اولدی او ظالم چلبی * جکدیکم دردِ فلاکت سببی
اوج سیه سطوت ایله اول غدار * ایلدی تخت درون اوزره قرار
کافر اول مرتبه قیدی جانه * رحمت اوقدی هلاکوخانه
بو فلاکتلره اولوب باعث * دل ناشاده بلای ثالث
اولدی اول واقعهٔ شور انکیز * بیك ایله یوزدخی طقسان سکز
اوو قتدن فلکك توبیخی * تاکه بواون سنه سی تاریخی
اون ایکی ییلده بولوب انجامن * تاکه کوستردی بروج احکامن
اول زماندن بو زمانه کلیجك * قالدم آلام ایله مغدور فلك
تا که رحم ایلدی شاه دوران * قیلدی نان پاره می لطف واحسان
عمرنی ایلیه الله افزون * بوله دورنده فرح هر محزون
سایه سنده الورز احسانن * جکیلانك بولورز نسیانن
فاضلك حاضر اوله دلجوسی * جکدیکی آجیلرك طتلوسی

﴿ معشوق دیکر ﴾

ای هوسکار پیام تازه * استه خوش قصهٔ نوآغاره
جونکه ازادهٔ هجران اولدم * خوف عشقیله کریزان اولدم
ینه کوکلم دیدیکم عیارم * دشمنم آه اوخیانتکارم
نچه بردلبره مدهوش ایتدی * قاجدیغم چاهه بنی دوش ایتدی
صقیلوب حاصلی برکون دل زار * قیلدی عمدن هوس کشت وکذار
غلطه سمتنه دوشدی کذرم * برستمکاره ایرشدی نظرم
اسمنه دیرلر ایمش اسمعیل * اولدی قربان قولك قلب علیل
چنکیلرده مکر اول شوخ جهان * حسنله بولمش ایدی شهرت وشان
عجبی انجق بوکه اول جانانه * ملتی اولمش ایدی چنکانه
چسمی ایتدکجه درونی تاراج * غمزه سی دلدن اولور آه خراج
اویله کشمیری کوزل عنبردر * رنك رخسار وتنی اسمردر
تلخکام ایتدی بنی طتلوسوزی * نور عیمدرانك خسته کوزی

بلی هر جلوه سی جان پرور ایدی * الی اغزینه او یار دلبر ایدی
کرچه قبطی ایدی اول سروسهی * عشق انی قیلدی کوکل پادشهی
بویله در قاعدهٔ عشق غیور * دلداه جنکانه یی ایلر تیور
خانقاه دل اسلام آرای * اولدی اول دلبره ایوان سرای
قیلمش افتاده لری اول آفت * کنج میخانه یی جای وصلت
طولاشور نازیله هر میکدهٔ یی * شاد ایدر لطفله محنت زده یی
صالدی فرداره بوناله زنی * صاوه میخانه سنه اتدی بنی
توبه‌لر باده یی نوش ایتدم ایسه * کنج میخانه ده جوش ایتدم ایسه
قنغی مجلسده عجب جام اولدی * اول پری کلمدی اخشام اولدی
انتظار ایله چکوب کاه تعب * نره ده قالدی اومهپاره عجب
کوندز اولنجه اونور امید * غلطه سمتنه اولور خورشید
عزم ایدر سمت بلاطه کیجه‌لر * انده مه پاره اولور تا بسحر
بوسیاق اوزره اومهر رخشان * چرخ ایامی ایدردی دوران
فلك اولورسه مساعد کاهی * کتورر رخانه مزه اول ماهی
اکا ایلردی شرابی سجده * قلقلی دیر ایدی رام مجده
رقصه باشلر ایدی اول جانانه * کاه اياغ اوزره صونر پیمانه
الده چار پاره سی ایلر چیق چیق * دیر ایمش جان رقیبه کل چیق
نعره اوردجه اوچنکانه لری * هو چکر عاشق میخانه لری
جمع اولور سیرینه انواع بشر * صحن میخانه اولور بر محشر
اول پری شیوه ایله اورتاده * رقص ایدر شویله خریق عاده
خم ترللاتره‌لی دکلر ایدی * اوده افتاده کبی اکلر ایدی
طاغیلوب انجمن عالم آب * اولور اولدمده خرابات خراب
او بهانیله کیدر او آفت * دل قالور کوشه نشین فرقت
خونیله دیدهٔ حسرت طولسون * تاکه فردا ده ملاقات اولسون
کاسه ده میکده‌یه اول دلبر * رقبا کافری قولطقده کزر

بر ایا قلی صنم ایلر دوران * کزمده هم صفت درویشان
هب کومش حلقه‌لی اولسه قوشاغی * جزمه لیدن کسیاورمی اباغی
خم کبی یاتدی اوموزون قیجلی * سرو یلی اولمق ایچون صربجلی
شعله‌ٔ حسنی جهانه مقسوم * کتمکه کاهی فنار سمتنه موم
کاه حلوایه کیدر روقت شتا * یاغنی باله قتارلر اعدا
کاه دوکونلرده کزر وقت بهار * یازی بوکونه ایش ای دل زار
بو یله دلداره اولا نلر مدهوش * هندی سیاحی کبی خانه بدوش
بوسیاق اوزره اولورکن دل زار * غم وآلام ایله اوقات کذار
برکون اول دلبر عالم تاراج * ناکهان اولدی هوسکار زواج
ادرنه شهرینه کتدی پدری * کزدی هب انده کی چنکانه‌لری
قلبور اوستنه کلان قبطیدن * بولدی بر دختر پاکیزه بدن
جد بجد محصنهٔ چرکه نشین * حسانی اورمانه مدار تزیین
اقربا سندن انی قیلدی طلب * ایردی مقصودینه بی رنج وتعب
قبطیلر آیینی اوزره اوجوان * کوندروب برقیل‌الك اکا نشان
اودخی ایتدی مقامنجه مقال * طبل وسورنا اکا قیلدی ارسال
پدری نعره چکوب مردانه * طولدی اورمانه بتون چنکانه
بندی بر بوز اشکه دختر ناز * یوکلدوب خرلره اسباب چهاز
طبل وسورنا ایله براسکی کلیم * بردخی کلب عقور تعلیم
طولدی چنکانه‌لرك اوباشی * قنده سن آه خراجی باشی
چیقدی اول مه انی استقباله * عالم اطرافنه اولدی هاله
اسبنه بندی نجه عاشق زار * دلبرك یولنه اولدی تاتار
قور یاور چرکه‌لری صحراده * جانب سمت داود پاشاده
اوجوان الدی الیله رسنی * خردن ایندردی اوناز‌لك بدنی
پوسته کیلر دوشنوب چرکاده * اوقوزی اولدی نشین اورتاده
قور یاور انجمن عقد نکاح * چاغریلوب مجلسه پیر سیاح

يعنى اول شبهه كشاى جنكان ❊ قبطيان مفتيسى شيخ اورمان
صدره چكدى اوكتابسز خواجه ❊ صرتنه قوج دريسى فراجه
قيلدى آيين زواج يارى ❊ قبطيان عادتى اوزره جارى
مهر اول دختر شوق انكيزه ❊ ماوى بونجقدن ايكن آويزه
ويره براسكى اوباء چادرلق ❊ ال دكرمنى دخى آغرلق
ويره اهدا دخى اول دردان ❊ برطراق اول بت عاليشان
اوجوان پاره به اول آيو كبى ❊ قورت كوتى اوزره يمين ايله ديدى
شويله كيم اول قرى تطليق ايدهجك ❊ دوزه زلفندن اكا بر قيل الك
قالقدى اول موكب والاعنوان ❊ ايپ قوشاندى ينه جاره كشان
اولقدر خلقله يوللر طولدى ❊ صناسن فتنهٔ دجال اولدى
كيردى استانبوله اول مه چهره ❊ شرف شمس قران زهره
كلدى الاى ايله اول حسن آراى ❊ بولدى شنلك ينه ايوان سراى
كوريلوب شعلهٔ حسن دلبر ❊ كوزك ايدين ديديلر اهل فنر
خانه يه كيردى او مه پارهٔ ناز ❊ قيلديلر رسم زفافه اغاز
عالمى طوتدى دوكون سورناسى ❊ بشلدى رقصه فلك زهراسى
اولدى قوج باشنه قوربان اولدم ❊ عشق اسمعيله سر ويردى غنم
اولا هر يكا دعوت صالدى ❊ نه مسلمان ونه كافر قالدى
چكلوب خلقه ملوكانه سماط ❊ اولدى محسود سما طيله بلاط
ياغلى بوزاغى ايچون بق درده ❊ عاشقان كبى صررردى زرده
صحنه قاديز بوديكم ياپيلدى ❊ اغزينى اچدى امام بايلدى
ياله مستغرق اولوب اعضاسى ❊ لحيه سى اولدى كتن حاواسى
اوبوبرلى قزارلمش كاسه ❊ دال قاوغه يدير رچوق سله
ديدى بر اهل شكم اول خلقه ❊ بوره كه حق بوكه بغرم يوفقه
اوزانوب صحن پلاوه صاغى ❊ اچدى بريكنى قپان صوق قاغى
ات ايچون كفته خوران قيلدى دوكش ❊ ويرديلر بر بنه خيلى سوكوش

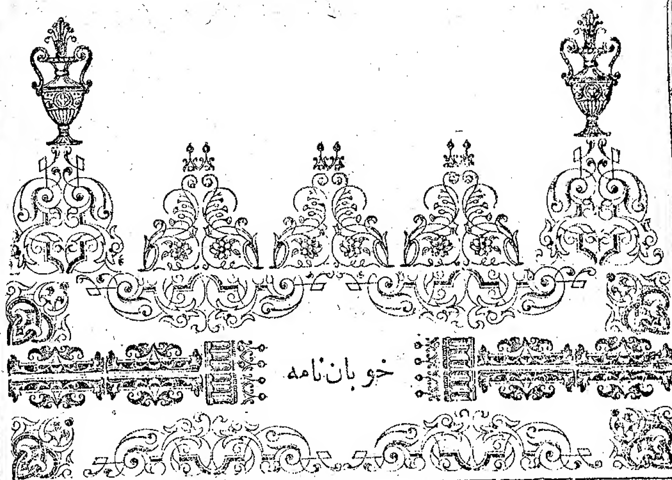
آچدی بازوسنی اول پنبه وجود * قیمق اولورسه بیاض چهره چه سود
فم پاره دیدی هر صحن یملك * آه برلقمه اولیدم کشکك
ساعد دلبری کوردی خورمه * عاشقك بغری اولوب قاورمه
برقبق طولمه سید ربازوسی * یاغلی قویرق طرف دلجوسی
بوطعامه دیدی بربغری کباب * لب جانان پاره شوزاولسه خوشاب
چکدی برسفرهٔ شاهانه نظام * تاکه یاران دیدی اسراف حرام
شب تار ایلدی افاقه هجوم * طاغیلوب مجلسمز همچو نجوم
جمله کاهه کیروب اول دختر ناز * قیلدیلر رسم زفافه اغاز
شویله زیبا یشنه ویردی نظام * سناسن زهره در اول بنت کرام
بولدی ارایش حسن و آنی * ماشطه صدره چکوردی آنی
اوتوروب کوشه یه خودبین اولدی * اقربا خانه یه کلدی طولدی
مکر آیین زفافك شرطی * بویله قانون قدیم قبطی
پدری کلدی مثال اژدر * خانه یه کیردی الندە خنجر
بدتر او زیله اول نکبت شوم * قیلدی بیچاره قز اوستنه هجوم
اوزکه فریاد وفغان ایله یه رك * صدمین ایله بونی سویلیه رك
ویرمزم قزمی بن اولدر یرم * یوزرم پوستنه طوز طولد ریرم
حاضران طوتدی آنی قیلدی رجا * بعد دقیقه امان نولدی سکا
قورتیلوب اول دخی ایلر حمله * یتشوب بنه طوترلر جمله
برقیامت آره ده برغوغا * چاغریرر زنلری هب وا ویلا
کیریشوب بربرینه نکبتلر * قاریشق ارکك ایله عورتلر
خلقه جنکانه دوکونی اول * بوسبب اولدی مکر ضرب مثل
مکر اول واجبهٔ غیرت ایمش * جمله جنکانه لره عادت ایمش
تا سحر نعره ایله جنکانه * قیلدی اول خانه یی ماتم خانه
تاکه برخلعتی معتاد اوزره * کتوروب اتدی او بربا داوزره
کتدی قویرق صاله رق اول نکبت * استخو اندر فم کلبه رشوت

اوقدر عربه ده قیلدی اوكدی * كه قزی خوفله بایلمش ایدی
خوی رخسار ایله اول غنچه دهان * یوزینه كل صوبی قیلدی افشان
نركس چشمنی ایتدكده كشاد * كوردی اول غنچه یی اولدی دلشاد
دلبر ودختری كوردی قرقین * انلره دیدی كلك ینكه قادین
ویردی اول بدرقهٔ بداختر * دست جانانی بدست دختر
قودی برخانه یه اول مهر ومهی * صاریلوب یاسمنه سرو سهی
اچدی رونده كی پوشیده سنی * اولا اوپدی ایكی دیده سنی
صكره پوشیده سی بر زرین ایپك * قبطیلر عادتی اوزره قیل الك
قونمدن اوستنه اول هدهد جان * پیقیلوب نازیله اول تازه فدان
فتح اولوب نخبهٔ اقلیم صفا * آچیلوب دوتن كنز اخفا
كوربجك دانهٔ بادام ایكی شاق * دیدی بركوزلیسنه حكمته باق
انده مرجان قیوسی نادره در * ایكی اطراف كومشدن دره دز
زاله لر دوكدی اشك لاله سنه * یعنی تخم اكدی بشر ترلاسنه
صپلیوب شیشه اونوكا لا آبی * اوستنه اوردی قزل تمغایی
برنشان طاشی دیكلدی طاغه * كه كومش بالغی دوشدی آغه
اوردی بر نیشتر اوكسكین فصاد * خونه قاندی ینه اول اهل فساد
قانلی قیو ایكن ایواه اول * اولدی برچاتلدی قپو اومحل
یوه قزدرمق ایچون اورطه سنه * اوخروس باقدی یمورطه سنه
براغوب لنكری آویزه ایدر * بردر كلی قزل المایه كیدر
یاراوقون اتدیده یاین یاصدی * قوكشو قاپو سنه قندیل اصدی
بق بلا بونده كه بوكار قدیم * اولدی اول دلبره بر امر عظیم
جامه خواب ایچره دمادم اول ماه * قیلدی بولعبه یی معتاد ایواه
چالیشور غیرت ایله لیل ونهار * عاقبت بولدی اول چاهه قرار
بوجوانلق بلی برسوز افكن * پیر هندر كشی یه اتشدن
ماحصل صولدی كل خندانی * قالمدی جذبهٔ حسن وانی

قالمدی رقصه دخی امکانی * ایتسه چاك پاره اولور هریانی
عاقبت ایلر ایکن بویله خراش * اولدی امراضله مرهون فراش
چوق نصیحتلر ایدوب عشاقی * لیك هیچ دکلمدی لقلاقی
عاشقانی غم ایله اکلندی * سوزی کافرسکنه دکلندی
کوزه لم ایمله اسراف مدد * نقد جانه نه بو اتلاف مدد
بویوله کله ویرنلر چوقدر * آه او بی رحمی طیورمش یوقدر
کورکبی باقدی صاغ وصولنه * کتدی بیچاره مدد طوب یولنه
عاشقان هب چکیلوب قلدی وداع * نغرته باعث اولوب بو اوضاع
اولدی اورنك چکردن مخلوع * قالدی پس پایهٔ هجره موضوع
دل زارم ینه اطلاق اولدی * بشقه برمحنته مشتاق اولدی
اولدی تاریخ جدول وقعه * الف مائة دخی تسعین تسعه
یدی آی اولدی چون اوماه منیر * هالهٔ سینه ده صاحب تأثیر
اوده اسلا فنه اولدی تابع * دل زاره بو بلای رابع
فلکك شیوه سنه کارینه بق * دکله بونکته یی اسرار ینه بق
کوکل اول دلبری قیلدی مهجور * آره سی التی سنه ایتدی مرور
برکون احبابله اولدم همپا * سیر ایچون عازم حیدر پاشا
برده برقبطیٔ ماری سیما * هیئتی غول بیابانی آسا
بیوغن ایتمش اوعفریت اطوار * انك آردنده کی دیو نه یولار
برقوال صوقمش افندم بلده * کلدی اول دائره یه دف الده
همان اول آیو کبی جنکانه * هی اغارد یه رلك یارانه
بشلدی کاره بدآوازه ایله * آیواوینا تدی اوآغازه ایله
جمله مز ایلدك آنی تحقیر * ویریلوب دفنه برقاچ منقیر
دقت ایتدم یوزینه بن اوزمان * چشم ابروسنه قیلدم امعان
اوجوان اولدیغنی فهم ایتدم * بلکه بکزتسه دیووهم ایتدم
ایلدم اسمنی برکره سؤال * مکر اسمعیل ایمش اول بدحال

عشقه بن اسمنی ایتدکده عیان * رعشه کلدی دل زاره اوزمان
ایلدم کوکلمه اول دمده عتاب * بومیدر یاندیغك ای خانه خراب
اویله بردلبره اول باری اسیر * که قبول ایتمیه ذاتی تغییر
دهنم اوزره اوروب مهر سکوت * فلکك کاریشه اولدم مبهوت

(قیلدم کیمسه یه رازی افشا)
(شیوهٔ عشق نه بلسون جهلا)

خوبان نامه

﴿ لمرحوم فاضل بك ﴾

حمد اومولای عظیم الشانه * حسن جانسوزی ویرن انسانه

قطره ایکن شکم مادرده * قیلدی صنعیله آنی پرورده

مایشاء اوزره او صاحب قدرت * ویردی اول قطره یه شکل صورت

کیمیسی ولوله ارا دلبر * کیمیسی زشت کریه المنظر

هب کرك خوب کرکسه بدرو * وارمی تصویرن ایدر الا هو

ویردی هر جنسه جمال مخصوص * شیوهٔ دیکر و حال مخصوص

ویردی هر خاکه بر رخاصیت * باشقه بر حالت و بر کیفیت

ویردی هر آدمه سیمای دیکر * هر برین صورت طرز آخر

یعنی هر شخص بر رصورت اولور * بر دخی مثلی نه کلدی نه کلور

اکر ایدر بعضیلری هیئتده * بکزمز بر برینه صورتده

جمله سی احسن تقویم اوزره * عارف اول نکته یه تسلیم اوزره

امتحان ایلمك ایچون ناسی * خلق ایدوب دلبر ایله وسواسی

متنوع کورینور ظاهرده * اراده حائل اولان بر پرده

حسن ایسه بکزدی مقناطیسه * آهن اولسه دل اویار ایلیسه

کیمسه قورتلمازاو باغی وار ایکن * زلف دلبرکی آغی وار ایکن
جذبهٔ حسنه جهان دلداده * مکر الا که جمادی زاده
یعنی صوفیٔ تعصب پیشه * زاهد خشك وتهی اندیشه
طعن ایدر عارض و چشم قاشه * طعن ایسه نقشه دکل نقاشه
اوده کچمز ایسه بو خولیادن * ذوق یاب اولمز ایکی دنیادن
فتنه‌در عالمه حسن مرغوب * اکا حق ایلدی تسخیر قلوب
کیمسنه اولمادی پس اندن معصوم * اهلنه جمله قصصلر معلوم

﴿ دعاء پادشاه اسلام ﴾

اولا مبتدی یه لازم اولان * خدمت ادعیهٔ شاه جهان
حضرت پادشه هفت اقلیم * آسمان مرتبه سلطان سلیم
مردم دیدهٔ ابنای زمان * جوهر روح وجود دوران
زبدهٔ زمرهٔ نوع آدم * باعث ربط نظام العالم
تا قیامت انی مولای کریم * ایده اورنك خلافتده مقیم
ذاتنی صقله کدردن یارب * انی حفظ ایله نظردن یارب
دشمنی اویله پریشان اولسون * هیئت طرهٔ خوبان اولسون
لشکر فتحی اوله اعداده * غمزه ماننده دل شیداده
دشمنی همچو میان دلبر * اوله غایتله ضعیف واحقر
طوره دولتله جهان طوردقچه * قبهٔ کون ومکان طوردقچه

﴿ ابتداء منظومه ﴾

بسکه بو بادیه پیمای هوس * یعنی بو فاضل زار وبیکس
غنچهٔ ترایدی کلبن ایچره * چرخ انی قویدی فلاخن ایچره
انی بردن بره چوق دوندردی * کاهیجه یاقدی کهی سوندردی
وار فلکله نیجه چوق غوغامز * شمدی اما اودکل دعوامز
اولدی بو کونه تجلیٔ فقیر * نه یکا کتدی ایسه عشقه اسیر
داغ خوبان ایله سینم طولدی * صانکه مجموعهٔ حکاك اولدی

بنده بلم که نه حالتدر بو * نه تجلی نه عنایتدر بو
بولمشم سوزشله برعالم * سر پروانه یه اولدم محرم
دامدن دامه دوشر عنقایم * دالدن داله قونر ورقایم
شمدی امادل زارومغموم * بستهٔ زلف خم اندرخم روم
دوشدی بوبلبل دل پرورده * شاخ نازاوزره قرپرورده
تنکدر وصفنه بواوراقم * انی وصف ایتمیه ده مشتاقم
باری تلمیح ایله ایهام ایده ین * انی اجمال ایله افهام ایده ین
رونق ملت ترسادر بو * غنچهٔ کابن عیسادربو
ویرسه اول غمزه سنه رخصت اکر * منقرض اواورایدی نوع بشر
کشتهٔ چشمی اولان عاشق زار * نفخهٔ صوریله اولمز بیدار

﴿سبب نظم وانشاء﴾

بعدزابسط مقال ایلیه لم * سبب نظمی ندر سویلیه لم
برکون اول پادشه کشورناز * موجد نخوت ودانشورناز
مجلس عشرته اولمشدی نشین * چکیلوب برایکی جام زرین
دهن نازی آچوب بنده سنه * دیدی بوعاشق افکنده سنه
ای رضاداده‌ٔ قهر وظلم * فاضلم بستهٔ بند زلفم
بیلورم کنج لطائف سین سن * سروری اهل معارف سین سن
عشقله بونجه زمان سوخته سین * هرهنزدن کهر اندوخته سین
شبهه سز محرم رازاولمش سین * مظهر نازونیاز اولمش سین
استرمکه بنی ارشاد ایده سین * یعنی بوشبهه دن آزاد ایده سین
قنغی ملتده جمال خوبی * کیمنک چوق بولنور محبوبی
قنغیسی حسنله نازك اطوار * کیمده در شیوهٔ ناز ورفتار
قافدن قافه بتون ذکر ایله * سوزده هیچ ایتمه خطا فکر ایله
اولا وصفنی تقریر ایله * بعده رسمنی تصویر ایله
بکا تصحیح ایدوب اعلام ایده سین * برایکی بیت ایله افهام ایده سین

نوش ایدرسین دخی اتمامنده * جرعهٔ لطفمی انجامنده
قره بکلرکه اجل چاره سیدر * هب سکا جبرسنه یاره سیدر
بو سوزی چونکه کوکل کوش ایتدی * شو قله شعله کبی جوش ایتدی
دیدم ای داور اورنك بتان * شاه اقلیم خراب دل وجان
کشور سینه ده سن خانم سین * سن الو الامر دل وجانم سین
درعقب دستمه الدم قلمی * روی اوراقه باصنجه قدمی
آتشه دوندی ینه اندیشه م * قاینـدی طبع معارف پیشه م
اولدی فرمانی کبی هب انشاد * بویله برذوق اثر نو ایجاد
یازمدم هیچ لغت دوهومی * تاکه اول شوخك اوله مفهومی
عرض اولندقده اودم قلب ملول * اوله چشمنده اوشاهك مقبول
قومدم ذره جه حشو زائد * بونده طرنق یری بولمز حاسد
اولمدی ذره قدر بونده خلاف * حق ایله جملیه اولدم وصاف
اولا جمله یی تصحیح ایتدم * صکره هب حالی تصریح ایتدم
ملل مختلفه معلومم * لوح اندیشه ده هب مرسومم
کتب حکمتی قیلدم تعلیم * بیلورم نیدوکی طبع اقلیم
رسم تصویرده رستم یکتا * بیلورم اینسه تناسب اعضا
دله نقش ایلمشم هپ ناسی * تجربه ایلمشم اجناسی
اویله بو بابده وار ادمانم * قوت مدرکهٔ عرفانم
یعنی حمدده کورسم بریار * بی تکلم بیلورم قنغی دیار
حمد لله دکلم بی بهره * هر هنردن بولنور برذره
چونکه اتمامنه ایردی خامه * قومشم اسمنه خوبان نامه
چونکه تاریخده شایان دوشدی * دوشنوب محشر خوبان دوشدی
اشبو تاریخ بلیغك سنه سی * ایردی افلاکه بونك طنطنه سی

﴿ در تعریف اقالیم سبعه ﴾

دکله ای روی زمینك ماهی * آسمانك الم جانکاهی

اولا طوطئه لازم تقدیم * تا که معلومك اوله هفت اقالیم
دیدی دانادل اولان اهل بیان * حاذقان حکمای یونان
انلرك صحت ظبطی اوزره * یعنی تصریح مجسطی اوزره
کوره ویدربو زمینك شکلی * بویله سویلرا وحذاقت اهلی
انك اطرافنه دائر افلاك * اوچ بلوك ایدر اما بری خاك
قو دیلر آدینی ربع مسکون * انی تقسیم ایدوب ارباب فنون
چونکه حکمت ایله تقسیم اولدی * ربع مسکون یدی اقلیم اولدی
کرچه تقسیمی بو کونا سلفك * کلدی اما عقلاسی خلفك
اوچ بلوك ایلدیلر دنیایی * کسدیلر حاصلی بوغوغایی
یکی دنیا دخی ایتدکده ظهور * درت بلوك اولدی محل معمور
بری اسیا ایله افریقادر * بری اوروپا ایله امریقادر
جمله انك الطفی شمدی اما * سمت اقلیم بلادا اوروپا
انده در شهر ستانبول شریف * جمله دن اولمغه بی پاك ولطیف
صغرا ورالقره تعدادی * عالمك قربی ایله ابعادی
کرم وسردك عدم توفیری * ارتفاع درجه تأثیری
استوا خطنه قرب وبعدی * باعث شدت کرم وسردی
انده حیوان اوله مزکرمادن * اوده عکسیدر انك سرمادن
انده دائم ظلمات شب تار * نته کم انده دخی نور نهار
اهلی اول ناحیه نك هب اسمر * اوده اسکانی سپید واشقر
استوا خطنه واقع آدم * اعتدال اوزره نه بیش ونه ده کم
بونده لازم اوله جق اولدی عیان * علم هیئت اوقوسون طالب اولان
مختصرجه بو ایکی بیت الباب * اشته تلخیص هزاران کتاب
بنی هرکیم که ایدرسه تغلیط * اشته رسم کرهٔ بحر محیط

﴿ در تعریف کرهٔ ارض وماء ﴾

ای قمرچهرهٔ خورشید کمال * مرکز دائرهٔ قطب جمال

کشور اول اون ایکی درجه * جمله سکانی قروجه قره جه
بولور آخرده یکرمیده قرار * تابع حکم زحلدر اودیار
کشور ثانی اولندقده شمار * ارتفاع درجه بیست وچار
اولور آخرده یکرمی ویدی * مشتری یه متعلق بلدی
کشوری ثالثی مریخ کوزه در * ارتفاع درجه اوتوزه در
چارم اقلیم که شمسه منظور * ارتفاعی اوتوز التی مسطور
بودر اقلیملرك معتدلی * اعتدال اوزه بونك هر کوزه لی
پنجم اقلیم دیدی اهل خبره * تابع طبع ظریف زهره
انده درشهرستانبول انده * انده در جزیرهٔ مقبول انده
قرق بردردخی عرض بلدی * انی معمور ایده مولی ابدی
ششم اقلیمه عطارد والی * قرق بشدر اکا قطب عالی
هفتم اقلیم که قمرپرورده * قرق سکزدر درجه اول یرده
بکرالی بری انجا منده * تاکه شب اولمیه ایامنده
التمش التی یی بکرسه اما * بوله مز انده موالید نما
شمدی اماکه بقول جمهور * التمش التیده بولنور معمور
ایشته کشورلری قیلدم تبیان * مبدأ غایتی هپ اولدی عیان
بیله سین حکمتی دنیانك * اختلافی نه ایمش خوبانك

﴿در بیان خوبان هندستان﴾

ای سرافراختهٔ دلبر روم * خال هندوسی سیه اختر روم
خوار در مملکت هندستان * هیچ بیاض اولمزاویرده خوبان
شهوت نفسی دخی فاسددر * چونکه باطنلری چوق بارددر
چوق یشر عنصر ناریه لری * هیچ سفید اولمز ایمش لحیه لری
قره جه قوروجه خوبانلردر * شیوه وعشوه ده حیوانلردر
ضعفله قدی هلاله بکزر * بالدیری وارکه خلاله بکزر
سست اندام وزبون وبیجان * برده اولمش طوته لم سرو وان

قامتی اولسه دخی خوش اندام * قتی رفتار ایله نازنده خرام
بولسه دل باغلیه جق بردلبر * هندولر بویله سیاحتمی ایدر
آلده‌در رمی دل دانشمندی * تحفهٔ تازه قماش هندی

﴿ دربیان خوبان عجم ﴾

ای بتانك شه صاحب علمی * ابروانی ایکی سیف عجمی
ذرهٔ تابش نور خلاق * ایدیجك حسنی نثار آفاق
عجمه دوشدی مقوس ابرو * قد بالا ایله چشم جادو
آل رخسار مدور چهره * جمله‌سی حسنله صاحب بهره
هر بری نازو ستم اوستادی * انده آشوب بلا ایجادی
موجد نازو ادا انلردر * محدث جورو جفا انلردر
غمزه‌سی ساحرو چشمی طناز * آشنای روش نازو نیاز
هله عندمده بنم بی همتا * اولمسه زلفی یهودی آسا
رایکان انده اوفعلی مکروه * تنك اولان بوللره قاچدی اوکروه
سهلدر خلوت وصلینه دخول * سرخ سر دیده لرنده مقبول
کشی تاجانته صوقسه جوکنی * دیر عجا هل ایله بابا چه کنی
عاشقه لرك جفا جولردر * دل شکنلردرو بد خولردر
ایلدی اول پسران بی پاك * حافظ وشوکت وعرفیٔ هلاك
پك جفا پیشه بت شیرازی * استماع ایتمزا و وحشی رازی
ویرکیدر حسن و بها شیرازه * جلد حسن انده بولور شیرازه
بنکه ایتمز بسبر تبریزی * عاشقك یانسه دل تبریزی
دل خوبان بخارا خارا * رحمی یوق جمله‌سی آشوب آرا
قند هارك کوزلی لقمهٔ قند * لب عشاقه ویرر طعمهٔ قند
جذبه لبدر کوزل کشمیری * ورکیدر انلره دل تسخیری
اوز بکك دلبری غایت عجبه * اوله مز چهره لرنده جذبه
هر بری حسنله پر جاذبه در * دخی شهرلری هب کاذبه در

جهره تاتار مغول سیماسی * دخی موزون اولهمز اعضاسی
اکا هر خوب شمائل مائل * یرنده اهل مسائل سائل

﴿ در بیان بغداد بهشت اباد ﴾

ای فروغ رخ مهر آفاق * عرق رویی دکر ملك عراق
پك جفا پیشه بتان بغداد * عاشقه ایلمز اول باغی داد
چارم اقلیمده اول شهر نشاط * اعتدال اوزره دراندە اخلاط
رخ آلی کل تردن نازك * لب لعلی مل تردن نازك
زلف شبو سنی سن بیل سنبل * رخنی ایله تأمل هپ مل
چشم ابرولری سمور سیاه * زلف و پرچملری دیجور سیاه
عاشقه ایلده ناز وکرام * اوله مز اول بدن نازك رام
کورمش لطفنی اصلا فردا * وعدهٔ کاذبه سی هپ فردا
غربته لیك دوشن فرسوده * کالهٔ وصلی صاتر هرسوده
آنده اما پسران شیعه * دائم آماده اولور تشنیعه
انده کافرلك ایروب اتمامه * تختگاه اولمش ایکن اسلامه
شاد قیلدی زمن عباسی * هب نوایله ابونواسی
نه جواب ایلدی اول دیوانه * روز فرد اکاجك دیوانه
اولدی هب مغتنم ذوق وصفا * خلقه دوشدی اوسببدن خلفا
کوفه دن کیتدی اودم بغداده * سادهرو برآسیابی زاده
کندو یی شاهدباز ایتدی * جوقجه جمعیت دینار ایتدی
مادری ایلدی اکا انها * پدرك اولدی دکرمن تنها
خبر ایتدی اودخی مادرینه * کوت بجربونده دکرمن یرینه
خلقبانك دخی کون مقبولی * آسیابك نه اولور محصولی
ایشمی ایلمشم بن التون * قوسنك پاشکه دوشسون طاحون
بصره خوبانه قیل مدبصر * حسنله فرقهٔ خوبانی بصر
جکیلور قیل ایله خوب موصل * عاشقه لطف ایله اولور موصل

﴿ در بیان خوبان مصر ﴾

ای زلال لبیدر نیل حیات * غمزهٔ قاهره سی سیف ممات
زن وغلمانی بلاد مصرك * طرفه بازیچه سی اهل عصرك
خسته در دیدهٔ مخمورلری * موی سر درتن بللورلری
هب سیه جردهٔ اولور خوبلری * وار سفید رودخی محبوبلری
بولنور چاه زنخدانلری * قتی جوقدر مه کنعانلری
شیوهٔ عشوه ده هب فائقدر * دخی آغازه لری محرقدر
لیك محظوظ اوله مز طبع سلیم * تهی ذم ایتمدی مرحوم فهیم
جونکه اقلیمی انکده ثالث * اهلنه اولدی رطوبت حادث
قیلدی ترطیب دماغ فاسد * اولدی کورلك اوسببدن عائد
کوررا ماکه رك انکوری * دیدهٔ قلبی انلك اك کوری
کیسه بلز که ندر بوحکمت * یوز نانندە وفور شهوت
طویمدیلر اوفواحش جنسه * اوکر درلرمش اوفعلی خرسه
اوکرنوب ایوجماع ایلرایمش * انی سکرایله بسلرلرایمش
صاف دکل مشرب نه عشاقك * بولا نقدر کوزلی بولاقك

﴿ در بیان خوبان زنکی ﴾

ای سیه خال دخی شبرنکی * حرم حسنه غلام زنکی
زنکیان اولسه دخی ساده رخان * اولسه ده لهجهٔ رویی خندان
اوله مز بوس کناره لایق * مکر اعمی اوله چشم عاشق
قوریسه اسمنه عالم الماس * کورمیدر غفلت ایله اعین ناس
طوته لم اسمیده اولمش مرجان * صانمه کیم وصلتی اومر جان
بلی انلرده صداقت مشهور * هب شجاعتلو مهابتلو وفور
اسمی ظاهرده مغایر اما * باطنی جوهر اولور سرتاپا
نقدر ظاهری اولسه شبکون * اولور آیینه کبی ساده درون
ناسده چوق بولنور کم مایه * اوغره مشدر بوقره سودایه

قره جاریه یی اول طبع سقیم ❊ پنبه جسمانه ایدرمش تقدیم
چشم ادراکی قرارمشمی عجب ❊ برمیدر روز درخشان ایله شب
لکه در صاحب طبع پاکه ❊ قره لقدر دل صفوت ناکه
هله یادایلسك خوشتر اولور ❊ مجمرترکه قوسك عنبر اولور
طوطی یم وارمی بکا آینه ❊ سویلدرمی ابنوسی سنیه

﴿ دربیان خوبان حبش ﴾

ای رخ انوری رومك کونشی ❊ خالی شاهنشه ملك حبشی
دلبران حبشك جاذبدر ❊ شهوت وقوت ایله صاحبدر
خوش ادانازك وطتلو سوزلی ❊ لب خندانیده یومشق یوزلی
چشم وابروسی دخی فی الغایه ❊ رخ لیلا کیسو عنبر مایه
اعتدال اوزره سمین وتنی نرم ❊ دخی حامی اولور کرما کرم
چوق زمان مویی نمایان اولمز ❊ رنك ذاتیسی صررمز صولمز
اوبله قیز واردخی اوملتده ❊ بوز سه لر بکرینی هر ساعتده
ینه بکری کلور اول ثیبه نك ❊ بو سوزه عقلی یترمی ابه نك

﴿ دربیان خوبان یمن ﴾

ای لب لعلی عقیق یمنی ❊ شیوه دستنده دوتمش یمنی
قتی اسمرجه اولور اهل یمن ❊ انده نادر بولنور شکل حسن
ایلمز چهره لری هیچ خنده ❊ نه ارار انده رخ فرخنده
اینجه آوازه لی مظلوم حلیم ❊ کویا جمله سی بیچاره یتیم
متواضع کوزی یاشلی محزون ❊ استخوانی کوربنور جسمی زبون
دلبری اولسه دخی والحاصل ❊ اوبله احواله دکلدر قابل
انده یوق شهوت نفسانیه ❊ انده قدسیت وروحانیه
بشقه برقومدر انار جانانا ❊ بزه املق دخی دوشمز حالا

﴿ دربیان خوبان مغرب ﴾

ای ضیا کستری افلاك قلوب ❊ دل عشاقی سکا عین غروب

مغربك قاعده‌ٔ خوبانی ❊ اكثری اسمر اولور الوانی
جابجا كرچه جوانلر بولنور ❊ قد بالانه قد انلر بولنور
ليك هپ وحشيدر الفت بلز ❊ كلز آغوشه محبت بلز
پرغضب خائن وسركشدر هپ ❊ حدت طبعيله آتشدر هپ
سخن سختی بكر جوشندن ❊ بونلره نيزه كرك آهندن
انلره دوشسه اكر بوناكام ❊ ترئ زولنده كرك چون احرام
سخن ايچون نه زمان كيم اچيلور ❊ دهننده نه آتشار صبا چيلور
فاسد اجزالری طبا تدبير ❊ چونكه اصلاح ايدرايمش تقطير
دخی بوقومك اولور طبع جيد ❊ ايتسه استانبول ايچنده توليد
صانمه بيانا بو دل پرغمكی ❊ دكيشور ملك فسه پرچمكی

﴿ دربيان خوبان جزاير وتونس ﴾

ای سهی قد بلند آوازم ❊ شهلو ندم يكيدم شهبازم
جمله خوبان جزاير زوركار ❊ قهرمان هيئت ورستم اطوار
بوصمه رفتار ولوندانه روش ❊ دايسی طور نرعانه روش
اكا آتشدن اولورپيراهن ❊ هرجوان آهن وهرپيرامن
بوصفت آب وهواسندندر ❊ هپ ظهوری غربا سندندر
اكثر افلاح اولورانده غربا ❊ اوده جنك آور اولورسه اما
شهريسی اواسه دخی فرزانه ❊ اوله‌مزهم صفت بيكانه
امان اول غمزه‌لری شهبازی ❊ كندوسی غازی نكاهی غازی
اوجزايرلی كومش فرمنه‌لی ❊ تللی شاللی اوكوزل ولواه‌لی
سينه سی اوزره دكل مرجانی ❊ دوكه‌لر جمله سی عاشق قانی
اوميانده كه وار اول يطغان ❊ اكا جانك وارايسه برباطق ان
اوپلا صقه ده اولان پوسكللر ❊ موميان اوزره كومش كاكللر
كوره عشاقه طبانجه لايق ❊ سهويله اكا طبانجه عاشق
طره سی فرمنه سی صرمه ليدر ❊ سينهٔ شوقه آنی صارمليدر

اواوراماکه بتان تونس * مشربی نازك وطبعی مونس
آه او مهپاره کوزل تونسلی * اوکوزل ساقی بیاض بورنسلی
او سمن تن ایله سیم مثانی * هرکورن سوسه نه مثت آنی
ندر اول قطعهٔ خوش موزون تن * صانکه چیقمش کبیدر چیقر قدن

در بیان خوبان حجاز

ای سرکوی مطاف حجاج * غمزه سی محدث ظلم حجاج
اسمر اولور رخ خوبانی حجاز * حبشیدن دخی اولمز افراز
بلی شهریلری صفوتلی اولور * رنك بغدایسی زینتلی اولور
لیك دل ویرمکه شایان اولمز * قوت جاذبهٔ آن اولمز
مکه اولادی اولور اهل وفا * زادها الله تعالی شرفا
ساده در لوح دل توحیده * هیچ مکیده ده اولمز کیده
طائف اماکه بهشت دنیا * انده غلمان مثال حورا
صانکه برتپسی قطائف طائف * انده هرذوق ولطائف طائف
بریسی ایلسه مدح جده * چوقده حمل ایته کلامن جده
هله عربان کوزلی نکرلیدر * هر مبارك نفسی سام یلیدر
کیه صر تینه چوالی چولده * اوله بر نغمه قوالی قولده
اوقیافتده کل آدم جنسی * جن صانور شکلنی کورسه انسی
کورر اول زمره یی هم صورت جان * جرس قافله دیرمش چان چان
سن سین ای ماه کوکل دلجویی * نه شتر شیری نه عربان رویی

در بیان خوبان شام شریف

ای جهانك مه خون آشامی * رخلری صبح وزلفی شامی
ثالث اقلیمده در شام شریف * ایده لیم حسن بتانن تعریف
خم اولور ماه کبی شهریسی * یان چزر هاله کبی مهریسی
آق اولور چهره لری موم کبی * انده کل رو اوله مز روم کبی
حسنله اولسه دخی روح افزا * ساقی پرمویی اولور دهشتزا

طولدن جاذبۀ رخساری * ارلور اولدم خط فرح ساری
آدمه جور وجفا بیلمزلر * اویله بیگانه ادا بیلمزلر
سخن وشیوه یه آگاه دگل * عشوه هیج اوغرادیغی راه دگل
نازجانانه ندر بیلمزلر * سوز پروانه ندر بیلمزلر
جذبۀ عشق ارمحلده مهمل * شهوت نفس فقط مستعمل
خنجر وتیغ وطبانجه بیان * هر بری صانکه نریم میدان
باشنده بورکی صارر کجواری * قهرمانی کورینور اطواری
چشمله سهو ایدرسك ایما * اولور اول حالت ایله عقده کشا
شکل هر یخده برآشفته * شگفته اما کورینور ناسفته
بن دیم جمله لرك معلومی * چوق زبانزد بوکه شامی شومی
بن که مألوف کلام رومم * بن که معتاد در منظومم
نشئۀ یاب طرب ایلرمی بنی * یا اخی یا عمی تفهم سخنی
عرب بادیه اما وحشی * کلمز آغوشه ولکن بخشی
سوزی طاتلو یوزی طاتلو ابلق * قوت جاذبه سی وار الحق
ندر اول خال سیه موی سیه * چشم ومژکانیله ابروی سیه
ابیضی یوق بتون اسمردررو * صانکه صحراده دمیده آهو
رنك تکلیف ریادن ساده * بی تصنع روش حق داده
بیلمز اول قوم ندر فعل لواط * انلره اولمدی قسمت او نشاط
بورننده حلقه طاقرزنه لری * بوده بر عادت دیرینه لری
او اور اول حلقۀ بدله بدرو * طاغدن صانکه طوتلمش آیو
کندویه ایلسك اماکه سؤال * انی تخمین ایدر اسباب جدال
اول نواحیده کنار دریا * وارطرابلوس کبی شهر زیبا
آب جان پروری کوثر مایه * بادی همسایه دم عیسایه
قتی چوق دلبر مستثناسی * باخصوص کاکل عنبرساری
جنتك یاد ایده حز سنبلنی * جبهه سنده کورن اول کاکلنی

﴿ دربیان خوبان حلب ﴾

ای سرافراز سریر خوبی * عالمك فتنهٔ جان آشوبی
معتدل آب هواسی حلبك * جانفزا باد صباسی حلبك
پاکدر دلبری خوش رفتاری * صافدر آینهٔ رخساری
چیقارر یاره بتون صبیانی * یاره‌لی یوزلی اولور خوبانی
بودخی لطف هوادن ناشی * غشدن تنده قومز ادناشی
داغ بردل ایسه منکوبلری * داغ بر عارض اولور خوبلری
شقهٔ حسننه تمغای جمال * جمله شهبندر کالای جمال
دیدی عالم حلبی راچلبی * بن نه وصف ایلیم اول غنچه‌لبی
منتظردر نکهی ابرویه * وصلی محتاج دکل آب رویه
ویرمدن طالب وصلینه جواب * آقر آغوش تمنایه چو آب
اورفه‌نك طفره لیدر خوبانی * شهلوندانه اولور ارکانی
مر عشك تازه‌لری ایله کذار * دل عشاقه اولور تشنه کذار
وارمه اول خواهش ایله بیلانه * مرغ حسن انده اولور بی لانه
کیدن اول شهوت ایله سمت بیاس * روی کرددن اولور انده بیاض
اول نواحیده گروه اکراد * یاقیشور دابی دینلسه اکرآد
تورکمانده بولنور آفت جان * ایتدیرر عاشقه ترك ایمان
چشم شاهانه اولور کج ابرو * اولور اما که معند بدخو

﴿ در بیان خوبان اناطولی ﴾

ای سهی قامت ملك اناطول * سنی بر صارمغه دکمز ایکی قول
اناطولی کوزلی خلقیدر * فطرتی اوزره بتون باقیدر
یعنی نه شیوهٔ رفتار بیلور * نه دخی خردهٔ گفتار بیلور
ساده دل جمله‌سی ابله فطرت * اکثریسی بلی اهل جنت
کرچه ناپخته وجود خامی * ناتراشیده اولور اندامی
اولسه رویی مه تابان کبی * نیلیم صورت بیجان کبی

هیچ تناسب اولماز رسته ده * حشو زائد بولنور جسمنده
بونه خاکدن نه هوا وماءدن * نطفهٔ سابقهٔ آبادن
قیصری اولمش ایکن جای سریر * حسنله اولمش ایدی شهرت کیر
جا بجا دلبر رعنا بولنور * دخی چوق آدم دانا بولنور
حکم بوز آزه دکل غالبه در * سوز یمزروحه دکل قالبه در
ایلینار لب دریاده مقر * سائره نسبة اعلاجه دوشر
اکثری شهراسی اغوش ارا * اهل دهقانی رمیده اما
غنجه دن عارفه بر بوی یتر * خرده بینایه سر موی یتر
ایلسون عارف اولان نکته شناس * جمله سائرلرینی بوکا قیاس

﴿ دربیان خوبان روم ایلی ﴾

ایکه کم رشتهٔ زلفك تلنه * کیره می عاشق محرم الینه
روم الینك قتی جوق رعناسی * واردر القصه ید طولاسی
دلبرانی مه مقبول کبی * طور خوبان ستانبول کبی
طوری نازنده میانی نازك * سوزه کلدکده زبانی نازك
دهنی طاتلو اداسی چلبی * دکل ابنای اناطولی کبی
قد وقامتلری بالالرلر * الی اغزینه او یار دلبرلر
مستعد صاحب ازعانلردر * دخی هر خدمتده شایانلردر
طور اندامی بغایت موزون * سرو بالا کبی قامت موزون
اکثری صاحب عار ونخوت * یوصمه رفتار ایله دایی آفت
کرچه شایسده اولورمش حقا * نرم اولان جسمه نریمانه ادا

﴿ دربیان اطه های بحر سفید ﴾

ای سیه خال دخی بتکده در * بحر حسن ایچره قره بر اطه در
معدن حسن وبها بحر سفید * انده هر بر اطه بر بحر سفید
حاصلی هر اطه لر مستثنا * برینی ایتیه لیم استثنا
بوسوزم قاعدهٔ اکثردر * لب دریا وطن دلبردر

حسن تقویم ایله اولمش انشا * جمله سنده متناسب اعضا
قابلیتلو اولور انسانی * پاکدر آینهٔ عرفانی
قتی وافر اولور انده خوبان * لیك اهلنده عدیم دین وایمان

* دربیان خوبان اسلامبول *

ای ویرن ماهه رخ شهرینه * طوتدیرن مهره یوزی شمسینه
خارج ازعقل بشر استانبول * ایره مز غایتنه اهل عقول
یعنی هرکوشه سیدر برمحشر * دخی هرناحیه سی برکشور
صانکه برنسخهٔ کبیدر دنیا * بوده فهرست کتاب اولمش اکا
قره جمله کبی ربع مسکون * اولمش اما اورتم بونده یکون
صانکه عالمده بو بردر یتیم * برصدف اولمش اکا هفت اقلیم
بویله تشبیهنی قیلدم تمثال * کویا مرغ منقش پروبال
اکا سبزین چنا حدربرین * نیل کون ایکی قناتدر بحرین
پنجم اقلیمده اول شهر صفا * بونده غایت ایله خوش آب وهوا
اکثری طبعنه غالب طاعون * نزله درعلت سکانی بتون
بو وبا کثرت آفتندندر * نزله لر فرط رطوبتدندر
اویله برشهر عجایب مشحون * طاش وطبراغنی ایده حق التون
بولنور بونده هب افرادملل * طبع انسانه نیجه ویره خلل
اولدی خرمن کبی هب بوناسك * تخمی واربونده بتون اجناسك
اول سبب هم صفت بوقلمون * اولدی هردلبری بر دیکرکون
بکزه مز بربرینه خوبانی * متعددکورینور الوانی
جمله سی شوخ وفریب وطناز * محرم شعبدهٔ ناز ونیاز
سویله شرکوشهٔ ابروسی ایله * کاهیجه غمزهٔ جادوسی ایله
بری بریله ایدر بیع وشرا * طولسه احباب ایله مجلس فرضا
ینه یاران کوره مز رأی العین * هر بری اولسه دخی ذو القرنین
هر بری ناز وستم اوستادی * جمله نك جور وجفا معتادی

او تمايل او تغافل او ادا * او تبسم او تكلم او صدا
او رويش اول قرياش زنه كبى * طرفه رفتاريله بلمم نه كبى
وعدهٔ كاذبهسى بى غايه * ينه فردايى صباور فردايه
بر نفسله سنى ايلر مغرور * مدت وعدهسى تا نفخهٔ صور
عهد وپيمانى همان نقش برآب * قولى تمكينده بر طاق خراب
جد بجد شهرى اولان ذات شريف * تن وروحى اولور البتّه لطيف
چونكه آسايش ناز ونعمت * نطفهيه باعث ضعف ورقت
نطفهٔ نازكه نك محصولى * ناقص اولور جسد معلولى
اول سببدن چوق اولور نچورى * جابجا ظاهر اولور قنبورى
نسلى البتّه مشوش تندر * سبب افراط لطافتدندر
قامت نازكى بر انجه فدان * عارض هم صفت برك خزان
بوسوزه وارسه مخالف بر تن * بلكه نسلنده اوله خارجدن
هب دونوپير مشوش حاله * ايرمدن عمرى دخى سى ساله
كرچه كيم جثهلرى نازكدر * عقل وعرفانه بتون مالكدر
رشد ايله عقل ايله مشهوندر هب * سبق آموز فلاطوندر هب
رشد وادراك كرك انسانه * ياراشور كله قولاق حيوانه
ندر اول ناطقهٔ سحر ايجاد * ندر اول بارقهٔ استعداد
شهريلكدر كشى يه نصف علم * بر تكمله ايدر وصف علم
آز مدت ايده درسه آغاز * هب ايدر علم شريفى احراز
سائره ليك كركسى طويل * تاكه قهر ايده علمى تحصيل
نازك اولمز ولد دهقانى * چونكه غايتله غليظدر قانى
ايرسهده سالى دخى هشتاده * پيرلك ايتمزانى افتاده
ليك انديشهسى اولور پر رنك * رشددن انده بولنمز بر دنك
دقت ايتسون بوكا ارباب كمال * وارميدر دار شفاده جهال
كيمى حافظ كيمسى ملادر * كيمى شاعر كيمى مستثنادر

چونکه حددن اولیجق عقل افزون * ایدر اول آدمه ایراث جنون
فکر ایدر گاهیجه بو دنیانی * گاهی اندیشه ایدر عقبانی
گاهیجه غیرت اقران و معاش * گاهیجه گردش چرخ قلاش
گاه بر دلبره دل بسته اولور * روز و شب فکری ایله خسته اولور
دائما فکرتی ایلر جولان * آنی سودا ایده اخر حیران
گیدرك عقلی چیقار دائره دن * گیمه بلمز که بو علت نره دن
نقدر محنته معتاد ایسه ده * طیانورمی کشی پولاد ایسه ده

* دربیان خوبان روم *

ای گل گلبن جمعیت روم * رونق انجمن ملت روم
حسن جانسوزی ایدنجه تقسیم * جمله اجناسه خداوند کریم
گویا عالمه دوشدی حبه * ملت رومه ویریلدی قبه
قطره در قسمت عالم گویا * رومه اما که ویریلدی دریا
زن و اوغلانی گوزل هپ تدر * هر بری حسن ایله بر آفتدر
جمله اعضاسی تناسب اوزره * خلق بو سره تعجب اوزره
قامتی بوجه نی ایوجه * انده قنبور اوله مزیا جوجه
بنده ظن ایلرم بویله همان * که بو تأثیر علاج یونان
قیلدیلر نطفه لرینه تدبیر * لطفی بو آنه دك ایتدی تأثیر
هر بریسی فلکك ماهی گبی * آفرینشلری دلخواهی گبی
یعنی نه وجهله استرا یجاد * اویله تصویرینی چزمش استاد
ندر اول خلقت انجو به سرشت * صانکه دزدیده گلزار بهشت
ندر اول جذبهٔ حسن دلسوز * ندر اول غمزهٔ مست دلدوز
ندر اول فطرت سیمین مایه * ندر اول مایهٔ قدرت وایه
او تناسب او تمائل او نگاه * او بیاض گردن ایله زلف سیاه
صاف در سینه سی بللور گبی * کاغدك هر بری کافور گبی
منطق الطیر کبیدر سخنی * سویلمز حرف ثقیلی دهنی

دیدی اسلافده بر اهل وقوف ❊ عارف مخرج الفاظ حروف
شینی سینی اوقودیغن صانمه غلط ❊ صغمدی اول دهنی تنکه نقط
دخی بو ملتده مخصوص همین ❊ ساق بیوی سمین و سمین
سیم خالصدن آغرمالدربو ❊ شهدی صافیدن الذ بالدربو
موی تمییز مکر الا قاشی ❊ نقدر اولسه دخی چوق یاشی
قوت جسمی اولنجه منحط ❊ کاور اولدمده عذاره نوخط
ایرسه ده سالی دخی پنجاهه ❊ دوشرم عشقی ایله بن چاهه
هله اسمرلری پك جاذبدر ❊ حسنله جمله سنه غالبدر
سرو مانندی دمادم تازه ❊ برك آرایشی دائم تازه
جمله سی بوصمه روش دایی ادا ❊ ازاولور یعنی بوملنده کدا
طبع وذاتنده شماتت واردر ❊ نخوت وکبر ومروت واردر
هب توانای ذلاورلردر ❊ صاحب قامت جسیم ارلردر
اهل اسلامه عداوتلری وار ❊ کرچه ظاهرده صداقتلری وار
ارمنیلر کبی نرمین اولمز ❊ هم یهودی کبی مسکین اولمز
یانسه فرقتله دل مهجوری ❊ بنه افزون ایدر اول مهجوری
اوله مزرام اومه حسن وبها ❊ نقد جان ویرسك اکا بوسه بها
لطف ایدرسه دخی اولروح روان ❊ نیلیم بعد خراب دل وجان
باخصوص مغبچه کان غلطه ❊ دوشر اهل صوابی غلطه
نوله طوشان ایسه اسم وشانی ❊ رخ خوبکرده سی طوشان قانی
بزم می ایچره اید نجه دوران ❊ هر بری فتنهٔ آخر زمان
اوله دوشنده لباس زرباف ❊ تن پاکی اوله صاف اندرصاف
دوکیلور عارضنه طره لری ❊ مالمره ده شاشور رغمزه لری
دونه اول مغبچه طولاب کبی ❊ تنی هب اوینیه سیماب کبی
کاهیجه رقص ایده دلجو اوزره ❊ اوتوره کاهیجه زانو اوزره
اوقویه ناز ایدرك برشرقی ❊ مهر غربیدن اولور می فرقی

كاه لعلين صونه كه پيمانه * يرمى قور توبه ايله ايمانه
بر طرفدن مى اولور هوش ربا * دينى بريانده ايدر بو يغما
او خرد دشمنى بو آفت دين * داغ لازم ايده اولدم تمكين
نشئهٔ مى او ليجق مستولى * قابلمى اولسه دخى مست ولى
جان ويرر سيرينه حيوان اولسه * آه ايدر صورت بيجان اولسه
دل بو آتشله دونر بريانه * كندى بريانه جسد بريانه
اوخراباته وريجق احباب * اولدى ياب ياب كيده رك خانه خراب
كورمشوز چوق متعصب صوفى * رهن ايدوب پير مغانه صوفى
كورمشيز بزنيجه صاحب تركه * قومدى مادرينه براوره كه
اوّلا چشم پدرله ملحوظ * پردهٔ عصمت ايچنده محفوظ
شيشه ده غنچهٔ نشكفته مثال * ايلمز دست ستم اكا وصال
اكا جمع ايتدى پدر مال منال * ديمه دى هيچ نه حرام ونه حلال
عازم اولسه پدرى عقبايه * يكيدن طوغمش اولور دنيايه
طبع خلقيسى دكل ايسه نجيب * طفل منحوسى نه يابسون تأديب
اولمسه كندى دخى بال كشا * اوچورورلر آنى ارباب هوا
ره ميخانه يه اوغرار بركون * جكر مادرى طوغرار بركون
بو هوا ايله ايچرسه باده * ويرير اموالنى آب وباده
آكا برباده صونرسه رقاص * بحر پيمانه ده ايلر غواص
اوله بن بلديكم اما دلدار * صاحب شعبده شوخ وعيار
كافرخانه برانداز جهان * خانمان افكن اهل ايمان
شيخ سين اوقويه رق اوله نشين * ديه بيچاره سنه هى ساقين
ايچمدك عشقمه برشيشه شراب * اولمسم حضر تكزله سكر آب
ساغره نقل ايده كاه دولابى * جان بلب اوليه مى اول چلبى
بويله الفت ايده رك آهسته * دام زلفنده اولور دم بسته
اوله عشقيله دمادم مدهوش * اويله طوشانه كركدر خركوش

هب كيدر صو يولينه سيم وزری * ادخار ايتديكى مال
پدری
هب صرّاخيلرا قازیو ميه * پدرى جانى ايچون فسقيه
پدری اولمق ايچون شادروان * خم مى دائم اقار شادروان
ايده الماس و سيمين پاكى * زيب انكشت كف يورغاكى
ايليوب تا بكلو نادانلق * كردن ساقى يه بركرد انلق
ويره رقاصه مجوهر ساعت * بند زنجير اوله چوق هرساعت
ربع مسكونه ايدوب فخريه * طولدرر كاسه لرى ربعيه
سر و سامانى ويرر يغمايه * قاليوب خانه ده اسكى مايه
ينه بو قيددن اولمز رسته * زلف ساقى ايله عاشق بسته
نه عجب ايتسه فروخت جامه * آنيده ويرسه كلورمى جامه
كيتسه ميخانه يه ده آخركار * نكه ايتمز يوزينه اول غدار
كور نور ديده لرنده بدرو * سحره ايلر آنى كافر پترو
اولا ديركن افندم پاشا * اول زمان اسمى اولور يان ملا
يه تيمارخانه ده اولور بدحال * يه سياحتده اولور برابدال
دوشمسون دوشمنمك اولادى * اويله درده پرسول هادى

﴿ در بيان خوبان ارمنى ﴾

اى شه ملت كبرو ترسا * سربرآورده قوم عيسا
ملت ارمنيان عالم * اصل سابقده نصاراى عجم
حاليا ايلسه‌لر بسط كلام * بلايدرلكنت روم واعجام
ليك خارجله اولور دورادور * ايلين شهرستانبولده ظهور
اهل اسلامه تقربلرى وار * فهم وعرفان وتأدبلرى وار
شاعرى اولسه دخى جائزدر * رومه بو صنعت ايله فائزدر
شمدى امابو كوزل غوغاسى * بشقه سوزدر اوتق دعواسى
دلبرانى اوله مز روم كبى * لهجه رولرى مجموم كبى
جثه لو نازك وقامت اينجه * ساقى پر مولرى غايت اينجه

اوله مز ذره جه شهوت انکیز ❊ مشرب نازکه اسم سرکیز
لفظ بارده دیسه هی اخبار ❊ دهنی مجلسده اولور بخیار
بدنی هم صفت جنس وحوش ❊ موی قدرتدن اولور سمور پوش
زمهریر ایچره کوزل سرمایه ❊ صنقله سون آنی دم سرمایه
کویا سینه سی قیل ترلا سیدر ❊ آنده هر موی اشك لاله سیدر
موی بتر مهدده پروزده ایکن ❊ بلکه حتی کس مادرده ایکن
اولسه بر غنچهٔ تر نو پیدا ❊ کل کبی کلهدن اولنسه حالا
خلق دیرکن بوده جانان اولهجق ❊ عاقبت فتنهٔ دوران اولهجق
کورینور اول خط عنبر فامی ❊ طوغمدن صبحی ایدر اخشامی
او صباوتده که ایلر تخمین ❊ که ظهور ایده خط سر بکمین
اولسه بو وصفه مغایر دلبر ❊ رومدن تخمسنی جالمش مادر

❊ دربیان خوبان یهود ❊

ای قمر طلعت آهو دیده ❊ کورمدی سن کبی یاهو دیده
آق اولور چهرهٔ خوبان یهود ❊ آل واسمرلری غایت مفقود
حسنله اولسه دخی شوخ آفاق ❊ نیلیم باشی چوطاس براق
کل اولور باشی صحیح النسبك ❊ زرد اولور چهرهسی صاحب حسبك
اولسه کر صاحب پرچم پیدا ❊ عد ایدرلر آنی اولادزنا
بدنی هم صفت پالوده ❊ نیلیم اولمسه چرك آلوده
قوت اولمز دخی اولادندر ❊ استخوان یوق کبی اجسادندر
رخ وصلتلری ارزانیدر ❊ یعنی انثی ایله ارزانیده
رمضان ایچره اولور صائمه رام ❊ انلری بویله اوقیمش خاخام
خائن الطبع ودل آهنلردر ❊ دخی هر ملته دشمنلردر
جمله سی اویله ذلیل و مسکین ❊ خوف ایدر سایه‌سی دوشه بزمین
هیئت وجامه لری پژمرده ❊ زنده اما کورینور دل مرده
لیك غایتله اولور نغمه شناس ❊ موسقی یه کلیجک افهم ناس

چوق سخن کتوررا وجنس خبیث * قور قارم خامه می ایلر تلویث

﴿ دربیان خوبان چنکانه ﴾

ای رخی اوزره او خالی دانه * رصد اولمش کبید ر چنکانه
خوشجه در دلبری چنکانه لرك * یوزی اسمر در اوجانانه لرك
هپ سیه جرده کوزل جذبه لیدر * داستان کرمی قبه لیدر
ویرکیدر انلره فن نغمات * هپ اصولیله ایدرلر حرکات
نازك آوازه لری کورکدر * سوزی شربتدن الذبی شکدر
خرده صاتدیجه اولوب نغمه سرا * کشی آتشله دیمزمی ماشا
خلق ایله بیع وشراسی قابل * کزلوجه اخذ وعطاسی قابل
هرنه ایلرسه بهانه ممکن * اویله دلداره بهانه ممکن
ظاهر اولدقده خط میمونی * آیواوینا تمغه باشلرخونی

﴿ دربیان خوبان تاتار ﴾

ای سیه طره لرك انواری * رشتهٔ مهر ایله همت تاری
زشت اولور چهرهٔ جنس تاتار * صانمه اعضاده تناسبلری وار
اولور افراط ایله صاحب سینه * دکل اول جسمه مناسب سینه
سر برآورده اولور پیشانی * جمله سی کوسه اولور انسانی
باشی غلظتلو اولور اکثرده * بورنی غایت ایله یصی خرده
یوزی وسعتلو اولور جسمانی * تنك اولور غایت ایله چشمانی
بنده بلمم که نه ندر شعرا * چشم تاتاری ایدرلر ایما
نه لطافت اوله دلدارنده * آب وتاب اولمیه رخسارنده
اولمیه نازو اداواطواری * پك غلیظ اوله دخی کفتاری
جنس اوزبکدن اولمز تفریق * بویله ظن ایلمشم بن تحقیق
فرقهٔ واحده درتخمینا * چونکه هپ خیه لری یکسیما
دخی تاریخده اولمش تمییز * که بقایای جنود جنکیز
نمه لازم بنم اوغلان مغول * یتسور عاشق زاره براوغول

﴿ در بیان خوبان ارنبود ﴾

ای که تیغ نگهی خون آلود ❊ کشتهٔ غمزه سنه عار نبود
ارنبودك بولینور تازه لری ❊ آه بد اولمسه آغازه لری
شهنشین اولمسه کرجبهه لری ❊ چقمسه قبه ککی اکسه لری
هپ سمین رنك اولور چهره لری ❊ رنك کلدن اوله مز بهره لری
محرم شیوهٔ خوبان اولمز ❊ اینسه ده ذاتنه شایان اولمز
جکرین سوککه آواره لرك ❊ قوروددر قانی بیچاره لرك
هپ اولور صاحب آشوب وستیز ❊ طبعی حدتده دخی مشربی تیز
دخی بوزمره ده جنس دلاك ❊ صویار افتاده لرینی بی پاك
ایلمز عاشقه اول کل خنده ❊ یانسه بو آتش ایله کلخنده
دل سنکینی که بکدا شیدر ❊ غمی سینده کوبك طاشیدر
صانمه کیم قورنه کبی رام اوتورر ❊ رام اولور ایسه دخی صوکتورر
جسم عریان ایله اول ماه کله ❊ نیجه اوتلر براغور جان ودله
کوریله پرچم عنبر بوده ❊ کلشنك سنبلنه سن توده
اولمسه قبهٔ حمام تپه کوز ❊ آچر اول دلبر نازك لبه کوز
تنی لمس ایلسه دست نرمی ❊ جانه تأثیر ایده تاب کرمی
کیره شکل عرقه روح روان ❊ تاکه لمس ایلیه دست جانان
اوره دستنه اوکل تن کیسه ❊ تردو کرجان وکوکلدن کیسه
دود آتش چیقه مانند فتیل ❊ ظن ایدر کیم وسخ جسم علیل
ایده عشاقه اومهپاره کوزل ❊ پرچم پرخمنی لیفه بدل
شهد صافیکه لبندن کورینور ❊ طاسك آغزی غضبندن کوپورر
جسم صابون اوله رشکیله کداز ❊ چوحباب ایلیه صد جسم افراز
چیقه قندیل حبابی بامه ❊ صانکه ناطوره اوچوردی نامه
کتوره فوطه لر اولپچیدهٔ تر ❊ سله جك یوق سکا ای دیدهٔ تر
دیه نازیله قصوره باقه ❊ سمت هجرانه ینا شمه چیقمه

بویله آدم اولیجق دائما کام * جنت اولور او جهنم حمام

﴿ در بیان خوبان بوشناق ﴾

ای صفابخش دل وجان حواس * غمزه سی هوش ربای اجناس
دلبری کرچه چوق بوشناقك * کلمز آغوشنه هیچ عشاقك
جمله سی اشبه وظالم طاغی * سمر ویدر قامتی اما باغی
هیئت جسمی مثال کهسار * نیجه عشاقه اولور زیب کنار
قامتی غبطه فزای عرعر * نکهی سینه شکاف مرمر
هیکلی موحش وکفتاری غلیظ * اکا دوش ایتمه یه مولای حفیظ

﴿ در بیان خوبان کورجی ﴾

ای ایدن عالمی سوزان کوزاوجی * تاب رو بینه طیانمز کورجی
کورجیان حسن وبها کانیدر * قصر حسنك همه ارکانیدر
صحن رو بنده ایدرکن چینه * مرغ دل انده بولور کنجینه
هر بری پریوزینك ماهیدر * ماه نونسبت ایله ما هیدر
صانمه آغوشه کلور منتظم اولور * پرده غصمتی پك محکم اولور
دائما خنده اولور کلزاری * رشکله یانسه نوله کل زاری
ندر اول خلق زکی نفس شریف * ندر اول طبع بهی روح لطیف
صاحب سیف وجدل بازاولور * انده ارباب قلم آز اولور
اعتقادی اوقدر زور مکین * قلعهٔ عرضی کبی سخت ومتین
دهن وسینه سی اولمش تطهیر * یوقدر آلایش کذب وتزویر
طبعی هم تلخ اولور هم شیرین * نرمه نرم ودخی سخته سختین
لطفله تابع اولور بنده اولور * سکا برقوی ایله آینده اولور
جامه سی کیراو اولور دیرنابی * بویله دربلکه آنك اصحابی
شمدی اما او کروه چالاك * جامه سی پاك ودل ومشربی پاك
بلکه شمدی نك دورانم * آزمایشلر انس جانم
بویله بن ایلشم استکاه * بوسوزم صانمه محل اشباه

حسن اخلاقله بونلرالحق * حائز مرتبهٔ قصب سبق
ملت فائقهٔ کورجیان * زبدة الجنس کروه انسان

﴿در بیان خوبان چرکس﴾

ای که اندامکه کالهم بسدر * دل سکا هر نه که اوپچرکسدر
چرکسك دلبری مستثنادر * کورجیدن حسنله چوق بالادر
جذبهٔ حسن وملاحت واردر * آب رونده لطافت واردر
چشم وابروسی کوزل دمکشدر * تابش طلعت ایله مهوشدر
اوسماحت نه اوله خوینده * او بشاشت اوبهار رویدنده
خرد آرای صواب اندیشه * مرحمتکار سخاوت پیشه
بونه حکمت که اوله بی تعلیم * طبع ذاتنده بو وادیٔ قدیم
طور واطواری کرام اسلاف * طرز واخلاق عظام اشراف
اولمشیکن دخی عبد مملوك * نفس پاکنده اولور طبع ملوك
اویله برعالیٔ همت بولنور * صاحب جود وسخاوت بولنور
چشمنه کوه کلور بر زره * بحر عمان کورینه بر قطره
متواضعدر اکر ماه اولسه * هیچ تکبر ایده مز شاه اولسه
اولور اغاسنه صادق بنده * جان موجود اوله تاکم تنده
دخی صفر الید ایدزسه آزاد * تاقیامت ایده رحمت ایله یاد
پك حقیقتلو اولور یارانه * بذل ایدر جانیده دوستانه
دخی اول ملتاً اولور فی الاکثر * طالعی نجمی قوی سعد اختر
ظنم اول حاکه تجلیٔ نجوم * ویرر اول قوت بختی معصوم
سعدی زیرا اوله مز اخترده * هب تولد ایدن آخر یرده

﴿در بیان خوبان ملل مختلفه﴾

ای یوزی مهر شب اهل وبال * چشمی ناقوس کلیسای ضلال
طعنهٔ نیزه یه کلمز بلغار * نقدر ایلسه عاشق ایلغار
کلسه ده انده لطافت یوقدر * حسن اندامله قامت یوقدر

خوش کلوب طالبه آندن خروات * دم وصلنده اولور هم خروات
جمله سی جثه لی یالاقد اولور * چاك آغوشه ده محکم سد اولور
طاغدن قطعه کبیدر هیئت * یاغدن صانکه کسلمش قامت
اولور اماکه خیانت انکیز * صاحب فتنه دلاور خونریز
ایلسون ضبطی ایچون دانشمند * سخت آهندن اکابر پیوند
سیر ایدن دلبرینی اولا آهك * صنعنه واقف اولور اللهك
عارضی کلدن اولنمش تقطیر * تنی کافوردن اولنمش تخمیر
سیمدن قامتی قال اولمشدر * چمن حسنه نهال اولمشدر
دام صیاده طوتلمز هیهات * هب دمیده اوغزالانه فلات
اوجوانیده کروه بغدان * دلبری مدحه دکلدر شایان
لافنه باقمه خرناداتك * حسنی یوق آرپه قدر بغدانك

﴿در بیان خوبان افرنج﴾

ای رخ دوزخ هم باغ جنان * بسته زناریه کفر و ایمان
میل اهم ملت افرنجیده * ایلمز طالبنه رنجیده
صادق القول اولور ایتمز بدعه * وعده ایلرسه ده ایتمز خدعه
جمله سی حسن ایله محبوب جهان * قامتی هم صفت سرو روان
مومیانیکه عدم مطلبیدر * بلی صبر دل عاشق کبیدر
جامهٔ تنککی سزا اندامه * تنی کویا که طوتلمش دامه
حیله سز شکلی تنی در میدان * یعنی حلق اولدیغی اوزره اعیان
تن زمینی که محکم صقیلور * جامهٔ تنکده دائم طقیلور
برطرف ینم کشاد اولسه اکر * قبارر صانکه صقلمش سونکر
تنی پاکیزه اولور طبعی نفیس * چرك شرط ایتمه سه آنی تنجیس

﴿در بیان خوبان فرنسز﴾

ایکه ابرولری محراب جهان * مسجد زاهده دیر رهبان
حسنله آفت اولور فرانسز * خردهٔ ذوقده اما فنسز

انده دل عاشق دیدارکرك * آتش عشقنی انکار کرك
کیمکه پوس ایلمك استراولی * چتال اولسون یوره کی خاچ کبی
جادهٔ عامدن ایدرلرکذران * اکلمزلره خاصی دیکران
بریسی صا پسه بهشت یاره * انی انداخته ایدرلر ناره
حیف کیم اوکل آل خندان * کیمسه شم ایله دن بوله خزان
کچه ایام بهارك فصلی * کیمسه یه ویرمیه بوی وصلی
باقه روی نکاره دیده * نه که ایلرسه دخی دزدیده
هله دوشمکدن ایسه اویله یره * مغلك دوشمسی یکدر سفره
حمد لله که زمان تاریخ * اولدی هب مظهر قهر مریخ
ایلدی نالهٔ عشاق اثر * ایتدی دولتلرینی زیروزبر

﴿ دربیان خوبان فلنك ﴾

ای لبی ساقیٔ پیمانهٔ شرك * چشمی قسیس صنمخانهٔ شرك
بد اولور جمله بتان فلنك * آق اولور رویی دکلدر کلرنك
چونکه دوشمش طرف دنیایه * شدت بردی اولوربی غایه
زرد اولور چهره لری بدسیما * جنس مسقووه مشابه سیما
هب کلیسای وصاله اما * شمع مقصودی دیکر بی پروا

﴿ دربیان خوبان اسپانیا ﴾

ای نهفته نکهی آفت دین * غمزه سی شعبدهٔ اهل یقین
واردر اسپانیاده چوق شوخ جهان * موجد عشوه بلای دوران
آق اولور چهرهٔ شوق انکیزی * آز اولور سرخ ایله رنك آمیزی
بلی قامتلری چوق بالادر * هر بری حسن ایله مستثنادر
زلف وابرولری شب رنکیدر * خال هندولری افرنکیدر
پردهٔ عرضی دخی صیرق اولور * کالهٔ وصلتیده یرتق اولور
بدر ایکن زویی اولور قدی هلال * برالف کورسه اولور قامتی دال
اولور اول ملت خوار ومردود * عجز وذلت ایله همطبع یهود

کرچه ترسا روشی اوزره کیدر * هپ یهود بچه تکلملر ایدر
پنجم اقلیمده واقع حالا * داخل قسم بلاد اوروپا
آنی فتح ایلدی اهل اسلام * هپ طقوز یوزسنه ضبط ایتدی تمام
اندلس نامی ایله بولدی نشان * منشئ اهل علوم و عرفان
دوشمن دینه کلوب سعی هزار * اولدی ضبطیله خزان اول کلزار
قاضی عیاض ایله ابن خلدون * یرینه اوتوره بوانجل دون

﴿ دربیان خوبان انکلیز ﴾

ای لب لعلی دم عیسایی * چشمی دار الصنم ترسایی
انکلیزک بت جان آشوبی * حاوئ جمله خصال خوبی
معتدل برآطه دزدریاده * مثلی یوق بهجت ایله دنیاده
او سبب جمله لری بحریدر * ماهدر دلبری هم ماهیدر
سینه سی انکلیز آیینه اوله * فلکک نسبت آیی نه اوله
تنی بلوری که موزون قامت * اولمش الماس تراش قدرت
صاغدر کرچه متاعی اما * تحفهٔ وصلی چورکدر حالا
کاسه سی اوزره اولور برداغی * اکثری چاتلق اولور برداغی
ای ویرن غمزه سی عشاقه دله * دلی صیدایتمه ده اکراماله
تیر چشم ایلر ایکن چاک جکر * مجی دستنده عبثدر نه ارر
رام اولور خلقه دل سنکینی * طوتمه اول دلبرایچون سن کینی
ایدز اویختــه تنهاسنده * ایکی قندیلی کلیسا سنده

﴿ دربیان خوبان نمچه ﴾

ای که بازو لر سیمین کلچه * رختهٔ اب ملاحت نمچه
نمچه نک دلبری اشوب جهان * زبدهٔ ملت افرنجیان
قد بالالری چوق فائقدر * صانکه طول امل عاشقدر
زلف شبکونی که مسکین پرده * حال افتاده کبی پژمرده
چشم بیماری شکسته بسته * دل عاشق کبی دائم خسته

(مست در)

مست در غمزه لری هم مژه سی * اولمسونمی دل عاشق مژه سی
خال شبرنکی که رخساره نشین * دل سختی کبی بولمش تمکین
انلره موهبهٔ حقدر بو * کل رخساریده مطلقدر بو
جذبهٔ حسن ایله روی کلفام * شیوهٔ طوریله موزون اندام
همه نرمین دل ولین اخلاق * غرق اولور لطفنه جنس عشاق
قدی پیوسته ایکن افلاکه * میوهٔ چینه اکیلور خاکه
لادیمز طالبنه هیچ اصلا * قددوتاسی مکر کوستره لا
اولور اماکه ضلالت محکم * خاك طبعنده شقاوت محکم
لکهٔ شرك دلندن کتمز * کاسه اسلامه دخی بر کتمز

﴿ دربیان خوبان مسقو ﴾

ای که شهباز نکاهی محروس * آه عاشق اکا آواز خروس
ملك مسقولی قتی باردر * اول سبب چهره لری فاسددر
دخی اول ارضده یتمز محبوب * بلکه محبوب دکل جنس حبوب
سابع اقلیمده ملکتدر بو * ربع مسکونه نهایتدر بو
هند ایچون هرنه که اولدی ایما * عکسی واربونده انك سرتا پا
نقدر اسمر ایسه هندویان * اوقدر ابیض اولور روسیان
شهوت نفسده قوتلو اولور * باطنی چونکه حرارتلو اولور
حکما بویله انی بولمشدر * انلره راه دلیل اولمشدر
کرم اولور آبی زمستان ایچره * سرد اولور فصل تبستان ایچره
اعتدال اوزره دکل انسانی * هیچ تناسب بوله مزاركانی
اوسبب دلبری بدتردر * زردرولرله نی الاصفردر
چشم وابروسی سیهکار اولمز * قوت جذبهٔ رخسار اولمز
پرچم وچهره لری صاریدر * دیده لر جمله سی ژنكاریدر
بلغمی جثه لو آدملردر * هب ورمناك وملحملردر
جانب رومه قریب اولانلر * انده محبوب بولنور اوغلانلر

اكلی ینكنج ایله مار ماهی * حسنه بالغ اوله می هرماهی
ذكرا وی اوله دائم قوتی * رنك زوبی اوله می یاقوتی
چونكه والیه لری زنه ایمش * دیدی بازیچهٔ اوغلا ننه ایمش
جمله آلات مهمات وصال * شمدی كنجینمه اولسون ادخال
بذل ایدر چاك شكم ملت زوس * دشمك اول خاكه كوكل بختكه كوس
بلی بد خلقت اولور بد اخلاق * ویركیدر انلره‌اتزویر و نفاق
عهد وپیمانی هوا بسته اولور * فستیان بندی كبی سسته اولور
ایلیه انلری مولای غیور * اهل اسلامه زبون ومقهور
كویا بچهٔ كنجشك حقیر * كف شهبازده اولمش نخجیر
بو دعا اولسه سزا ختم كلام * نصر الله تعالی الاسلام

﴿ در بیان خوبان یكی دنیا ﴾

ای كه رخساری مفرح دنیا * خط نو بحر محیط اولمش اكا
یكی دنیا كوزه لی مسخره دز * جمله‌سی مضحك هم فرفره دز
یوزی و سعتلی اولور آی كبی * تنك اولور دیده لری نای كبی
ندر اول كله قولاق اكری بچاق * قدی اما ایكی قارش انجق
بلی غایت ایله قوتلو اولور * اسب تازی كبی سرعتلو اولور
هب كیر صرتنه حیوان دریسی * قوم یأجوج كبیدر هر بریسی
هب بهایم كبی اوت اوتلرلر * بریسی اولسه همان دم یرلر
شمدی اما بولنور چوق كوزه لی * جنس آخرله تناسل ایده لی
انده معدوم ایدی جنس مأكول * نیجه حیوان دخی اولمش مجهول
انی كشف ایلدی قولون قپودان * بولدی اوچیوز سنه در شهرت وشان
اولمش كیمسه او اقلیمه روان * نه سكندر نه كبار یونان
كیمكه اول بحره اولورسه عازم * فن افلاكده ماهر لازم
صاحب فطنت وادراك سلیم * نیجه بو دعوی یه ایلر تسلیم
چونكه نارفته ده‌در هم او مكان * نره دن كتدی اكا آدمیان

آدم ایتدکده بودنیایه نزول * نسلی اول خاکدندن بولدی وصول
طوته لم کیمسی کشتی ایله در * علم افلاك ومجسطی ایله دز
علم افلاك اوزمان مبهم ایدی * رسم کشتی دخی نامحکم ایدی
بوعلوم اولسه ده اوّل موجود * یکی دنیاده یریله مفقود
نوع حیوان کبی بی ادراك * نه بیلور ذرجه علم افلاك
یوخسه بر عالم آخر اودیار * بشقه برآدم وحوّالری وار
خلق معدن کبی خاراده چیقر * بلکه اوتلر کبی صحراده چیقر
هله بن اصلنی تدقیق ایتدم * شبهه سز بویلجه تحقیق ایتدم
متصل ایدی بوخاکه سابق * سبته بوغازینه اولمش لاحق
صکره باامر جناب مولا * کیردی ماینهماده دریا

﴿در بیان اوصاف خوبان﴾

ای محاسنده بولان قدروکمال * کهرانده وز مهمات جمال
دلبر اولدر که اوله شوخ جهان * اوله مقبول همه آدمیان
اوله مهپاره رخ تابانی * اوله ییلدیز صالسی شعبانی
الی اغزینه اویار دلبر اوله * سرو یدن قامتی بالاتر اوله
چشم وابروسی سیاه اولملو در * چشم مستانه نگاه اولملو در
دیزیله نیزه کبی مژکانی * دل مریخه ویره لر ذاتی
پرچمی همچو شب تار سیاه * بخت عاشق کبی هر بار سیاه
کل کبی رنك دخی ال اولسون * ضرر ایتمز اراده خال اولسون
اوله الما یی ذقن خون آلود * اوله بیرونی مثال امرود
کردنی اوله دراز وبملو * نه ضرر اوستنه دوشسه کیسو
اوله تنك اول دهن ممتازی * اوله اما که بلند آوازی
متناسب اوله انده اعضا * اوله اندامی کوزل سرتاپا
اعتدال اوزره اوله ذاتی لطیف * نه سمیز اوله وجوذی نه ضعیف
صاحب قامت وجسم وبازو * نه ضرر اولسه دخی چار ابرو

سیمدن دوکه کبیدر بالدر * کوزه جونکه کور بنور برمالدر
اولمیه مستی اوله چقشوری * قوکور لسون جسد بلوری
ساقلر چونکه بزه بی شکدر * کاله وصلته براور نکدر
اباغنده اوله شلواری سیاه * جانه منت دخی اولسه کوتاه
اوله رفتاری لوندانه کبی * اولمه یه شیوه لری زنه کبی
نرم سست اولمه یه غایت جسمی * اوله غایت ایله محکم لحمی
تنیه فندیغی قویسك فرضا * انکساری اوله ممکن حتا
اوله پرکین وغضب نازنده * نه مطیع ومتبصبص بنده
حمد لله که ایا پاك وجود * سنده بوسویلدیکم هپ موجود

﴿ خاتمهٔ منظومه ﴾

اشته ای تشنهٔ خون جانم * چشمی دریوزه کر ایمانم
قافدن قافه شتابان اولدم * هدهد بزم سلیمان اولدم
خاکپایه کتوروب غبرایی * برطبق اوزره قورم دنیایی
ربع مسکون عیان ایتدم هپ * اختصار اوزره بیان ایتدم هپ
قشربادامه قودم هپ مللی * اوقیان اولمه یه تاکیم مللی
ایلسم جمله بلادی تفصیل * نسخه عسرتلو اولور جلدی ثقیل
بنده بلمم نه بوزور اندیشه * حبس ایدر عالمی هپ درشیشه
یرینه کلدی شها فرمانك * امر والای رفیع الشانك
دخی امر ایتسه دهمان پاکك * حالتی شرح ایدرم افلاکك
بلکه احوال بهشت ودوزخ * دخی هپ عالم غیب وبرزخ
کرم ایت سندخی کل بزمه اوتور * دیدیکك وعدیکی انجازه کتور
سنده چشمك کبی کذاب اولمه * اویله زلفك کبی قلاب اولمه
نقش براب کبیدر حالك * بویله بن اکلشیم اقوالك
بیلوم قولکی ای روح لطیف * مومیانك کبی غایتله ضعیف
طوتمز اما ینه خاتم اکلر * کیم اوقور بوورقی کیم دکلر

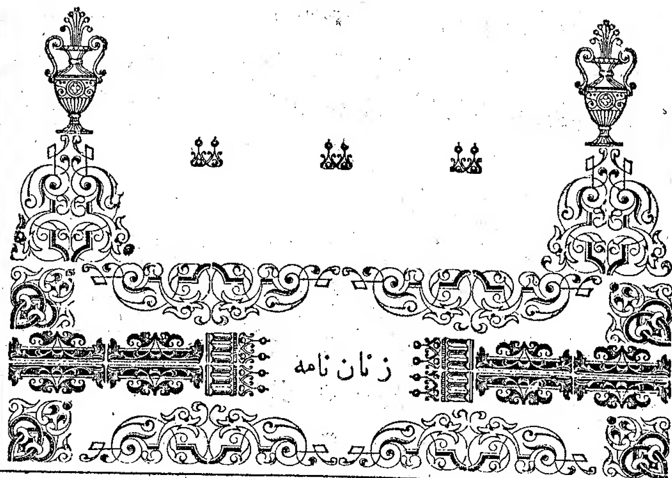
کائنات اولدی اصم وابکم * کیمسه اغلردل شید بلمم
استرمکه بونی ارباب عقول * ایده انداختهٔ جیب قبول
وازایسه برسخن نابرجا * اوله پوشیدهٔ دامان رضا
اویله برذمده بو اولدی منظوم * هرطرفدن ستم ایتمشدی هجوم
دست غم طوتمش ایکن برياقه * اتش عشق اوده استریاقه
شعلهٔ آه ایدی شمع خانم * مرغ دل اولمش ایدی پروانه م
بنم اول شعلهٔ جو الهٔ ناز * که فتیلم خس وخاشاك نیاز
دل که اولدی غمله پروانه * سوز آتشدن اکا پروانه
ایلرم دشمنه دائم حمله * صف اعدا ده فلك ازجمله
منت روحی چکرسه جسمم * خاك اولوب قالمیه اسم ورسمم
لطف حق ایتدی شکر اتمامن * یادئ صفت سمرخوبانی
کلشم باب عنایت اوبه * توبه یارب خطادن توبه

﴿ درستایش جناب عالی ﴾

حضرت راتب افندی یه سزا * اواسه بونامهٔ زیبا اهدا
ذات والاسی رئیس الکتاب * طبع چالاکی عمید البلغا
فکرتد بیر پسند جمهور * قلمی شبهه کشای دنیا
همت اشرفنه نه پایه * مردبان اولدی سپهروالا
بولدی اسمیله بوخوبان نامه * صورت دلبر پاك ورعنا
کویا جمله ملل کلمشدر * خاك پاینه اوله ناصیه سا
بنده درکاهنه کلدم فاضل * صدقله ایلمکه عرض دعا
عمرك اقبال له افزون اولسون * ای کرم کار کروه شعرا
بوله لم مسند والاده سنی * دولت ورفعت ایله صبح ومسا
بویله بروقت ستمده تاکیم * ایده لم سکا فلکدن شکوا

﴿ ایلیه ذات شریفك دائم ﴾

﴿ صدر دولتده جناب مولا ﴾

زنان نامه

❊ لمرحوم فاضل بك ❊

منت اول خالق حكمت كاره ❊ زن دنيايى ايدن مكاره
جفت قيلدى ذكر وانثايى ❊ ابتدا آدم ايله حوايى
انلره ويردى اوصاحب قدرت ❊ آتش سينه كدازى شهوت
آلدى آغوشه اونازك بدنى ❊ چيده قيلدى طرف پيرهنى
پنبه ده لعل بدخشان جفته ❊ شكل بادامى هنوز ناسفته
نه كوزل لعبۀ خوب وفرجام ❊ باعث خلقت افراد انام
بربريله ايديجك لعبده باز ❊ فتح اولوب زوزنۀ قبۀ ناز
نسلنه اولدى اولعب ميراث ❊ نيجه بازيچه لر اولدى احداث
اولدى مانند زمين دانه ❊ رحملر مزرعه ذرانسانه
اول سبب ويردى حكيم قدرت ❊ فرقۀ جنس زنانه زينت
قيلدى خطدن رخ زيباسنى پاك ❊ مويدن ايلدى اعضاسنى پاك
تاكه ميل ايليه نفس غلمان ❊ منقرض اوليه نوع انسان
ويردى بوشهوتى هر حيوانه ❊ تاكه معمور اوله بو كارخانه
ويردى هر زوجه دخى حب ولد ❊ اوله تا كيم بو تسلسل ممتد

نه‌زمان ایسته سه محو احداث ٭ هب عقیم اوله موالید ثلث
بو تسلسل ایریشور انجامه ٭ خالقك استه دیکی هنکامه

در بیان سبب نظم وانشا

بسکه بوفاضل مستانهٔ عشق ٭ رند ساغرکش میخانهٔ عشق
اول خبردار رموز هرفن ٭ بویله ایلرینه آغاز سخن
دیرکه برکون اوبلالی یارم ٭ اوبنم دل شکنم دلدارم
عمریمك واری بنم برجانم ٭ روی دنیاده بنم بردانم
سروه تعلیم خرام ایلیه‌رك ٭ دهنی طوطی کبی سویلیه‌رك
ناکهان کلدی فقیرخانه مزه ٭ شاهباز ایندی بنه لانه مزه
نردبان قت‌قت اولوب شوقندن ٭ پاینه یوزسوریجك ذوقندن
بنده جان آتمشم آهوجه سنه ٭ شویله اوچدم که پرستوجه سنه
جسمه کلدی ینه شوقله جان ٭ تاکه سیر ایلیه روی جانان
ویردی بیك شیوه ونازیله سلام ٭ ایلدی قامت خمکشتهٔ می لام
حلقهٔ بابه همان دست اوردی ٭ شویله دیواره طیاندی طوردی
دیدم ای شوخ قمرچهره بیور ٭ خانهٔ بنده‌کی ایله پرنور
سوزدی چشمین دخی بلم نتدی ٭ تاجکرکاهه اوقون ایشلتدی
دیدی ای کشتهٔ چشم سیهم ٭ سینه سی ترکش تیغ نکهم
خستهٔ غصه‌کش هجرانم ٭ بستهٔ جذبهٔ حسن وآنم
فاضلم لاله کبی پرداغم ٭ بلبل ولوله ساز باغم
برنیاز ایتمکه کلدم اما ٭ کوره‌یم ایشته زمان دعوا
قورقرم بوسوزم ایتمزتأثیر ٭ بکمیه سینهٔ اخلاصه بوتیر
اثر ایتمزایسه خارسخنم ٭ آچه‌یم غنچهٔ نازك دهنم
دیدم ای داور والای قلوب ٭ والئ مملکت صحرای قلوب
غنچه سین خاریکه قربان اوله‌یم ٭ شعله سین نازکه قربان اوله‌یم
یولکه ایشته فدا بودل وجان ٭ سکا فاضل دل فاضل قربان

سن نیاز ایله فرمان ایله * تك بنی لطف ایله شادان ایله
کوره لم هر نه ایسه فرمانك * همتكله بولورز امكانك
طاغی دلمك ایسه فرهادکبی * همت عشقه کوره بادکبی
بو سوزمدن او کل نازنده * ایلدی غنچه دهانی خنده
النی آچدی دیدی وار اوله سك * ذوق وصلله صفادار اوله سك
سکا کوسترمیه مولای عزیز * بنی اغیارك ایله دیز بدیز
حق امین ایلیه هجرانمدن * سنی آیرمیه هیچ یانمدن
سکا کوسترمیه یم چین جبین * اوله سین فتنهٔ خطمدن امین
شمدی ای نادره پیرای سخن * بودر آنجق که نیازم سندن
طاتلو کلدی بکا خوبان نامه‌ك * چوق شکرلیدی مرغ خامه‌ك
امرم اوزره انی تألیف ایتدك * جمله خوبانیده تعریف ایتدك
بنم اما که بلورسین حالم * که نساء زمره سنه میالم
زهره‌یه مائل اولوب مریخم * صاپلنوب اویله کتابه سیخم
استرمکه اوسیاق اوزره ینه * بر کتاب اوله زنان حقینه
که صفا کسب ایده هر قاریسی * یعنی هر جنسك اوله قاریسی
اولا وصفنی ایله تفهیم * بعده صورتنی قیل ترسیم
جمله نك اوله قبیحی کوزلی * عالمك صالحه سی مبتذلی
طبع زنپاره‌یه ویرسون شادی * که زنان نامه دینلسون آدی
بیلورم طبعکه آغردر بو * مشرب پاکه مغایردر بو
خاطرمچون چکه سین بونده تعب * نه قدر اولسه خلاف مشرب
بوده تکمیل اولیجق والحاصل * بن سنك سنده بمسین فاضل
ایشد نجه بونی اول آفتدن * بن طوغردم اوزمان ثقلتدن
دیدم ای شوخ بو خلیادن کچ * فکر لیلا وزلیخادن کچ
سکا عالم دیرایکن مهپاره * شمدی لایقمی دیسون زنپاره
صورمه اول زمره‌یی بوداعیدن * بن کذرایتدم اول وادیدن.

بن او باغ اوزره فدان دكه مشم * اويله ميدانه نشان دكه مشم
شاعريز شين ويرر شانمزه * كيره مز فاحشه ديوانمزه
زنه لر وصفی دكلدر كارم * كرچه هپ قارنی يارق اشعارم
هپ بطقجيلر ايسه منفورم * ايشته بو يولده بنم چامورم
ويره مم صورت آشفته يه سس * بنی بو بابده استرسك كس
ديدی صولدرمه كل كلشنمی * غنچه يم اوزمه شو نازك تنمی
سن بنم عاشق ناكامسك * بستۀ زلف سيه فامسك
راز مكتومی سكا فاش ايده يم * خلوت وصله سرداش ايده يم
نركس چشممی نمناك ايتمه * غنچۀ خاطرمی چاك ايتمه
باشلدی بويله او شوخ كلخند * بنه بن عاشقنه ويرمكه اند
ديدی لطف ايله ايكی ديدم ايچون * مست اولان غمزۀ دزديدم ايچون
ليلۀ وصلتمك حرمتنه * اشرف ساعتمك حرمتنه
قدحمده كی اوزم صويی ايچون * ترلدكجه او يوزم صويی ايچون
بنی كوندرمه امان حسرتله * باشله نظم سخنه سرعت ايله
سكا بندن ارالق استر ايسك * اشته برهفته اكر سويلر ايسك
سن كبی ماهه ديدم اوله فدا * سوديكم جمله زنان دنيا
صورمه بندن كوزه لم كارزنی * بن بو بحرك دكلم غوطه زنی
سكا بر سوزا به سی مكاره * بر عجوزه بوله يم سحاره
اكا هپ جنسی سؤال ايت قول قول * سويلسون حال نسايی بول بول
بو كلام اولدی او جانانه ايله * باقدی بر چشم غضوبانه ايله
آل آل اولدی اوكل رخساری * سربديد اولدی غضب آثاری
ديدی شمدنكرو هجران ايده يم * عهدم اولسون سنی كريان ايده يم
ايكی چشمم قلبيجی حق ايچون * غمزه ملك جان اليجی نطق ايچون
برنكهله سنی شاد ايتميه يم * تا قيامت دخی ياد ايتميه يم
دوشمنكله اوله يم دوش بدوش * طوتميم ناله وفريادیكه كوش

نه زمان اوله تمام بو تأليف * ايدرم خانه که اول دم تشريف
دوشدی بویله دیه‌رك اول كل‌رو * خوشمدی ایده رك هو یاهو
اول زمان بن دخی ارشاد اولدم * امر جانانه یه منقاد اولدم
دیدم اللیلة حبلی درلر * بولنور تازه عروسه ارلر
باشله ای خامهٔ کویا سخنه * سکا بول قافیه کوز کدی ینه
ذکر خوبانی چیقاردم اره‌دن * صوکتوردم زنی ایچون هر دره‌دن
آلدم آغوشه عروس فکری * اولدی زاییده بو فکرم بکری
اشته بر باکره در بو نامه * انی بوزدی یوسیه قام خامه
بولمدی حق بو که فکر اسلاف * بوایکی نامه کبی الانصاف
صانکه اوغلان کبی خوبان نامه * اشته همشیره سیدر بو نامه

﴿ در بیان مقدمهٔ منظومه ﴾

ای که عشقیله جهان آواره * شهلوندم کوزم لم زنباره
چونکه بو مکریله مدهوش اولدك * زنه وادیلرینه دوش اولدك
اوّلا لازمی تقدیم ایده یم * اوقرانلق یولی تفهیم ایده یم
یعنی اون بش اوله انجق یاشی * سیه اولسون ایکی چشم وقاشی
قدی اما که نهالی اولسون * نقدر ایسته سه عالی اولسون
نازنین اوله وجود پاکی * اولمیه اناطولی اتراکی
اوله شایستهٔ آغوش خیال * اولمیه جسمی ملحم بطال
طور و رفتاری خرامی نازك * اوله کفتاری کلامی نازك
اوله بر تازه زبانی خوش کو * دیمیه برایکی سوزده آبو
قارینك ساخته وقاری بددر * آنلره شیوهٔ هنوز لابددر
اوله بر باکرهٔ نورسته * مهر قدرت اوله آنده بسته
باکره اولمز ایسه نافله در * چونکه رونق بلی هب قافله در
اوله یاخود که هنوز اشکفته * اولمیه اویشی چوق آشفته
زنه اولدر که اوله تازه فدان * دکمش جسمنه جسم انسان

اولمش جامله هیچ عمرنده * اولمیه برایکی بیچ آردنده
بنده بلم که کروه ذاتی * نیجه آغوشه آلورلر آنی
برایکی دفعه طوغرمش عورت * طوته‌لم اولسه دخی خوش صورت
دخی لابد اوله جانا معلوم * سکا اوصاف محل مکتوم
حکمادن دیدی اسلاف کرام * دربیان صفت باب مرام
انده اوچ نسنه کرکدر اول * اوچیده آنده اولوسه نه کوزل
خشك اوله مشرب زهاد آسا * اولمیه دیدهٔ حساد آسا
کرم اوله پوته کبی آتشناك * صانکه آلت اوله‌جق انده هلاك
سنده استرسك ایا روح روان * که سکا میل ایده ارباب زنان
حمد لله سکا قلمش مولا * قوت جاذبهٔ حسن عطا
موسم کلده پیور سیرانه * باخصوص جانب کاغدخانه
عطر شاهیلری سور قاش اوزره * شال لاهوری دوله باش اوزره
اوله هر جانلی یلك صرمه طراز * اوله بلسده یطغانك ممتاز
اوله کوکسکده مجوهر کوستك * سکا اول آغ ایله اولسون کس تنك
نوش ایدوب برایکی جام کلکون * تا که اولسون ایکی چشمك پرخون
قنغی مجلسده که وار جمع زنان * یوری اول مجلسه ای سرو روان
یوریدکجه یره برزلزله ویر * صالله دخی قولکی واوله ویر
دم چکوب خشمله از درجه سنه * نعره اور شیر وغضنفرجه سنه
زیر فسدن دخی پرچم کوستر * انلره حالت رستم کوستر
جابجا اول فسی برنازله آچ * پرچمکدن کوزلم عنبری صاچ
چونکه هب زهره ویدر طبع زنان * طورمز یخه ویرر شوقله جان
میل ایدرلر کوزلك اشبهنه * جان ویررلر دخی آنك رهنه
هیچ نکاه ایله صاغ وصولکه * پرغضب ایله کذرایت یولکه
وارلب جوده نشین اول تنها * اوزمان هب سکا ایلر ایما
کیمسی شویله کیمی ایلر بویله * اوتمنالری هب سیر ایله

زیر بشمقدن اوایلر خنده * اوپری خاکه بقرشر منده
او کولشلر قریلشلراو نکاه * کوز اوجیله سکا باقدقجه نکاه
بریسی شرقیه ایلر آغاز * ساکه تا کیم اولالر حرف انداز
سکا نازایتمك ایچون کبی قوشر * ارقه سندن دخی فراجه دوشر
سرویه کاهی صالنجق قوریله * اوتورر آنده ایکی مبتذله
بری نازیله صالنجق صاللر * کورینور آه او محناالر
صالله دقجه آچیلور قفتانی * سکا کوسترمك ایچون هر یانی
کوستر عقدهٔ شلواری سکا * بلکه کنجینهٔ اسراری سکا
سودیکیم سن بنه بقمه دوراول * جلوه ایتدکجه وقوراول نوراول
سکا جازیه کلور آهسته * برالنده کتورر کل دسته
سکادیراشته سلام ایتدی خانم * الیکه آلسکه آبو جانم
سن قبول ایله دست آویزی * کوستراول چهرهٔ خشم انکیزی
ویرمسون غنچه لبك آکا جواب * قیل غضوبانه قیام ایله شتاب
اوله اوچ چیفته قایق آماده * سنی کورسونلر اودم ذرياده
اول زمان آنده قوپر برغوغا * برقیامت دخی برواویلا
دللرنده سنك اسمك طولانور * سنی آکدقجه دهانی صولانور
نره لید رعجب اول تازه جوان * قنغی باغك کلی اول تازه فدان
قنغی یرده اوی همسایه سی کیم * آنه سی کیمدر آنك دایه سی کیم
بر برینه ویره لر جوب عتاب * سن او کل چهره یی قیلدك اغضاب
آه یتشمه کیدی کافر جادو * باشنه قوصد یغم اویناق رسبو
بر برینه دخی پا بوجی بصر * هب سنك ایچون بوایانور بصر
سن دخی ماه کبی اخشام ایت * جانه خوابکده واروب آرام ایت
دوشنسون انلر هوس تفتیشه * انلره لازم ایسه بر تیشه
قرن ثور ایچره اولورسك پنهان * سنی البته بولورلر اوزمان
سینه لرده طوتیشور آتشلر * کلوز اول دمده تحف پشکشلر

کیمیسی خانه یه ایلر دعوت * کیمیسی کوشه نشین حسرت
سن همان ایله عناد واهمال * حجت خانه یی ایلر ارسال
اول زمان ایله قدم رنجیده * نائل اول ایستدیکك امیده
ذوق وشوق ایله همان ناز ایله * لیك چوق ایتمه همان آز ایله
اولمه برعورته اما مخصوص * سکا اولسون زن دنیا مخصوص
زنه شکلنده قلنسه محبوب * جمله دن غایتله الطف وخوب
پك اوتمه ارادهٔ غلمانی * اودخی روح صفایی ثانی
وار آشفته یه محرم واری * سنی حفظ ایلیه اندن باری
سکا ترتیب ایدهیم هم جانا * سویلیم بنده زنان دنیا

در بیان زنان هند

ای بنم برکنش وماه وشم * اشبهم بو صمه جوانی کلشم
آچه لم راز سخن دربندی * ایده لم وصف زنان هندی
یوزی کوزی قره عورتلردر * صانکه دیوارده که صورتلردر
اوله مز نفس جماعه طالب * چونکه غایتله صووقدر غالب
کرچه ظاهرده حرارتلری وار * لیك باطنده بر ودتلری وار
صانکه بوز خانه کبیدر اومکان * بل صوقلوغنه اوغرار انسان
اویله باردا ومکان هیچ صورمه * کیر بیچاره اولور طوکدرمه
عالمی یاقسه دخی فصل تموز * ینه فرجنده آنك برد عجوز
اکا مشغل اوله آلت یرینه * دخی پولاد کرلك آت یرینه

در بیان زنان عجم

ای نسا زهره سنك ملتزمی * که هنوز فن زناده عجمی
عجمك جاذبهٔ نسوانی * آکا دنیاده بولنمز ثانی
ندر او جاذبهٔ مستثنا * ندر اول چشم ورخ بیهمتا
چشم مستانه لری بادامی * چاتق ابرولری قوس اندامی
جمله پیمانه کش عشرتدر * آشنای روش صحبتدر

رازدان روش ناز نیاز * خوش ادا خوش حرکت خوش آواز
جمله سنده بوده اسکی ماده * قویه لر صول اتکی بالاده
کیمی شاعر کیمیسی میر کلام * کیمی نساخ و کیمیسی رسام
اهل ادراك و فراستلردر * جمله ارباب صناعتلردر
جانب سمت عجمده اما * مبتذلدر بو زمان نوع نسا
هر بری اولمشکن برحوری * نه روادرکه چکه مهجوری
جمله چکمده بویولده المی * حسرتی کیر ایله چاتلر شکمی
اوغراشور روز وشبان بیشی ایله * اری بولسه صاریلور دیشی ایله
غربادن کچنورلر هربار * یوخسه ایلر ایدیلر ترك دیار
غربا باصمه سه اول خاکه قدم * منقرض اولور ایدی نوع عجم
بوحساب اوزره باقیجه اما * بولنان شمدی هب اولادزنا
اوز بکك خوب اولهمز انسانی * نه زنان دخی نه غلمانی
بورشق چهره لی بدعورتلر * قوجه قاری کبی اول حالتلر
باکره قیزلری سیر ایلرسك * ایکیوز یاشنه کیرمش درسك

﴿ در بیان زنان بغداد ﴾

ای اقر چهره و عالی بهره * غبطه فرمای اوطاغ زهره
اسمر یدر زن بغداد عراق * رخ اسمرلری اما براق
آل رخسار اولهمز نسوانی * یتشور جذبهٔ حسن و آنی
اونساسنده اولان جذبهٔ سخت * دل زنپاره یی ایلر صدلخت
نیلیم آدمه رامین اولمز * باغچه سنده کشی کاچین اولمز
عاشقه چاك رضا کوسترمز * طرنق ایلشدیره جك یرویرمز
ذوق صحبتده حماقتلری وار * برغدا ایله قناعتلری وار
چونکه سابقده هلاکوی زمان * شهر بغدادی ایدنجه ویران
هب هلاك اولدی اودم سکانی * کلدی ضبط ایلدی چول عربانی
اولدیلر صانکه او شهرك اهلی * بولنان شمدی اوقومك نسلی

اول سبب جمله لری حیوانڈر * سالك قاعده عربانډر
زن وغلمانی صفادن محروم * آدم اولدقلریده نامعلوم
آنده اماکه بنات اعجام * تن سمین وعذاری کلفام
چکمش انلرنسب اجداده * رخلری باده وجودی ساده
اول قزل یوزلی قزلباش قزی * آکا دوش ایتمیه الله سزی
آنلره هرکیم اولورسه مشتاق * عاشقه صانمه که بغداد ایراق

﴿ دربیان زنان مصر ﴾

دکله ای یوسف مصر دوران * ای جکرسوز زلیخای زمان
شهر مصرك روش نسوانی * انلره موهبهٔ شیطانی
طورر آشفته لری یول اوزره * کیمی صاغ اوزره کیمی صول اوزره
اونساسنده که ناز وشهرت * خواهش پوس وکار شهوت
اوطلو مباجیلری یانسده * صانکه آتش طوتیشور قاننده
نیل اولسه کسنه هب جاری * ینه اطفاء ایده مز اول ناری
دوزیلور برپول ایله فذلکه سی * نرخ غوری بوایمش قاعده سی
تن اسمرلری حوشدر رنکی * اولمه سه حبه ده اول افرنکی
اکا مصر ایچره مبارك درلر * مبتلادر آکا هب دلبرلر
کورینور کوزلری مخمور شهلا * لیك دقت ایله باقسك اعما
نقدکز زنلری کیم شوخ آیین * اوقدر طبع ذکوری عنین
اومحلده دخی نسوان کار * هب اولورمز کبه چارشوده سوار
نیچه خانم دیه م اول مرداره * نیچه جانم دیه اول بی عاره
ارقه سنده اومنقش چارشب * دخی التنده توانا مرکب
ایاغی یرله برابر سور ینور * کسیده بالدریده هب کورینور
قوت ماسکه سی انسانك * قله می سیر ایدیجك هر یانك
ایکی یاننده نیچه فلاحی * که حرارتله پیار تمساحی
صاغ وصولنده طوترزانودن * اوقیا فتله بکر چارشودن

ایکی جانبنده اشکجیلرینه * اوقطرجلوه لری هر برینه
حاجی یاتمزده بقرکورکبی * آتیلورمرکبه پرزورکبی
کیرمنحوسه سی پرده صارقر * دخی صالیا سیده اغزندن آقر
آکه کوسترسه آچلش انجیر * ایوه یاسیدی دیمزمی او فقیر
برایکی زانی آیدر دلبسته * سیرتیله کیدر اول آشفته
عرب اوینینه ایلر آغاز * قریلور ایلر ایکی ناز ونیاز
طولاشور مجلسی اول حالتله * هرقوجاغه اوتورر نوبتله
صانه سین زهره اولورام فروج * آکا آغوش محبانی بروج
دله آغازی اولور شعله فکن * باخصوص نغمهٔ یاسیدی خسن
مصرلك آوازه سی خوشدر حقا * ویرکیدر اهلنه تأثیر صدا
نغمهٔ خوب ایله در پرسهٔ بالیل * مرغ طائر دخی ایلر آکا میل
انجق آشفته لرینه مخصوص * تحت زانیده ایکن عرض خلوص
اومقاماتله نازاول قریلش * اواصولیله نیازاول صاریلش
آچیلور درکه خاص وعامه * باطرر بولدیغنی انعامه
جمله ده قالمیجق هیچ طاقت * مرکبه بلکه دوشمز نوبت
بو دخی آنده براغرب حالت * که هر آشفته ده ده واربو حالت
یوزی قیون یاتوراول فاحشه کان * کتو اوزره قویه ایکی فنجان
بری بوشدر بری اما مملو * باشلیه چالقمیه اول جادو
بربرینه بوشادر فنجانی * بودخی برمددر شیطانی
دخی بك عجبه صفاتك بریسی * بکا نقل ایتدی ثقاتك بریسی
کورمش آشفته یی کتان طقور * دخی فرجی ایله موال اوقور
باق بلا بونده ندر بو عجبه * نیجه آوازه کلور اول قحبه
وارمی فرجنده عجب برشاعر * یوخسه بردللی ذود کمی کافر
یوخسه آلاتلی ساعت کبیدر * آنده اول نغمه موقت کبیدر
کرچه آنده لسانی واردر * نطقه اما نیجه جانی واردر

طوته‌لم قلسون آنکله آواز * نیجه اول نغمه اولور زمزمه ساز
بویله کوش ایلمدم دنیاده * بکا کلدی بو حریق عاده
ام دنیایه نه دیرلرسه اینان * اوزکه برفاحشۀ اهل زمان

در بیان زنان سودان

ای رخی صبحدم رومیان * زلف اما شب تار سودان
شمدی وصف اولمسی بو سوداتك * آرترز علتنی سودانك
وصفنی قومه یه لم تألیفه * که نه حاجت کیجه یی تعریفه
جمله سی کرچه اولور شب سیما * صبغة الله سوزم یوق اما
صاف اولور سینۀ قلبی الحق * صورته قلمه نظر سیرته بق
جهلای سلف امادیرلر * سام بن نوحه سلفدر بونلر
چونکه سیاه ایدی اوذاتك رنکی * اولدی ذریتنده هپ زنکی
حکمت اربابی دیدیلر لکن * هرکیم اولورسه اویرده ساکن
مقتضاسنجه طباع اقلیم * ایدر اول رنکله انسانی وسیم
رنك آلمش تننه لیلادن * مه‌لر هر بری برطوبلادن
تن شبرنکی سراپا آبنوس * قابلمش جسمنه کویا آبنوس
یوز سوری رنکی کبی بن کوره‌یم * نیجه اول کردنه بن یوز سوره‌یم
یوزلری شعلۀ آهم کبیدر * رخلری بخت سیاهم کبیدر
سوه‌مم رنك شب دیجوری * وار ایکن اشته نهارك نوری
کیجه‌دن صانکه مرکب اوبدن * مشکدن صانکه سوزلمش کردن
صاچنی وصف ایده‌مم بن هیهات * ظلمات ایچره کورینور ظلمات
جامه خوابه اوله‌مز شایسته * اوله مطبخده همان پابسته
بللی خانملرك آردنده سزا * چونکه ضدیله بیلنور اشیا
واه اول جاهل بی ادراکه * که صاریلور کیجه اول ناپاکه
ایرته‌سی کون اکا قادنلق ایدر * اوسیه چهره‌سی آیدنلق ایدر
خانمی ایله ایدر اول غوغا * صکره اغاسنه دیر بی پروا

بکا آماده قیل ای دیوانه * بشقه بردائره بشقه خانه
اوله‌مز خانه ده ایکی اوسته * ایکی ارسلان اوله‌مز بر پوسته

﴿ دربیان زنان حبش ﴾

ای سمای دل وجانك ماهی * آتش جسم درونك شاهی
حبشك قزلری نازنده اولور * طور ورفتاری خوش آینده اولور
برایکی فرقه اولور نسوانی * بر سیاق اوزره دکل الوانی
جمله نك منتخبی اول فرقه * که اولور جثه سی غایت یوفقه
هر کیجه باکره در زنه‌لری * فتح اولنمزدر کنجینه‌لری
کویاغنچهٔ وصلی اوتانور * آچیلورسه کیجه کوندز قپانور
آنلرهٔ بنت خطائی دیرلر * رنك صافیلری خوش دلبرلر
رنك رخساره‌لری احمر اولوو * احمر ایله قارشق اسمر اولور
اولسه‌ده برایکی اوچ اولادی * ینه بوزلمامش معتادی
کافرك حقه سی طلسملیدر * غیبدن یاره سی مرهملیدر
حکمتین سویله‌مسم شبهه قالور * دل زنپاره‌ده برعقده قالور
حکمادن دیدی اهل ادراك * بونلرك رحمی اولور آتشناك
کویا شعله‌لی بر مخزن ایمش * کیجه کوندز طوتیشور کلخن ایمش
درعقب یاره سی البت بتشور * اول سببدنکه حرارت طوتیشور

﴿ دربیان زنان یمن ﴾

ای حنای سر انکشت جهان * رونق روی عروس دوران
یمن ایچره اوله‌مز حسن زنان * اول طرفدن یمن اقلیمی یمان
جمله سی خسته بدن افکنده * تنی نازنده دکل نازنده
صناسك جمله سی مستسقیدر * آنده بو حالت بر خلقیدر
هب زبون جثه‌لی قوزغون حالت * هب صولق چهره‌لی بوزغون حالت
طور ورفتاری وقورانه ثقیل * جنبش جسمی ضعیفانه علیل
ذخی صنعای یمنده قانون * خانه‌دن زنه سی اولمز بیرون

کیجه جامه چیقر آهلیله * قیجنی صاقلمغه بر حیله
بو صفتلرکه آکا بددرلر * عرضنه جمله مقید ذرلر
چونکه جلاد نکاه خوبان * دائما آدمی باشدن چقران
دلربا اولمیجق دیدهٔ دل * نیجه مقتول اوله بوغکن قاتل
کیمه ویرسون دلنی آشفته * کیمه زنپاره اوله دلبسته
جذابهٔ حسن اومحلده نایاب * میل شهوت ندن ایلر ایجاب
جمله بدچهره زنان وغلمان * بودر انجق سبب عصمت اولان
سنده بو حسن ایله بر کز جانا * کذر ایتسك اوديارة فرضا
سکاجاندن هب اولورذی بنده * کیمی دهشت ایله ایلرسجده
کیمی عیسی کیمیسی دیر جبریل * شکل انسانه که اولمش تبدیل

﴿ دربیان زنان فس ﴾

ای ستانبولده کزن سروسهی * که سیه پرچمی فس پادشهی
مغربك زنه لری بدخوذر * بدزبان بدحرکت بدزودر
تلمسان ایچره زنان وغلمان * اول قدرجاهل ذوق عرفان
کیتسه براهل نظر بیکانه * سهوله باقسه دخی جانانه
کوزینه میل چکر اول کفار * بیره بکسون دیمه لی اویله دیار
بلی فسلیلر اولور ذاتنده * بورنس جمله سنك باشنده
نیلسیم زینت وآرایشی یوق * تنی عریان هیچ آلایشی یوق
جمعه یه کیتسه دخی سلطانی * فس واحرا میله درعنوانی
کرك اعلا کرك اذنی هرکس * بربیاض بورنسیله بردال فس

﴿ دربیان زنان جزایر ﴾

ای بنم دلبر روش جانانم * قهرمانی کلشم ازسلانم
خوشجه دربسمت جزایرده زنان * جمله پاکیزه ادا خوش منشان
اوسری اوزره که آلتون طاسی * ایشته باشدن چیقران هب ناسی
اوقلملی فوته قفتان اوزره * سوربنور کوشهٔ دامان اوزره

پرده دن چیقسه اکر بر محرم ❊ اولور انداختهٔ بحر عدم

بلی آشفته لری مأ ذوندر ❊ عسکری زمره سنه مرهوندر

دخی برفرقه سی وارپایه لیدر ❊ خانه دان صاحبی سرمایه لیدر

درکهنده او سرای مالتیز ❊ نیجه بر عبد سیاه خونریز

شهری یه انجق اولور بخشنده ❊ عسکری قسمنه ایتمز خنده

تونسك فاحشه کانی چوقدر ❊ بلکه هیچ پردهٔ عصمت یوقدر

فسقله مردوزنی براقران ❊ مصر ثانی دینیلورسه شایان

﴿ در بیان زنان حجاز ﴾

ای که خالی حجر اسوددر ❊ کعبهٔ حسننه اولمش بند دز

زن بد چهرهٔ نسوان حجاز ❊ اوله مز یور آغوشی نیاز

جسمی لاغر دخی رویی اسمر ❊ حسن اندامی کلامی بدتر

مکه نك کرچه زنانی خوشدر ❊ سائری طوبطولی اما بوشدر

هب کومش تنلی زنان مکه ❊ کومش اما که اورلمش سکه

پاکدر عرضی دکل آلوده ❊ اوله مز فاحشه هیچ اول سوده

نه زمان مصرك ایچنده اما ❊ اولسه بر فاحشهٔ بدز سوا

نفی ایدرلر انی تا اول خاکه ❊ نه زوا اویله محل پاکه

شمدی تلویث ایدن انجق اویری ❊ اهل مصرك کیدن آشفته لری

عرب بادیه نك نسوانی ❊ عجبه درهر روش وارکانی

جمله نك فعلی حریق عاده ❊ مکه دن تا طرف بغداده

دوکدورر جسمنه رسم مائی ❊ انجق آنکله بولور ادائی

جمله سی مائی ذوداقلی اونسا ❊ هب منقش کوینور سرتا پا

نیجه آغوشنه آلسون دوستی ❊ کورینور جثه سی قپلان پوستی

سنه دن تا بمحل معهوذ ❊ آند انواع مزخرف موجود

نافه سی اوزره پیار ممتازی ❊ رسم طوشان ایله شکل طازی

کویا فرجنه طوشان قچیور ❊ اکسه سنده دخی طازی اوچیور

اوالاجه تن ایله مارکبی ❊ صانکه مجموعهٔ سحار کبی

نقشی اول صورت پر الوانك ❊ خوش کاور دیده سنه عربانك

نه او یوزننده آصلمش خلقه ❊ نیجه زیبا کورینور اول خلقه

اوقبائلده کروه نسوان ❊ اویله بر مرتبه ده عالیشان

ایکی قوم ایلمسه غوغا وجدال ❊ اولا وقت سر آغاز قتال

چیقارر هر بری بر دختر پاك ❊ کیدیررلر آکا چوق زیور پاك

اوتورر هر بری بر محفلده ❊ چکیلور ناقه سی تا اولده

اوزمان جنك وجدالی سیر ایت ❊ عرب ایچره اوقتالی سیر ایت

حفظ ایچون هر بریسی دخترینی ❊ دوه یاننده ویررلر سرینی

هنر اول دختری محروس ایتمك ❊ قاچیوب غیرتی ناموس ایتمك

غالب اولسه بریسی آخر کار ❊ ایلر فرقهٔ مغلوبه فرار

جمع اولورلر اوقزك یانلرینه ❊ قوریلور جمله قیاز جانلرینه

فرقه دن قالمیه تا کیم برتن ❊ قزی اولدمده آلور اول دشمن

محفل ایچره اوده کردن قیره رك ❊ قومنه ناز ایله غیرت ویره رك

اوناغان ایت اوبنات نغمه سنه ❊ جان ویرر فرقهٔ عربانه سنه

دیه مم رحمت اوا قوام ایچون ❊ جان ویرر اون بیکی بر آم ایچون

اویله عسرتلو دخی امر زواج ❊ طالبك مالنی ایلر تاراج

هرکه اولدی ایکی قز باباسی ❊ اولور آنك سبب احیاسی

قزینی استه سه لر چوبانك ❊ که بودر قاعده سی عربانك

یازه لم مهر نکاحی سن اول ❊ طالبی قائل اولورسه نه کوزل

اولا یوز دوه ویرسون اما ❊ اوله اوستنده بریوك خرما

ایکی مملوك سیه چهرهٔ خوب ❊ ویره بیك دانه دخی زر محبوب

اون ایکی بیك قیون ایتسون پیدا ❊ ایکی بیك اسب کحیلان سیما

نقدر خصم عشیرتلری وار ❊ هر برینك دخی خلعتلری وار

نیجه خلعت یتشور هر برینه ❊ یوق نهایت اوا قاربلرینه

قزینی کورسك اكر بركره ※ قره چندکانه یه بکزر چهره
باخصوص استدیکك دلبرشوم ※ او عشیرتده اولورسه معلوم
سکا دیردختر یمز پاك نژاد ※ دخی اجدا دینی ایلر تعداد
نسبی اشته فلان ابن فلان ※ نسلی پاکیزه سی آل شامان
ویره‌سك آکا مکردنیایی ※ تاکه ویرسون سکا اول خشایی
ویرر اول دختری اما چپلاق ※ نه بلا باشی اجیق یالین ایاق
برقره جرکه ویرر آکا جهاز ※ استر اما قزینه مال جهاز
قنغی ملتده اولمش مخصوص ※ قره پیراهن ایله کیره عروس
حسنی یوق ثروتی یوق برخذلان ※ ادی اما که فلان بنت فلان
جذبه درشهوته آنجق بادی ※ نیلیم سلسلهٔ اجدادی
یعنی نه مال نه حسنی اوله هم ※ روح اجدادنه بلم نه دیسم
دخی آیین زفاف دختر ※ جمله‌دن رسم غریب وبدتر
قز ایدر برده اوستنده قرار ※ اقرباسی هب اولور بیله سوار
خصمی ایله کاور اول طالب اولان ※ جمله ایلر او عروس اوزره‌ٔ همان
قور بلور حاصلی برجنك دراز ※ ایکی جانبده ایدرلر تك تاز
صانکه اول فرقهٔ بی عقل هدا ※ ایده جك سور زفافی اجرا
ارادهٔ برایکی آدم کتورر ※ دخی کیتدکجه اوفتنه قبارر
نیجه برمر دقوی یاره لنور ※ نیجه براسب ذهی یاره لنور
اوریلور کاهی قضا ایله عروس ※ کاهیجه طالبی اولان منحوس
بربریله دوشه بیچا بیچه ※ درایکن جنده دونر باز یچه
بنده بلم نیجه درسور زفاف ※ بونجه آدم اوله انده اتلاف
سیم‌الیله‌ٔ وصلی اول حال ※ جمع اولوراول کیجه نسوان ورجال
دزیلوب حلقه کبی هب صف صف ※ اولکان بزمه چیقر تیغ بکف
کردی شمشیر ایله نازور قصه ※ آه او صباجی اوزون او عقلی قصه
قویه‌لر چهره سنه اینجه نقاب ※ باشلیه رقصه میان احباب

(اوستنه)

آوستنه رقص اراسنده كه‌لر * تا كه شمشيرى النده ن اه‌لر
اورمغه اولدى اولمش مأذون * كه عشا يرده بواسكى قانون
كيمنك بورنى دوشر قانى اقار * كيمنك دستى كسيلور صارقار
بوكا شادى ديه‌م غمدر بو * بو سرور اولمدى ماتمدر بو
الله الله بو نه اقبال جنون * نه فرحدر نه دوكندر بودوكون

﴿ دربيان زنان شام شريف ﴾

اى مه يكشبهٔ استغنا * جمله پيراى عروس دنيا
شامك آشفته لرى بى غايه * انده افراط ايله چوق بد مايه
اهل عصمتلرى نامعلومدر * اولسه النادر كالمعدوم‌مدر
برايكى خانه سى وار معموره * آنده شايد بولنور مستوره
بو العجب انده كه وار برقبه * بولنور انده ايكى اوج قحبه
كيدر اول قبه لره بى پروا * هر كشى مرده سين ايلر احيا
حضرت عاتكه نك مرقديدر * جمله آشفته لرك موردیدر
باخصوص مقبرهٔ باب صغير * اچيلور انده نيجه باب كبير
زن اعيانى اوشهوتله كلور * كويا قصد زيارتله كلور
ينه اول ذوق برابر درهب * بو زيارتمى تجارتمى عجب
حبذا وسوسهٔ شيطانى * قيلدى كارخانه مزارستانى
نيجه ايلر كشى بوكبرايى * پاچه دن فرقيى وار موتايى
جمله اولادلرى اندن ناشى * كيمى چارپق كيميسيده شاشى
زشت اولورهب زن وغلمان دمشق * صانمه حسنا اوله نسوان دمشق
اورتنور ساده قوماشى هرزن * فرقيى وار كفن موتادن
اياغنده اوكمش خلخالى * آت پيوندى كبى تمثالى
كهربار جسدى اتشيدر * شيوهٔ زنلرى هب شام ايشيدر
درجهٔ قبه يه چارشب آصيلور * انده اول فاحشه دائم باصيلور
ذوقلرندن دخى بر صحت وار * يكى معنايه كيدر بر كفتار

کل رخساری صولر غنچه ایکن * یتر اول تازه فدان اوزره ایکن
چاك اولور پردهٔ اهل پردهٔ * باخصوص موسم حج وچرده
تیر زنپاره یه آماج ویرز * کسنی محتسبه باج ویرز
قیسی وقتنده ایدر باغه روش * پستل ایدرانی حاجی مشمش
چونکه باش قویدی انك یصدیغنه * باقدی چاکیده اولان فستغنه
دیدیکم برسره عقلم قالدی * باغه برقاری شاملی کلدی
عورتن انده چاغرسه اهلی * اکا البت دیه جلك یا شاملی
اونوا حیده بلاد حوران * حسن نسوان بلاذ حوران
قابل شیوه دکلدر اما * وحشیدر همچو غزال صحرا
مشرب زنه لری فرزانه * صوطاشر معرکه ده یارانه
نازنین اولمزاو کوهستانی * میوهٔ حسنی بللی یابانی
کورمشیز هم دفعات ایله بونی * زنه‌یی طاغده کسرکن اودنی
طوغرر برایکی بچ سرعت ایله * هم کسر نافه‌سینی اول حالت ایله
انی بیچیده ایدر خرقه سنه * یوکلنور اودن ایله ارقه سنه
اغلمز چشمی اوایت اوغلوایت * دخی کیشد بچه اولور برعفریت
اوجوانبده صفت بلدانی * جملهٔ جاذبه در نسوانی
کرچه اول مسقط رأس وطنم * سویلمزلیك مدارا دهنم
طوتیه لم اولسه ده حسن وانی * نیلیم خوشجه دکل ارکانی
سخن تلخی دکل کوش ادا * اوله‌مز طوطی کبی سکرحا
انده اما بو عجایب قانون * فقراسیده الور درت خاتون
چونکه براوطه لیدر خانه لری * بربرا ونیده یاتورر زنه لری
برینی چکسه ده استعماله * جمله حسرتله بقر اول حاله
ایلمز نوبتده برکره نظر * ینه غوغا ایدهمز عورتلر
دخی اول خطه ده بربد عادت * بریسی قیلسه جهاندن رحلت
چیقارارندنده نسا ناله کنان * جامه‌سین چاك ایدرکدن کریان

اقرباسیده کلور سرعتله * برایکی زنه طوتراوجرت ایله
زنه رهب قاره جامه اورتر * دستنه هربری بر تیغ طوتر
رقص ایدرناله وفریاد ایدرك * حقدن شکوهٔ بیداد ایدرك
اسبی میدانه کلوراول ذاتك * کیدیررلر اکا هب آلاتك
صکره شمشیرایله برخیمه کیدر * اسب بیچاره یی بیك پاره ایدر
بنده بلمم بونیجه ما تمدر * بوحقیقتده غم اوزره غمدر
اوسواحلده طرابلوس شهری * انده جاری اوصبارك نهری
جمله سی ذوقه اولورخواهشکار * باغده هر برینك خانه سی وار
زنی اول خاکده مثالی نایاب * اولمسه چهره ده اول قاره نقاب
موسم طوتده چیقار سیرانه * قوجه سیله طاشنور بوستانه
قورت بسلر ایپکدن نرمین * قورتلیدر میوهٔ وصلی تخمین
بویله یپراق دوشروب احبابه * آوجر یری کتورن دولابه
اونواحیده او طپراق اوزره * دورزیلرملتی وار طاغ اوزره
اوزکه بر ملت بدکار خبیث * قیلمش اول خاك عزیزی تلویث
چونکه کهسار بلند وبالا * اولور البتده هواسی رعنا
شکل انسانی خلاف قانون * زرد اولور چهره لری هم کلکون
زنلرنده بولنور سروسهی * سیمدن جمله سینك وار کلهی
کوستررخلقه فقط بردیده * دخی برچشمی قالور پوشیده
بریسی کورسه اوچشمی برکون * صانکه اول آدمه اولور مدیون
چیرسك اطرافنه برحلقه اکر * قالوراول دائره ده تا محشر
تاکه بوزسون ینه آنی اول ذات * هرنه استرسه ویررلر ایکی قات
دخی وار انده نیجه بدآیین * اویله برملت مردود ولعین

﴿ دربیان زنان حلب ﴾

ای مهمساز رهی زن دوستان * چهره پرداز زکات نسوان
حلبك زنلری خوش سیمادر * یعنی شهباسی کبی شهبادر

چونكه غايتله هواسی خوشدر * انك البته نساسی خوشدر
رخلری اوزره ندر اول پاره * برك كلده كورينور سيم پاره
شعلۀ حسنی جهان تابيدر * حلبك هر بری مهتابيدر
بو لنور بونده نيجه نازنده * حلب انده ايسه آرشون بونده
اولقدر فاحشۀ رسوايی * شمدی طولدردی بتون دنيايی
طولمش آشفته ايله هر يانی * باخصوص انده كی خمص خانی
برقاش بريسی ايشلتدی * اوستنه كيری كسی رسم ايتدی
كنديه كسدی انی انتاری * وارقياس ايت روش بيعاری

﴿ دربيان زنان اناطولی ﴾

ای طلبكار صفات نسوان * فارس معركۀ زن دوستان
قدما كاری زنان اناطول * جاهل ناز وروش شيوه‌در اول
ناترا شيده اولوربد كردار * هر بری صانكه درخت كهسار
اولا حسنی جكرسوز دكل * ثانيا شيوه سی دلدوز دكل
حسنی يوق شيوه سی يوق بر عورت * ميل ايدرمی اكا اهل فطنت
ميل ايدرسه بريسی اول وجهه * ينه هم جنسی ايدر بی شبهه
نوع حيوانلره علام غيوب * كوسترر بر برينه جمله‌يی خوب
باخصوص وقت زفافده دختر * جمله دن رسمی غريب و بدتر
يعنی بيچاره عروسی صويه‌لر * سوره‌لر جسمنه دوراو بويه‌لر
جمله الاجه اوله چشم ولبی * كيجه يانقونه چيقان ذات كبی
اوله صاغدبجك الده قرغه * نه ازيتلر ايدر اول مرغه
جمع اولور آنده اوهم طبع وحوش * صانكه توحيد ايده‌جكدر اول قوش
قويه ميدانه اودم اول زاغی * بسته در رشته ايله آياغی
مرغ بيچاره آكر ديرايسه قاق * جمله بردن ديه‌لر الله حق
ذير يلك حق اولمك حق ديه‌لر * جمله كاهه او عروسی قويه‌لر
بارك الله زهی نادانی * زادك الله زهی حيوانی

نیجه عادتلری واربویله ثقیل * بکا دوشمزانی قلمق تفصیل
اهل ذوقه بوقدر کافیدر * بوجوابه سخنم وافیدر

﴿ دربیان زنان بحرسفید ﴾

ای که روینده سیاه خالی * اولمش اول بحرسفیده والی
اطه لرقزلری هپ دلکشدر * برج آیده بتون مهوشدر
جانب بحرسفیده کذرایت * اطه لر قیزلرینه برنظرایت
قبریسک زنلری اما بددر * بلی غلمانلری خوش بیحددر
شمدی آغزده کزن هپ ساقز * انده برکونده اوطورسک جائز
کان آلات صفا ساقزدر * سن همان زنلرینه یوزقزدر
دخی هر براطه نک نسوانی * بشقه درجامهٔ وشکل وشانی
اطدلر هر بری بر باغ جنان * انده نسوان بتون حوریان
زنی حوری دخی غلمانی ملك * بونظرله اطه فردوس کرك
بلی چوق صوکتورروصف محل * قورقارم نامم اولوز مستثقل
دخی سائرلری جمله بوسیاق * دکل اطنابه سزا بواوراق
فهم ایدرعارف اولان ایمادن * یتشور قطره بزه دریادن

﴿ دربیان زنان اسلامبول ﴾

ای طرازندهٔ معمورهٔ ناز * وی نوازندهٔ کهوارهٔ ناز
زونق روی جهان اسلامبول * کان غلمان وزنان اسلامبول
زن دنیایه بودرمایهٔ حسن * جهرهٔ عالمه پیرایهٔ حسن
ام دنیا دیدی مصره قدما * شمدی اما بوعروس دنیا
ویردی بوشهره جناب خلاق * حسن خلقت ایله حسن اخلاق
پنبه دندرتنی هرمولودی * غنجه دندر دخی سرخ آلودی
آب وخاکندهدندربوحالت * یه هو اسندهنه بوخاصیت
صانکه اعضاسی اوان ترتیب * پنبه دن غنجه دن اولمش ترکیب
اشته اقلیم نزاکتدر بو * منشئ ذوق وطراوتدر بو

یعنی هر خردهٔ اسباب صفا ※ بو محلدن اولور اول پیدا
خوش کلور اول روش نادیده ※ اکا عالم چالشور تقلیده
بو دکل کیم اوله تقلیده سزا ※ هر بری بشقه روش بشقه ادا
عالمك چونکه بودر معتادی ※ بر محلده که اوله آبادی
نقدر اولسه عمارت ممتد ※ چوغالور اهل صفا اهل خرد
هر بری بر روش ایلر ایجاد ※ هر کون اولمقده نزاکت مزداد
اولور ارباب صناعت ماهر ※ اولور انواع تفنن ظاهر
بدکلور طبعنه راه قدما ※ کورینور چشمنه اول باب قبا
باخصوص کیم بو سواد اعظم ※ اولدی مجموعهٔ جنس عالم
چونکه هم زهره بونك اختریدر ※ زهروی اولسه زنانی یریدر
ندر اول ولولهٔ ناز ونیاز ※ ندر اول طرفه ادای ممتاز
نکهی آفت جان عشوه ※ سخنی شعله زبان عشوه
دخی بو شهرك ایچنده جانا ※ بر ایکی فرقه اولور نوع نسا
ایده لم جمله سنی ذکر وبیان ※ تا که تمییز اوله نیکان وبدان
جمله یی بر برینه قیلمه قیاس ※ بر میدر سنك سیهله الماس
اولا فرقهٔ اهل پرده ※ او کورنمز که دخی محشرده
یعنی اول فرقهٔ ارباب بیوت ※ درج سیم ایچره مثال یاقوت
غنچه در شیشه ده اولمش محروس ※ طوطیدر صانکه قفسده محبوس
دکمش طره سنه باد صبا ※ کورمش روینی خورشید اصلا
هر بری مریم عمرانیدر ※ حضرت رابعهٔ ثانیدر
صاحب غیرت وناموس ووقار ※ خانه سنده اوتورر لیل ونهار
دخی بر فرقه سی صاحب خرده ※ کورینور ظاهری اهل پرده
شکل عصمتده کزر آشفته ※ هیئت محصنه ده آلفته
کیر انواع لباس زینت ※ صانکه بر سرو مرصع قامت
اوچو هر چیچك اوحلی نفیس ※ هر بری غبطه فزای بلقیس

آه اوکر نامه لی اول دبده به لی * اومجوهرلی اوالماس کوپه لی
اوفلا طونی یکی فراجه * عقل دانایی ویرر تاراجه
حسنه بویله ویرنجه زینت * ایدر اول دمده شکاره نیت
برایکی جاریه اردنده روان * دولاشور چارسویی دکان دکان
او نالله زنده یوزر خسته کبی * ایاغی بربرینه بسته کبی
قنقی دکانده که محبوب اوتورر * شیوه ونازایله اول سمته یورر
آکا اوکرتکیچون احوالین * وارمیدر هیچ بکا اویقون مالك
مال یاطغین ایسه هیچ کوسترمه * بکا جانم چلبی کیرلنمه
کل سنکله ایده لم اخذ وعطا * چیقار اندازه کی اول جانا
یورموز ایله اوماهه طوقنور * هرسوزی فعل کناهه طوقنور
بوسخنله آچر اول غنچه لبی * نقدر اولسه ده محجوب چلبی
کوریجك اول قنه لی پرمقلر * انی شیطان اوزمان پرمقلر
سینه سندن اکا چسون بستان * کوره بستانك ایچنده پستان
صید ایدر عاقبت اول جانانی * کتورر خانه یه البت آنی
قفل درکاهی دکلدر ممهور * برانا ختره اولورمی مقصور
قوجه سی یوق اوله سی دیوانه * کیجه نصفنده کیدر دکانه
کاروکسبنده کزر بیچاره * نه بیلور نیلدی اول مکاره
کلوراخشام اوینه اول حیوان * لقمه دنصکره یاتوربی درمان
ینه چارشویه کیدر وقت سحر * بوتلاش ایله ایدر عمرو کذر
خرلشور خلقیله دائم اول ایت * کونده مصروفیده براچه سمت
جالشوز هرکسه ظالم بوله شور * دائما محکمه لرده طولاشور
کونده بیك دورلو یلانلر سویلر * هر یلانه قسم الله ایلر
واه مدیونی اولان مفلسه وآه * پنجهٔ شیرده دوشمش روباه
باطقین اوموال آره مقدر حالی * نه بیلور اوده کی باطقین مالی
مال قارونه دخی مالك اولور * بوسیاق اوزره نساسالك اولور

کلسه دکانه فرضا سائل ✲ یاش اولور ایکی کوزندن سائل
ذوقی اما که ایدر خاتونی ✲ روز و شب ذوق صفا مفتونی
او مشقت ایله دکانده در ✲ بوده دوستی ایله سیرانده در
خرطا حون کبی کرد شلر ایدر ✲ سازلك نغمه کوششلر ایدر
یایدی سجاده جهنم ایچنه ✲ مالی جمع ایلدی اما بیچنه
نه زمان ذوق ایدیجك اوتلویث ✲ تا بکی بو طمع مال خبیث
کیجه ارام ایدیجك بر ساعت ✲ اندهده کورمیه روی راحت
اکا بیك غصه بولور اول کافر ✲ بولمیه تا که صفای خاطر
اولادیرهی اغام سلطانم ✲ سنی هیچ کورمکه یوق امکانم
سویلسم رشته کبی سوزاوز انور ✲ اویله اغالغه کوکلم بولا نور
قالمدی خانهده یاغك بالك ✲ یاندی دکانی عجب بقالك
ای نه صالقم صچاق اولدك به حریف ✲ ینه مسکین کبی صولدك به حریف
بنی کوسدرمه امان نه اولسون بو ✲ صکره والله بارشم آبو
قومشومز اشته بوترلکجی قزی ✲ قوچی یاپدری اکا اول ککزی
اه او جانم عربه زورقلی ✲ بتون التونلی کوزل رونقلی
بوده سینمده بنم داغ اولسون ✲ به سنك باشکه طپراغ اولسون
استرم برعربه تا اوسیاق ✲ جکه مم یوخسه بنی ایله طلاق
انی یاپدرمغه البت محتاج ✲ نقدر اولسه اونکبت محتاج
اویله بن ثروته خزلانمی دیسم ✲ آویله انسانهده حیوانمی دیسم
دخی برفرقه سی پازار ایچره ✲ دائم آشفته کزرکار ایچره
کوزلری سورملی یومشق یوزلی ✲ ایکی چشمین سوزه رك خوش سوزلی
بونلرك بر بلوککی بدتردر ✲ هربری شور وشر محشردر
سیما یاشلی اوله برعورت ✲ قوری عنوانله کاورمی زینت
عطر شاهی سوره اول بدرویه ✲ زاستقلر چکر اول ابرویه
قویه انواع علاج حمره ✲ تاقزللق بوله اول بدچهره

کوسترن رسبوبی چون چهره سیدر * موقع نظرهٔ آواره سیدر
بر برینه نه زمان خشم ایلر * اوفو احش بوکلامی سویلر
بره جنکانه قولاقلو جاذو * بکدی فشقجی سورتك روسبو
اياغيمه سنی ایتم پابوج * ترلام ایچره اوله من سك هاوج
بیزه طاغ اوستو ینه باغ اولسون * تك بنم دوستلرم صاغ اولسون
دخی برفرقه سی اولدی پیدا * سویجی زمره سی دیرلر جانا
دکل اسلاف نساء حالیدر * بو زمان خلقنك احوالیدر
کرچه اول وارایدی برایکی ذات * انلره دیرلر ایدی سحاقات
اولدی اما که بو عادت متروك * ینه کشف ایتدی انی اهل سلوك
دل ویریرهر برینه عاشق اولوز * وقت وصلتده دخی حیله بولور
جمله سی وصله همان برآلت * یعنی تقلید ذکوره حالت
لفظی اول آلتك اولمز تقریر * برلغزله مکر اولسون تعبیر
حلی بو مصراع ایله اول کارك * نازی یقدردی بنی دلدارك
هرکیم اما که بوکاسالکدر * طبع پاکیزه اولور نازکدر
مائل پرورش زیبانك * اهل عرفانلریدر نسوانك
کوزینور کرچه که موحش بواثر * سائر احواله کوره اهون شر
اوله مز طبعی ذکوره مائل * بربریله چکنور والحاصل
جان ویررهر بری معشوقه سنه * نکه ایتمز دخی هیچ بشقه سنه
بونده اما که خلاف مطروق * عاشق اوستنه چیقارمش معشوق
بربرینه ایدهلر نازونیاز * اواد الراوکلام وممتاز
نازنینم کوزلم کل چیدم * کوکلم اکانجه سی نور دیدم
سرونازم خوش ادالی خانم * آه هرجایی بقشلی جانم
بلبلم بن سکا ای کلغنچهم * ایکی بازوسی کومشدن کاچهم
نره ده قالدك ای عمرم واری * بك عزیز ایلدك آه دیداری
قیلدك هیچ اياق التنه نکاه * بنی فردایه می صالدك ایواه

بزی اوردن کمی ینه دیواره * چقدیمی ابلیکمز بازاره
ینه نولسون بو ادا بیکانه * بزی اتدکی ینه یابانه
مرحبالر سکا ای دردانم * خوش قدملرسنی کوزل خانم
عود اغاجی ایسه اسمك جانم * بنم اسمم دخی آتشلی خانم
سکا کلپنبه دیین اهل نیاز * دیدیلر اسمه کیم شعلهٔ ناز
سکا دیرلر ایسه کلغنچه اکر * بکا ده باد صبا سویلرلر
بویلجه بربرینه نازایلر * بعد ازین کاربرینه آغاز ایلر
شویله فهم ایلشم بو کاری * که ندن بونلره اولدی ساری
غالبا کوردیلر انواع ذکور * اولدیلر بربرینه هب مجبور
طبعی غیرتلی اولان بعض اناث * قیلدی بو فعل غریبی احداث
تا که مستغنی بولنسون اردن * امتنان چکمیه لر دلبردن
صانمه کم بربرینه مجبورلك * یره ایتدکاری انجق کورلك
هیچ نه قابل کوکل اولسون تبرید * اوله تحقیقه مشابه تقلید
ینه کورد کده کوزل اوغلانی * حرص ایله رعشه ایدر هر یانی
اهل عرفانه اویوللر صپه در * کیمی حائض کیمیسیده کبه در
بربریله قوجاشسون کتسون * آنی حق بربرینه بخش ایتسون

﴾ دربیا زنان روم ﴿

ای کلیسای بلا ناقوسی * ملت عیسوینك ناموسی
زنه مائل ایسك عمروارى * سودیکك روم قزی اولسون باری
مشرب اهل صفاده زیرا * دوختر رومه اذن وارجانا
جلوه کنجینه سی روم قزلریدر * هب نسانك دخی فائزلریدر
ندر اول اینجه میان نازك * سویلدکجه او زبان نازك
ندر اول نازاو کلام دلکش * اوتمائل او خرام دلکش
ندر اول قامت سرو آلا * نوفدان چمن صنع خدا
ندر اول جنبش بیکانه ندر * آنده اول غمزهٔ مستانه ندر

اكا مخصوص اوتغافل او ادا ❊ اكا موقوف اوتكلم اوصدا
دل او جيله او حروفى اجرا ❊ شيوه لرله او كلام زيبا
درشهوار كلامى ديزيلور ❊ صانكه اغزينه كلنجه ازيلور
دلينه كلسه ده برحرف ثقيل ❊ فم پاككى ايدرانى تحليل
دهنى تربيه ايلر سخنى ❊ كه مرباى سخندر دهنى
هر برى ناطقه لى طوطيدر ❊ قوش دلى انلره مشروطيدر
ديه بيك نازايده رك غنچه لبى ❊ حسرتك باده ايچر سين سلبى
طولولر بوش اوله بوشلر طولسون ❊ سن همان ايچ پاشام عشق اولسون
جان قتار نازو اداسى جانه ❊ طوغريسى بويله كرك جانانه
اسكى مغلم دخى اولسه قاپيلور ❊ كورسه اول كافرى زنپاره اولور
قطعهٔ چسمى سراپا موزون ❊ صانكه برمصرع رعنا موزون
چاليشور انلرى تقليده زنان ❊ يراشور انلره فخر و عنوان
ندر اول قامت وآلا اوخرام ❊ جمله سنده متناسب اندام
سوز ينور يرله برابر ياقه ❊ دل عشاقنى تاكيم ياقه
اوپريشانى هو طوس بريانه ❊ اوروپش اوقريلش مستانه
اوروپشلر نوله كوكلم وارى ❊ ايكى انكشت ايله اول رفتارى
يولنه صانكه دوشندى آتش ❊ يانه چقدر اياغى اول مهوش
صانه سين راهنه قلب عشاق ❊ دوكيلوب ايليه جكدر احراق
نقدر فائق ايسه نسوانى ❊ اوقدر خويسز اولور غلمانى
ليك غلمانى اولور اهل عناد ❊ بونلر اماكه ايدر عاشقى شاد
بصيلور هرنقدر سركش ايسه ❊ صويى يومشق نقدر آتش ايسه
امان اى غنچه دهان كل ممه لى ❊ عاشقك اغلر ايكن كل ممه لى
كيمه چقدك عجبا اى خورشيد ❊ كيمه صارلدك ايا زاز اميد
قنقى بو لاشقه چامور اولدك ❊ قنقى كارخانه لره نور اولدك
قنقى بازوده يازلمش اسمك ❊ قنقى اللره جزلمش رسمك

اورته ما لیسك ای روح روان ❊ کیمه دراورته ده بو کنج نهان
آه کیم چیقدی بو قیز قله سنه ❊ کیملر اوغرای بوطوب کله سنه
قنـنی دامك بوغزالیسی عجب ❊ کیمه درعرصهٔ خالیسی عجب
طـوته لم اسمنه دیرلر قوقونه ❊ یااوصاچنده که‌خوشبوقوقونه
خاکپایه سوریلور قوشاغك ❊ اودخی پوس ایده جك ایاغك
فتنه‌سك هوش رباسك کافر ❊ بنده بیلم نه بلا سك کافر
حوریسك یوخسه پریسك بیلم ❊ مریمك سنده نه سیسك بیلم
غنچـهٔ مریم عمرا نمیسك ❊ شـعلهٔ خانهٔ رهبا نمیسك
قنـه لی دستنه ایلر غبطـه ❊ آل آل اولدی قزل یمورطه
بکزه‌مز ملت رومه جنسك ❊ حوریسك اکلدیغم یاجنسك

﴿ در بیان زنان ارمنی ﴾

ای فرحیاب صفای وصلت ❊ آهوی دشت فضای وصلت
ارمنی زنلری هب بد اطوار ❊ انده قالمش قد ماسی رفتار
تنی بد صحبتی بد شیوه سی بد ❊ طوری بد هیئتی بد جامه‌سی بد
ندر انده اوو قورانه رویش ❊ قیزلرنده دخی پیرایه رویش
هـله غلما نلری اولمز دلجوا ❊ طولمش اول چهرهٔ ناپاکینه تو
شمدی انلرده نیجـه ذات پلید ❊ روش رومه ایدرلر تقلید
برزمان قرغه ایدر بوکاری ❊ کبکه تقلیدایده جك رفتاری
بویله آرزش ایدرك اول حیوان ❊ کندی رفتارینی قیلدی نسیان
نه او زفتار قدیمه سالك ❊ نه بو رفتاره ده اولدی مالك
ایلسك هر نقدر جهد جهید ❊ عوداغاجی اوله‌می شاخ بلید
کربه سعی ایتسه دمادم فرضا ❊ اوله‌می اوچ معـلاده هما
اوله‌مز نازك اطوار قوی ❊ قبه نك اوستونه طورمز کروی
زنلری مشرب غلمان کبی ❊ دم وصلتده مـلایم چلبی
اچیلور غنچه سی هر بلبـله ده ❊ طولانور طره سی هر سنبله ده

کیجه و قتلری بکلر ز انقوج * کزر اوینار نیجه برزانی قوج
رومدن دختر الورزنه لری * تاکه تعلیم ایده لرشیوه لری
لغت رومی قوایتسون تحصیل * ایده می کشت زبانین تبدیل
حیه‌دن هیچ نه زمان بال اقسون * دلینی اشك اریسی صو قسون
قوم قپویانقونی اولدی مشتد * سر کزك قالپغی یاندی بمدد
اونخود طوبی قبو قلی بقله * بمه‌دن سیری ضرر در عقله
دخی‌روم بچه الور هر اخبار * باب منحوسه سریدا ریپار
تاکه‌مشق ایلیه اندن‌سخنی * اوکرنه شیوهٔ نازك دهنی
فائده شولقدر ایلر اخبار * که سریدار اولوراند ه سردار
نه‌زمان‌چارشویه‌کتسه‌اول کور * اوله بکجی خرمنده کبرقور
شمدی اما که دخی بوملت * جنس خرواته‌ده قیلدی رغبت
قپوسنده نیجه قورخرواتی * نیجه قسراق ایله باغلر آتی
کوزده اویله‌کوزل عفریتی * چارپیلورخسته اهلی بیتی
اشته باروت ایله آتش اویونی * قورده اصمار لمه ذربوقیوتی
جمله نك بویله دکل بداثری * بولنور نیجه کشی زاده لری

﴿ در بیان زنان یهودی ﴾

ای یلای رغل خاص جهان * نکهی سنك محك نسوان
بدلقا در زن مر دا ریهود * جمله‌موحشدراوقوم مردود
نرم ناپاکی بیاض بهجتی یوق * برف حلواسی کبی لذتی یوق
روی زرد ورنجی زرد وتنی زرد * وحشی ملت که‌اومسقودن اشذ
وصلته اولور ایکن خوآهشکار * درهمان اشته قاشرمالم‌وار
تحت زانیده ه ایکن اول ملعون * آه بکا قیمه عزیز باشك ایچون
بیزه هب زنلری بذل اولمش ایکن * زن واوغلانیده اهل اولمش ایکن
اشته بوعقده ده وار درشبهه‌م * بکا حل اولمادی بوامر اهم
مسلمانك یسه مزلقمه‌سنی * نیجه برکفتهٔ ناپخته سنی

در بیان زنان چنکانه

ای شتابندهٔ میدان هوس * خیمه پرداز بیابان هوس
قره دورویی زن چنکانه * اندهٔ سیمین اولمز جانانه
بعضی علمانی بولنور زیبا * بر اولور زنه لری سر تاپا
دل قره چهره قره چرکه قرا * ایکی دنیاسی قره اول فقرا
قوجه سنه ایدیجك نازاوکوپك * روی ناپاکه طوتر بر قبل الك

در بیان زنان روم ایلی

ای شهنشاه قضای سینه‌م * کوشه پیرای سرای سینه‌م
روم ایلی زنلری شکل حوری * زن اسلامبوله بکزر طوری
اوسیمین تنله اورووی کلفام * بر برینه متناسب اندام
طورعرفانه بتون مائلدر * تربیت ایلسکه قابلدر
سکرین سوزلر ایله والحاصل * ایلك انی مرباقابل
سوزوزار جمله‌یی قلسم تعداد * رحمهٔ حسن وبهادر او بلاد

در بیان زنان ارنبود

ای خرام آوریاغ نخوت * نکهی سینه شکاف آفت
ارنبودك زنی خوبرو اولمز * طورزیباقد دلجو اولمز
جابجا اولسه‌ده حسن وآنی * بداولور قاعدهٔ ارکانی
بداولور کرچه اوملتده زنان * خوش اولور اندهٔ کروه غلمان
زاهده عشوه پسندی بولنور * نیجه برسر وبلندی بولنور
نیلیم موحش اولور نغمه لری * هرکلامنده اولان غنه لری
بعض تاریخده کوردم یازمش * بونلرك اصلی عریدن آزمش

در بیان زنان بوشناق

ای هوسکار وصال بوشناق * اولمسون حسرت غمله یاشك آق
وحشیدر طبع زنان بوشناق * مارزنپاره یه ویرمز تریاق
وار زنانندە نیجه مستثنا * نیجه بر غنچهٔ پاك زیبا

نیجه بردلبرپاکیزه جوان * بولنور دخی میان غلمان
اولمش اماکه بتون بوملت * طبع واخلاقنه غالب حدت
کویا فطرات هراعضاسی * آتش وآهن ایدی اجزاسی
کورممش طینت آتش زانی * عنصر باد وترابی وآبی
اولمه خاك قدم اول برباده * کندویی یاقسون اوآتش زاده

﴿ دربیان زنان تاتار ﴾

ای که مرآت جمال مرغوب * اولمش آینهٔ هرزشت وخوب
زن تاتار اوله مز وصفه سزا * جانوارچهره لی میمون سیما
جمله سنده اومشابه خلقت * انلرك جنسنه مخصوص حالت
اولسه بیك آدم ایچنده پنهان * ینه سیماسی ایدرانی عیان
زنلری بد دخی اوغلانلری بد * بربرندن بیله مم قنغی اشد

﴿ دربیان زنان کورجی ﴾

ای که صحرای دله شیرژیان * تن ژمینی پاموقدن ازسلان
مهرومه یوزلی زنان کورجی * اوج افلاکه سعادت برجی
ندر اول جذبهٔ خوش زیبا * ندر اول چشم ورخ مستثنا
کاسهٔ حسنی دکلدر لبریز * لیك اولور جاذبه سی شورانکیز
ازایسه حسنی اومقدار اولسون * جذبهٔ قاهره سی وار اولسون
ایلمز کیمسه یه خاطرشکنی * مرحمت پیشه اولور مردوزنی
زن وغلمان سکارام اولمز * اوهما دانه کش دام اولمز
مال ایله رام ایدمزسك هیهات * مال قاروندیده ویرسك بالذات
مکرالاکه اوله خدعه ایله * یعنی صید ایلیه سین حیله ایله
چونکه رقتلو اولور پرانصاف * استمزکیم اوله آدم اتلاف
اما ایدوب سزلیه سك اغلیه سك * بلکه بونکله ایشك صاغلیه سك
ایده کوزیاشنه شاید رقت * ایلیه نائل ذوق وصلت
الهمزتیر فغان وآهی * استمزهدم بناء اللهی

صانمه بوملته بكزر كس اوله * بوجهان ایچره مكر چركس اوله

﴿ در بیان زنان چركس ﴾

ای زنخی دیده ربای خورشید * عشوه‌سی غبطه‌فزای ناهید
چركسك قزلری مهپاره اولور * آنده عاشق نه كه استرسه بولور
نخل والای قدی محكمدر * صانكه مه یوزینه برسلمدر
اكا دو پای نظرله چیقیلور * دیده قلب ایله اماباقیلور
لب ورخ اولمش ایكن میخانه * دیده‌لر اولسه نوله مستانه
چونكه یاقوت برادلمش اوطوداغ * اولدی عكسی دل عشاقه دوداغ
مهر ومهدن تنی اولمش تقطیر * نیجه اولسون اوتن پاكه نظیر
كورجیدن كرچه كه بونلر ذیبا * كورجینك جذبه‌سی چوقدر اما
جمله‌سی پرده‌نشین عصمت * پاك دامندر اوپكتاملت
پاك اولور ما حصلی پیش وپسی * ثوب عرضنده بولنمز لكه سی
طبع والالر پاكیزه خصال * جمله جو بنده خیر افعال
اوسخاوت اوصداقت اوادب * ندر اول فطرت قدسی مشرب
صنمه بوملته بر بكزر اوله * بوجهان ایچره مكر كورجی اوله

﴿ در بیان زنان افرنج مستأمنان ﴾

ای لبی معجزهٔ عیسادم * دهنی غنچهٔ باغ مریم
حسن وآن اهل نساء افرنج * هر بری حسنله اولمش بر كنج
دیده سنده‌نكه مستانه * صانكه بخانه ده بر میخانه
ندر اول البسهٔ كوناكون * ندر اول قد نهال موزون
سودیكك روم اوله یامستأمن * سائر حسننه دكمز برامان
باصیلورسك اوكوزلرله باصیل * اصیلور سكده فرنكیله اصیل
هب كنیسای وصالی آچق * اكا اما كیره مز هرفاسق
ساده روا ولملی زنپاره لری * انده هیچ اولمیسه مویك اثری
عیبی انجق شوقدر افرنجك * مویی پاك ایده مز اول كنجك

بد اولور موی ایله حاصل اومحل * کویا صوف سیهده برلعل
صانکه اول حالتی اول قصدایلر * قطوسی اوستنه باغه قبلر
آنده بیچاره کسی پنهاندر * صانکه اورمانده یاطورطوشاندر
ظلمت موی سیهله اومحل * بویله تشبیه اولورایسه نه کوزل
کویا چشمهٔ آب حیوان * ظلمات ایچره همیشه پنهان
چونکه پروردهٔ استانبولدر * سائر افرنجه کوره معقولدر

در بیان زنانِ ملل مختلفه

ای فریدون سریر نخوت * غمزه سی نامزد هرمات
زنی بدچهره اولور بغدادك * حسنی یوق حاصلی اول بلدانك
آلمه آغوشه زن بلغاری * جمله نك اقچه‌یدر مرداری
باقمه نسوانه هیچ خرواتك * پاك ایسه مشرب طبع وذاتك
نقدر دلبر ایسه غلمانی * بد اولور تااوقدر نسوانی
بلی اولاهده نساپك چوقدر * طبع وعرفانلری اصلا یوقدر
تن کلبرکی اولور اشکفته * ژاله دن باد صبادن خسته
نازنین مشرب اولور نازآیین * جامه خواب ایچره ایدر نازوانین
نخل قدی اوزون اما قصه‌لور * آه عاشق نفسیله اکیلور

در بیان زنان افرنجیان

ای زنخدانی قزل الما در * میوهٔ باغچهٔ عیسادر
خوشجه در حسن زنی افرنجه * تن صافیلری سیمین کلچه
انده محکمه‌در اساس زینت * درلو درلو اولباس زینت
انده بازیچهٔ غلمان مهمل * انجق انلرده زنان مستعمل
بو دخی خارج آیین بشر * طوغورر قاریلر اکثرده بشر
اودیا زکده بودر معتادی * صان کوپك یاوروسیدر اولادی
قنقی پیچه‌ممه‌ویرسون اوکوپك * سینه سنده ممه‌سی التی کرك
اوسبیدن چوغه‌لوراول ملعون * جمله دن ملتی اولمش افزون

نیجه آیینی خریق عاده * باخصوص شمدی اولان غوغاده
منت وجده سزادر باری * بری برینه دوشر سین باری
بوده جقلنه کوزل براشیدر * اشته خنزیردریسی ایتدشیدر

﴿ در بیان زنان ملتله ﴾

ای نکاهی مدد اهل فساد * زلفی زنار میان زهاد
له نساسی هب اولور مستثنا * او کوزل طلعت اوقد بالا
یوریدکجه او میان نازك * سویلدکجه اودهان نازك
هر بری فن زناده اوستنه * جان ویریرما حصلی زندوستنه
کرچه نازکدر او پاکیزه بدن * اولمسه اصلی یهودیلردن

﴿ در بیان زنان نمچه ﴾

ای رخی شمعهٔ دیر رهبان * غمزه سی میکدهٔ بطریقان
نمچه نك قزلری ناز قطوسیدر * هب نسا زمرهسنك جادوسیدر
ندر اول صاچ سیه سموزی * انده بولمش اوتن بلوری
اویله نازك اووجود پاکی * وهم کیرایله آچیلور چاکی
عجب انجق که نه تندر اول تن * او کلی باغچهٔ آغوشه دکن
نخل آلت ایدی قد سرویسی * فم اندازه انك وادیسی

﴿ دربیان زنان اسپانیا ﴾

ای طلبکار نکار عالم * برقع اندازبنات عالم
زن اصپانیه بتون مستثنا * هربری ولوله سازدنیا
طوراندامی کوزل دلبردر * جمله دن قامتی بالا تردر
ندر اول تن اووجود سیمین * مایه سی برك سمندن تخمین
صانکه انجوبی اریتمشلردر * طینت پاکنه قاتمشلردر
غنچهٔ وصلی اولور اشکفته * جملهسی فاحشه درآشفته
نیلیم انده زنان منفیدر * ارلك شهوتی هب خلفیدر
زن وغلمانی استعماله * اهل مغرب کیده لر هرساله

اهل فاس هب او محله طولمش * انده مغربلی دفینه بولمش

﴿ دربیان زنان انکلز ﴾

ای که خال سیهی هندستان * طره سی ملکت افرنجستان
انکلیزك زنی خوش سیمادر * خوش ادا خوش رویش زیبادر
رخی آل کلپه صد رنك ویرر * دهنی بلبله آهنك ویرر
جمله سی پاك طبیعتلردر * مائل زیور وزینتلردر
ندر اول طنطنهٔ آلایش * سوزلرنده ندر اول آرایش
طلسم کنج نهانی بوزیلور * دخی ال اورمدن اوّل چوزیلور

﴿ دربیان زنان روس ﴾

ای کلیسای ضلالت آیین * وی جلیپای خباثت تزیین
بد اولور جمله زن ملت روس * صاری یوزلی مائی کوزلی منحوس
کیمنك جسمی بیاض قارکبی * ظاهری اویله صووق مارکبی
بلی فرجنده حرارت وافر * صانکه شیطان اوجاغیدر کافر
مقتضای اثر آب وهوا * طوتیشور باطنی هر صبح ومسا
حبشیلرکبی بونلرده دخی * بکر اولور ثیبه سی بیله دخی
ظاهری اولمسه اما بارد * اولمسه طبع مزاجی فاسد
شعله لندکجه اونار شهوت * آنك اطفاسنه محتاج البت
اوسببدن جمله سی فاحشه در * هیئت وچهره لی موحشه در
کیجه کوندز اولیمز فاصله سی * سکیشور حائضه سی حامله سی
زانی یی بولمزایسه برقاری * بوز ایله سوندررر اول مر داری
زنا ایچون انده هیچ اولمازغوغا * مشترکدر علنا انده نسا
اوسبب آرتمده چنکانه لری * باخصوص انده کی بیچ خانه لری
انده دائم برایکی بیك قحبه * بریسی انلره صاحب رتبه
تاکان زانی یه ایده اکرام * ایلیه انلره تقسیم انعام
اکا شهریلری کلمز هربار * اهل دهقانی کلور لیل ونهار

هرسنه میزی یه ایلر تسلیم * دو هزار پیچ برای تعلیم
آنده یوق عارنه ناموس نه دین * هرنه ایلرسه سزای تحسین

﴿ در بیان زنان فلنك ﴾

ای بلای دل ارباب فرنك * اولمه میال زنان فلنك
فلنکك روش نسوانی * بد اولور قاعدهٔ ارکانی
زعفرانی هپ اولور چهره لری * جذبه دن هیچ اوله مز بهره لری
زن وغلمانی دخی هپ بدتر * جنس مردار بهوده بکزر
کرچه کیم زنه لری آشفته * نیلیم کاره دکل شایسته

﴿ در بیان زنان یکی دنیا ﴾

ای خرامندهٔ باغ امید * باغچهٔ شیوه ده دنیای جدید
یکی دنیا زنی بد صورتدر * شکل حیوانده بر عورتدر
طفلی رحمنده یدی ماه طورر * صانکه ییلده ایکی دفعه طوغرر
چوغی امایاشه مز مرده اولور * جانی یوق جثه لری خرده اولور
اولور اما که جماعه طالب * اوزبون جثه یه شهوت غالب

﴿ در بیان امر نکاح ﴾

ای طلبکار صفای ارواح * کرم ایت اولمه هوسکار نکاح
ویرسه لر سکا اکر عذرایی * دختر قیصر ایله کسرای
دوشمه بو محنته دنیاده ایکن * قیده باغلنمه سر آزاده ایکن
نسل ایچون اراده بر آلتدر * طبع حیوان همان عادتدر
دیمش اسلافده اولان نابیٔ پیر * بویله خیریه ده قیلمش تقریر
نه بلا برزنه مقصور اولمق * تازه ذوق ایلمدن دور اولمق
سندخی مه کبی تحویل ایله * هرکیجه منزلی تبدیل ایله
اوله هرباغچه ده برلانه سکا * هرمحلده دخی برخانه سکا
اوله سین دارجهان ایچره بکار * اولمه اما که همیشه بیکار
بنده بیلم نیچه بعض حیوان * اوله بر عورته مخصوص هرآن

باخصوص برزن بد سیرت اوله * بدشمائل دخی بد خلقت اوله
طبع ناپاکی اوله هم قز قنج * ویره بیچاره‌یه بیك محنت ورنج
کتسه بیچاره اکر بریانه * بر کیجه قالسه برون خانه
ایده بیك دورلو اکا رسوایی * باشنه زندان ایدر دنیایی
ساده روکاسه اکا برمهمان * دیریلقسون شوسفیه پشت اوغلان
جان وذلدن چاغرر یانقون وار * ایلیه اهل محالی احضار
چیقه افلاکه صدای غوغا * اوله اهلیله مسافر رسوا
نیچه محنتلری وار سینه کداز * سویلسم نامه اولور دور ودراز
باخصوص حامله اولسه کافر * اکا قوش سودی کرکدر حاضر
جمله معدوم اولان اشیا استر * یعنی مغز سر عنقا استر
اوفغانلر اویلانلر اول ناز * آه اولدم دیو موحش آواز
توبه‌لر ایتمیم اریله اویون * کرمسون خانه‌مه ارکك قیون
نذرلر تکیه‌لره قوربانلر * هرکجن سائله اول احسانلر
قوجه‌سینه دیه وارهی شاشقین * برایکی دایه کتور ای مسکین
دایه‌لر خادمه‌لر عورتلر * دوستلر جاریه‌لر نکبتلر
اوقیامت اوفغان اول غوغا * روز محشر کبی بروا ویلا
سنده جاندن اوزمان اوصانه‌سین * خانه‌ده زلزله وارمش صانه‌سین
پرده پرپیچ آتلور میدانه * اودخی باشلیه هم افغانه
ابتدا ظاهر اوله کودك شوم * اندن اولدیغی دخی نامعلوم
اول زمان مژده جیانی سیرایت * سن همان صره ایله دلسیرایت
درعقب کلمز ایسه کهواره * ماشه باشکده اولور صد پاره
اول زمان دکلسه مقام فنی * نی یاورم نی پاشام نی
ایکی کوزم بکی یاورجغم * عمرمك ما حصلی قوزی جغم
هله الا اوکلن تبریکه * طبع سودایی کاور تحریکه
بوطرفدن قپو ایلرطق طق * برطرفدن چوجوق ایلروق وق

اول زمان کشی اوله سودایی * ترك ایده غائلهٔ دنیایی
بخشش ایدر انلره مال وخانه * جان اتار قهر ایله هندستانه
جمع اولور خانه‌ده بیك مبتذله * سن مهماتی یتشدر عجله
کیمیسی دیر که فلان نسنه کتور * بره شربت بره بیلمم نه کتور
چوجغه کلدی حواله بره کیت * شیخ افندی یه امامه خبر ایت
جانی وارمی اکا بوقدر دیمکه * واه یازقلر چکیلن بوامکه
بویله بویله نیجه بیك محنتی وار * صانمه بیچاره‌لرك راحتی وار
رند عارف دوشه‌می کردابه * قویه‌می کندوینی بود ولابه
عارفه بربت اولور سرمایه * اوله مز لیله سی بیك لیلایه
عارفه محض تجرد لازم * ذات عیسی کبی اولسون قائم
بو تجرد ایسه سلطانلقدر * عارفه مایهٔ عرفانلقدر
بووجودك هوس لیلاسی * او وجودك سبب اشقاسی
عقلا کرچه که حوا یدیلر * اوده بردانه سی لازم دیدیلر

﴿ دربیان قصهٔ حمام زنان ﴾

دکله ای مائل پیغام نساء * شیوهٔ قصهٔ حمام نساء
نه فضاحتلر ایدر اول زمره * داخل خلوت حمام ایجره
تعجب طاقتی وار حمامه * تاسحردن اوطورر اخشامه
باخصوص شیوهٔ مشاطه‌لری * آل چاقشورلی اودالکه‌لری
آه یا کیره بدن ناطورلر * او ایاق اوزره اولان بلاورلر
صرمه لی بوغچه‌لری قولتقده * عقده اولمزمی دل عاشقده
ایکی اندازه بویی نعلینلر * اوادالر او کوزل آینلر
اوکلا پرده‌یی ایلر صدچاك * صکره حمامه اولور بردالاك
هربری فن ادادە اوسته * صبروطاقت ویره حق زندوسته
چیقاره شیوه ایله پیرهنی * ویره حمامه ضیالر بدنی
کورینور عکسی دخی قورنادە * قورص خورشید کبی دریاده

چوزه کیسوینی ستغناسی ایله * ایکی انکشت محناسی ایله
قینه لی پرمغی کیسولرده * شاخ مرجان کبیدر عنبرده
قاپلامش جسمنی اول موی سیاه * شب دیجورده قالمش اول ماه
جسم عریانده برقطعهٔ نور * صانکه بر پارهسی اولمش مستور
پشتمالی اوقدر اینجه قماش * که ایدر کیزلدیکی نسنه یی فاش
سینه سنده اوترنجی ممه لر * باغ حسنده اولان جمجمه لر
اکثریسی بلی موحش کورینور * ممه لریله برابر سورینور
نیلیم اولسه دخی حور وملك * ممه لر صار قرایکن آمینه دلك
باخصوص حامله اولسه فرضا * انی هیئتده ایدرلر رسوا
کورینور دیده یه موحش برایش * یراشور سه نه کوزل قارنه شش
اوطورر کوشه لره خانملر * ایلیه سائری قشمر لکلر
ترشیلر فاکهه لر شربتلر * قاپیشورلر انی اول نکبتلر
کیمی قندیل اوچورر صابوندن * کوسترر هر بری بردرلو فن
لیفدن کیمی یپار ساخته صقل * قوپارر آنی اوبری تل تل
طاس ایله کیمی صووق صو سرپر * اودخی چهره سنه اوت چارپر
پشتمالینی بلندن اوقپار * اوبر یسیده اکا اویله یپار
هر برینك آچیلور هریانی * قنده سك قنده آکیرزانی
بردو کندرصانه سین اول حالا * انجق اول اورته ده اکسك زورنا
جمع اولور اورته ده آشفته لری * طره شکلنده ایدر فوطه لری
ایده احوال ذکوری تذکیر * بلینه اول طره یی ایلر کیر
بعض بیعار اولیجق براوسته * موصلغی دخی الورمش دسته
خنده لر ویرمك ایچون احبابه * اویدیرر مش اوله یی میزابه
بویله بازیچه ایدرکن آخر * برده برعربده اولور ظاهر
هر بریسی آتیلور میدانه * کمی نعلینی قپار مردانه
کیمیسی کیل قوطوسی کیمیسی طاس * کیره مابینهما ده خناس

اوزمان سیرایده سك غوغایی * باش باشه صاج صاجه بر رسوایی
کیمیسی دیربه کیدی کلخانی * کیمیسی دیر بره عارسز زآنی
بر درکلی یی بکمز جانك * بلبان اسکله سی لیمانك
سنك حسرت ایله بکرك صولسون * بنم اما یئنه جدم اولسون
دوستلریم جمله سی مستثنادر * کیمی بکدر کیمیسی پاشادر
جمله سی دایی درویش اشبهلر * هب طوسین صرمه یقلی مهلر
اودخی دیربره وار ای زکام * بزه می بویلجه طوروانداام
بیزه کوسترمه یشللی آللی * بره شاشقین هپیز برحاللی
سنك آتلدی پابوشك طامه * ایکی چبلاق یاقیشور حمامه
بویلجه بر بر ینه آغاز ایلر * دخی فاحش نیجه سوزلر سویلر
چیقه حمامدن اودم خانملر * رخلرندن ترایله قان طاملر
کوستر هر بریسی طلعت ماه * دیه ناطورلری ماشاء الله
پستر تازه یاتورار اول غنچه * طوره جاریه لری ال پنچه
یاغلر غالیه لر عنبرلر * عود آغاجی ایله اول مجمرلر
اوفغانلر اواوادای ممتاز * آه بایلدم دیو اول شیوه وناز
طوته جاریه لری پیرهنی * کیه بیك منت ایله جامه سینی
نازلر عربه ده لر دبدبه لر * اوجوهرلر اوالماس کوپه لر
جامکانده اوتورر تااخشام * تا که تکمیل اوله آلات نظام
چیقه حمامدن اما خسته * طور نازك روشی آهسته
ایده بیك شیوه ونازیله خرام * خسته رفتار وشکسته اندام
آه نه اولسون بوادای سخته * بوکا عارف اوله می دلبسته
نه بوتزویرتکلف بوادا * قاپلورمی بوکا ارباب هدا
اهل ادراکه بتون بوش کورینور * بی مزاقانه بلی خوش کورینور

﴿نقدر ایتسه نظام وعنوان﴾

﴿خوشدر اندن بزه برتازه جوان﴾

﴿ دربیان آمدن اهالی محله وامام بخانهٔ فاحشه ﴾

ای هوسکار ره زند وستی * صاقین الدن کیدرر سك پوستی
بویله برکاره اولنجه عازم * کوندز اولمز کیجه کتمك لازم
چونکه ای صاحب عقل وفرهنك * کیجه دن ایو بولنمز پرده ونك
وارمه شهرتلی اولان اوسته لره * یعنی دللرده کی آشفته لره
کورمشیز چوق عجمی زنپاره * کیجه دامه دوشر اول بیچاره
قاپلور شیوهٔ جانانه لره * کیدر اول میلی اولان خانه لره
جامه خواب ایچره نیازایلرایکن * اونیاز اول پری نازایلرایکن
ال اوزاتمشکن انك حقه سنه * بلبلی سویلرایکن غنچه سنه
اوزایکن هوس تقبیلی * سورمه دان ایچره صوقارکن میلی
آشنا اولمدن اوّل فتنه * که هنوز خنجری قورکن قنه
برقیامت قوپار اول اثناده * اوزکه برفتنه چیقار اول جاده
سمت اهالیسی کلور میدانه * آق صقال قاره صقال جنکانه
برتلاش ایله قپو چاط چاط ایدر * حلقه‌لری بربرینه چاق چاق ایدر
قپونك حلقه سنی طوتمش امام * خوابدن شمدی اویانمش سرسام
بلده مسواك وفشار الده عصا * شکل دستاری پریشان اما
دیه تجوید ایله سبحان الله * سمتمز بویله دکلدی ایواه
درکه چیق هی دینی یوق خاتون * هی کیدی زانی خبیث وملعون
چیق بهی زانیه هی ساحره چیق * چیق بهی فاسقه هی فاجره چیق
بیزه بو فعل زنا منهیدر * جلده‌لر شمدی سکا شرعیدر
اله یم محکمه دن اعلامك * قالمسون هیچ بو محلده نامك
چیقسون اول زانی اودنسز کافر * قپوده اشته جماعت حاضر
کیمسی دیرکه بهی سلطانم * عربی وار ایسه دریا کانم
شیق شیق ای کافر بنت الکافر * شیقسون اودن کورملم بوقاطر
اهل کیفك بری دیر هی جانم * خوفم انجق که بودر سلطانم

بیزه یارین بوروش جاری اولور ❊ خانه‌دن خانه‌یه هب ساری اولور
برچوا اله قویه لم یارین انی ❊ بحره باری آته لم لاشه شنی
هر بری قاپوده برفتنه ایدر ❊ ترك ایسه صوت کریهیله ایدر
چیخ بهی غهغه او تانمز آطوکز ❊ بن کلا همده طاقیم بوینوز
چلبی خانه ده وآه دیراغلر ❊ الی دترر دخی او چقور باغلر
بل صوو قلغنه اوغرار چلبی ❊ خوف ایله چاتلرانك غنچه لبی
فاحشه عارف ایسه بوکره ❊ قدمادن ایسه اول کار ایچره
در اما مه نه کلشدر بو کلش ❊ کل بنم خانمی ایله تفتیش
خانه‌یه داخل اولنجه او فقیر ❊ یا ندرر دستنه برقاج متقیر
کلور اول خواجه افندی‌یه نشاط ❊ جرمنی عفوایله ایلر اسقاط
دیه اول عالمه بق شو عقله ❊ افترادن بزی یارب صقله
کوردیکزمی تعجب ای اخوان ❊ نه مصیبت نه بلا بو بهتان
کور مدك عیبنی بوخاتونك ❊ لکه‌سی وارمی عجب صابونك
اشته بیکانه دکلش اوغلان ❊ قوری اغاجه بولاشدرمم قان
صالحه عورته بوعربه‌ده جوق ❊ صارغمده لکه وار بونده یوق
سن دخی سویله آخاتون کل‌چبق ❊ سکا آیانه اوله اوغلانجق
ایده آشفته اودملر فریاد ❊ برطرفدن امام ایدر امداد
تکرینك ظالمی شرت کیدیلر ❊ بق بنمچون که نه حلوا ایدیلر
خاله‌ملك اشته بو بکراوغلانی ❊ بن قوجا غمده بیوتدم آنی
سیزی برباد ایده‌یم باللهی ❊ مظلومك برده قلورمی آهی
یاقه‌یم باشمه براسکی حصیر ❊ اشته قاضی ایله دیوان وزیر
بنه اول کبی شوقنده اولور ❊ چلبی ایله که ذوقنده اولور
هب دونر خانه‌یه صفر الکفین ❊ اولور اما که امام ذوالقرنین

﴿ دربیان بندد کهٔ آشفته ﴾

ای نسا زمزه سنك مجبوری ❊ سکا فاش ایلیه‌یم مستوزی

بعض آشفته لرك رسواسی * کیسه دن اولمجق پرواسی
جنتیان اوچقورینه بیت یازر * صرمه ایله اکا اینجوده دیزر
برایکی بیت ایده لم بز انشاد * مشرب زانی بونکله اوله شاد

﴿ دربیان مفردات ﴾

اشته عمرم کشی قاج یاشنده * بللی اولور بو چیت یاشنده
طلسم عقدهٔ دکه م دشوار * انی حل ایلمز الا دینار
دججه وار بونده ولکن محکم * رصد اولمش اکا اماذکه م
کیرمسون بو یوله یکده یده اولان * برعمیق چاهه دوشر بلکه امان
برلغز وار شوورقده مجمل * کشی قان اغلر اید نجه انی حل
اشته بونده دره بکی اوتورر * هرکجن یولجی حبسه کتورر
بو ایکی مصرع کستاخانه * برهندیه اوله زند وستانه

﴿ دربیان ضرر فرط جماع ﴾

ای زنا پیشه اسیر شهوت * آهنین تیشه دلیر شهوت
قیلمه برلذت ایچون الانصاف * مایهٔ نقد حیاتی اسراف
نطفه در رونق روی انسان * جسم حیوان مدار دزمان
نطفه درمایهٔ جانك تنده * نته کیم شعله کبی روغنده
نطفه در روغن هرشعلهٔ جان * جوق یاشارلر اوسببدن نسوان
هرکیم ایلرسه جماعی پیشه * روحی واعضاسی دوشر تشویشه
قوت جسمی اولنجه مختل * اکا تسلیط اولور انواع علل
اولا چهره ده قالمز رونق * اکا ضعف بصر اولور ملحق
نیجه علت دخی ایلر حمله * نقریس وفالج ورعشه ونزله
روی راحت کوره مز هیچ اول تن * پیر اولورمش اوجوانیده ایکن
باخصوص خلوت حمام ایچره * کردن عمره بو کسکین اره
دیدی لقمانه ده براولادی * که جماعك نقدر معتادی
اوغلونه دیدی اوعقل اول * ییلده برکره اولورسه نه کوزل

دیدی بو صبره بن ایتم طاقت * که بنم طبعمه غالب شهوت
دیدی باباسی اعزم واری * آیده برکره جك اولسون باری
دیدی صبر ایلیه مم اول عمله * باری هرهفته ده برکره اوله
ویرمدی هفته ده بو کاره رضا * دیدی اول پیر معارف پیما
نطفه درمایهٔ حسن وآنك * سبب فیض حیات جانك
کرتلف ایدر ایسکده سن ایت * جان سنکدرنه ایدرسك وآرایت

﴿ در بیان خاتمه ﴾

اشته ای طرفه بلای جانم * هرزمان غصه فزای جانم
قید فرمانکه اولدم منقاد * دیدیکك نامه یی قیلدم انشاد
نامه اما نیجه بر نامهٔ پاك * خانمان سوز شعور وادراك
سخن اما که کهردز بو سخن * که هر اما نه کهر در عدن
بوله تقریضنی قلسم تنظیم * نافه سین کندی کسر طفل یتیم
بوسلاست ایله بو نظم نفیس * بوطلاقت ایله بو شعراسیس
زن دنیایی کتوردم کاره * دامه دوشدی بنه اول مکاره
امدیکم سودانه‌دن مهدا بچره * کلدی بورنمدن اینان بوکره
نه بلادرنه چتالدر بوایش * برالای فاحشه کانی تفتیش
زنه لرسرینه محرم دکلم * اویله حواره آدم دکلم
طبع چالاکه برزور ایتدم * زن دنیایی قپاتدم کتدم
بربلادر بوکه بونده دائم * خاطر یاره رعایت لازم
بنده تزویر مزا یا بلم * راست کویم که مدارا زابلم
بنه هرملتی وصف ایلر ایکن * قلمم دقت ایدر سویلر ایکن
نه سخندن نجه بیلدی آخر * نه ایده بیلدی فدای خاطر
بر تفکرله نیجه برنکته * مهد اندیشه ده قالمش جفته
چالك ایکن نطقه زبان قلمم * اولدی دمبسته دهان قلمم
قلمم سویلسون حرف خطا * بلکه برزلفه دکر باد صبا

لب جانانه یی پك ترکیدم ※ خاطر ایچون دخی چوق برکدم
مختصرجه کورینور قطره کبی ※ جاهلك چشمنه برذره کبی
قطره در هر ورقی دریادر ※ ذره در هر ورقی صحرادر
امهات سخنی فکر سلف ※ اولدی بویله دریا که صدف
بونجه برسوزابه سی ذات رشید ※ بویله بکر ایلمسونلر تولید
بوکا شمدن کرو تقلید اولمز ※ اولسه ده نائل امید اولمز
قطره الق کبی دریامزدن ※ ذره در ماه شب آرامزدن
برچراغ اول اولورسه سوزان ※ یاقق اندن دخی بیك موم آسان
نم اول شعله فروز عرفان ※ نور ظلمتکده نکته وران
اعتماد ایله که بندن بشقه ※ کیمسه قادر اوله مز بو نطقه
نقدر نظمنه ایتدم عجله ※ صانمه کیم حرف خطا بونده اوله
باخصوص معرفت هر ملت ※ بکا انجق که ویرلمش حالت
امتزاج ایتدی طباعله ملل ※ ویردی بو حالی بکا عزوجل
مشترکدر دم فطرتده بوتن ※ خاك النمش بوکا هر ملتدن
بکا هیچ برعجم نادره ساز ※ صانه سك مسقط رأسم شیراز
بکا هیچ بر متکلم عربی ※ اولورم بکا هیچ شهری چلبی
بنی هر جنس صانور جنسندن ※ نه زباندر نه دهندر بو دهن
بن حقیقتده نه جن نه انسم ※ شکل انسانده روح القدسم
عارف اهل دل آکاهم ※ محرم داخل خلوتکاهم
صانمه بردانه کبی مأیوسم ※ آشنای حرم فانوسم
بن اوسر کشتهٔ دشت حرمان ※ ذرهٔ در چشمه کام دوجهان
اویله ممنون بلا یم فرضا ※ باشمه ابر بلا بال هما
اویله مألوف بلا ودردم ※ الامان دیرسم اکر نامردم
ینه صد چاك اوله جق سینه مدر ※ ینه کیریان اوله جق دیدهٔ مدر
اویله بر مرتبه ده محزونم ※ طولو پیمانه کبی دل خونم

جاهله باده بکا خون جکر ❊ بو غلط حکمنی چرخك کیم ایدر
صبح امیدده بقر محرومم ❊ کوشهٔ غمده ینار برمومم
اولورم جانم ایله سوزیده ❊ ایلم کیمسه یه هیچ رنجیده
آتمدم مرغ مرامی آغه ❊ قاچه دن المی دکر قوغناغه
بونجه محنتلر ایله ناشادم ❊ ینه دوشمن کوزینه پولادم
پهلوانم بلی آتش جانم ❊ پنجهٔ عشقده بی درمانم
اوله یارب بریم بیتول ❊ چشم جانانه ده نامم مقبول

﴿ خاتمه اولسه سزای تحسین ﴾

﴿ بوزنان نامه یه لفظ آمین ﴾

﴿ چنکی نامهٔ فاضل بك ﴾

حمده لایق او جهان داوری وار ❊ کائناتك همان اول سروری وار
ایلیش حسن رضا عشق قضا ❊ نیجه حکمتله تجلیلری وار
ال اتکلك قوشاد وب افلاکی ❊ قیلدی چارپاره بو جسم پاکی
باشلدی رقصه بشر ادراکی ❊ صنع حقك نه عجب ایشلری وار
ایلدی جذبهٔ حسنی اعطا ❊ دیمدی هیچ نه یهود و ترسا
عالمی قپلادی لطف مولا ❊ هر برینك روش دیکری وار
ویردی هر آدمه بر بشقه مذاق ❊ اختلاف اوزره مزاج عشاق
کیمی نفرتده کیمیسی مشتاق ❊ عشقله هر برینك مظهری وار
دل عشاقه ایدوب عشق بلا ❊ رخ خوبانه ویروب حسن و بها
بوکا بلم که نه یا پسون عقلا ❊ اللهك عقل الیجی قوللری وار
بریسی ناز ایله اولمش رقاص ❊ او بری عشقنه اولمش غواص
جسم واحدده بو صد کونه خواص ❊ قدرت حقه اشارتلری وار
بزی حق قورتره بو مهلکه دن ❊ پاك ایده سینه مزی بولکه دن
غرضم اشته بو درفذلکه دن ❊ سوزه آغاز ایدر ایسم بری وار

سبب نظم چنكى نامه

اهل عشقك بنه غوغارى وار * بزم عشقك بنه چوق محشرى وار

شاعره ذلهٔ اقدام اوله جق * عشقه دائرينه دعوالرى وار

كلدى برمجلسه بركون برذات * انده طولمش ايدى اشراف قضات

برايكى اهل سخن اهل نكات * فضل ايله هر برينك زيورى وار

كيمى قاضى كيمى ملاى عزيز * كيمى دانا كيمسى بى تميز

اولمش اجناسله حاصل لبريز * اهل عرفانيده وارهم خرى وار

هر برى برقوله اولمش چنكى * ديركه دنياده بولنمز دنكى

قوريلوب اهل بلانك جنكى * مجلس ايچره اوته كيت كل برى وار

كيمسى عرشه جيقاردى آهى * كيمى والله ديدى باللهى

كيمنك يانمش ايدى جانكاهى * دلبرلك قاشى ايچون خنجرى وار

كيمسى ديركه كوزل يارمدر * نصف عالم دخى اغيارمدر

كيمى دير حسنى انك يارمدر * كيمدر اول حسنى بتون دلبرى وار

كيمى دير استر ايسك تازه بدن * پوتهٔ عشقه كومشدر معدن

آله كورپانبوغى يورغا كيدن * كافرك پنبه كبى اللرى وار

كيمى دير ميشون الندن ايواه * اوغراسون خشمنه خاخامك آه

ايكى قول باشنى كسسون الله * كافرك پنجهٔ يغماكرى وار

كيمى دير ياسمنه قونمه صقين * كل زيبايه ده ال صونمه صقين

كيمى دير ارمنيدن دونمه صقين * انلرك يرله برابرسرى وار

كيمى دير برينا قوبولافى * معده تصحيحنه دارچين كافى

چشم آفت تن پاكى صافى * اول بتنك جاذبهٔ آخرى وار

كيمسى ايلدى كشف رازى * ديدى طوشانه يتشمز طازى

دلبرك آه اولطيف آوازى * دل عشاقى يقار اخكرى وار

كيمى دير غمزهٔ آهويه صلا * بن دلى ايلمشم زومه فدا

اويله يانكى اوله جسمكده هبا * صانمه سينه منده انك ديكرى وار

دلبره التونی طوب ایله مدام * اویله فستق ایله کلمز اخشام
قرص وتنسوخ ایله اولمز سکارام * نقد جان ایله اکا مشتری وار
ایکی ربعیه ایله کوچ یتمز * یکی دنیاده بنفشه بتمز
ماهتاب اولمسه کاربان کتمز * هردیارک دخی شهبندری وار
چیقامز تلکی قواغه اول * ایره مز حیله ایله یلدزه ال
اول فدان اوزره قنلریه نه کوزل * هرخطیبک دخی برمنبری وار
اراولان براوله می قنجق ایله * الینو رمی کچی قیویرجق ایله
آفتابی صوه مه بالچق ایله * که انک بارقهٔ انوری وار
ویردیلر ولوله یه دنیایی * اکشیدوب تورشی کبی حلوایی
غضب الوده ایدوب غوغایی * فتنه یه هر برینک نشتری وار
بو فقیری کوریجک اول جمهور * دیدیلر اشته بو حلال امور
مرشدی اهل جنون اهل شعور * زهری وار خامه ده هم سکری وار
دیدیلر ایشته بو در عمدهٔ دشت * شیر آهو فکن بادیه کشت
اشته اول ماصدق دیدو کذشت * بوالعجب فکرت ودانشوری وار
بریسی قیلدی کلامه آغاز * دیدی ای شاعر معنی پرداز
اشته هنکام کرم وقت نیاز * جمله نک بویله نیاز آوری وار
دلبرک غمزهٔ عیاشی ایچون * رخ زیباسی ایچون قاشی ایچون
فاضلا سودیکیکک باشی ایچون * اهل عشقک سکا بر محضری وار
بزه چنکیلری قیل روشن وپاک * کیمی بدرو کیمی صاحب تن پاک
میدهد کیم کیمسی دامن پاک * هر برینک نیجه حالتلری وار
محو ایدوب شبهه مزی صاف ایله * لیک ظلم ایتمه انصاف ایله
بزی شایستهٔ الطاف ایله * سنده ملک سخنک کشوری وار
بلیرز حلنه قادرسک سن * که مصور دخی شاعرسک سن
محو واثباتده ماهرسک سن * سنده هر معرفتک مظهری وار
اتفاق اوزره رضای جمهور * زلف یاره طوقنورسه معذور

تك بزه فاش اوله راز مستور * بليرز سنده انك از بری وار
بنده انديشه‌مه ايتدكده سؤال * ديديكم حق بوكه خير اعمال
شبهه اربابنه حل اشكال * مشكلی فتح ايدنك كوثری وار
اول زمان تابع جمهور اولدم * خلط ايدرسم دخی معذور اولدم
حل اشكال ايله مأمور اولدم * خبره اهل هنرك رهبری وار
كتورك كلك سيه كاری ديدم * يزه‌يم هب سزه اسراری ديدم
شكل دفترده بو اشعاری ديدم * قلمك بويله نه بدعتلری وار

در بيان ماهيت چنكيان

فاضلك اشته ينه جوهری وار * ينه برجانه يقين سوزلری وار
جمله انصاف ايله ايلر تقرير * چنكيانك نه‌قدر دلبری وار
اولا جمله نك آق باباسی * كهنه كاردان قرانك دعواسی
شهرت كاذبه در غوغاسی * بلی يلدز قدر عاشقلری وار
حسنی يوق خلقی بلی مستثنا * طتاو سوزلی دخی برشيرين ادا
كافرك بختی كشاده اما * يعنی غايتله قوی اختری وار
نه ديمكدر بوكه پير اولمش ايكن * كل رخساری دخی صولمش ايكن
بتون اعضاسنه قيل طولمش ايكن * ينه عشقيله ينار چاكری وار
طودوری اللی سكز ياشنده * هم فرنك زحمتی وار باشنده
موی ظن ايتمه همان قاشنده * دلی اورمانی قدر قيللری وار
بر قرانطه وندیك ايچيسيدر * صناسين قدس شريف حاجيسيدر
تن مرداری شراب فوچيسيدر * كافرك حاصلی قوقمش دری وار
موی ايله رويی اولور برقيل الك * آكا جنبسله چكر خيلی املك
صان دباغ خانه‌يه كيرمش اوكوپك * آنی اوغلانجق ايدن بر بری وار
اوی كارخانهٔ ارباب نشاط * جمع اولور اهل زنا اهل لواط
شق شق كير ايله آواز ضراط * خانه‌سنده صناسين دولكری وار
بيورك خانه‌يه دعوتجی ديدی * سزه يتر ايسه اول قحبه كيدی

اشته اولادینده وار الی یدی * زن وهمشیره سی وارماد ری وار
زن وهمشیره سی حاضر حلوا * دعوت ایلر اکا اعلا وادنا
کونی کویاکه جهندر آکا * هب غلیاره لرك محشری وار

* بیوك آفت اوکوزل یورغاکی * سیه بکزر اووجود پاکی
اوادا اوروش چالاکی * صانمه دنیاده انك بکزری وار
طور واندامنه عالم مفتون * دلی ایلردی بزی وقت دوکون
اولمسه انده او اندازه برون * عاشقك بورنه کیرسه یری وار
غنچه درچقدی دیکندن اول ذات * پدر ومادری یعنی خروات
نسل شومنده بولنورسولطات * باغبان وار برایکی رنجبری وار

* کرچه آنطون دخی نازکترایدی * الی اغزینه اویر دلبر ایدی
تخت نازا وزره براسکندر ایدی * ایکی بیك عاشق ایله قشمری وار
یوزینه شمدی سنکلر اوشمش * لعل شیرینه قرنجه دوشمش
اوکوزللك دیدیکك برقوش ایمش * مکر انك دخی بال وپری وار

* یاسمن شمدی دیکنلنمشدر * نرکس چشمی کفنلنمشدر
بلی هر شیوه ده فنلنمشدر * آکا حالا دخی چوق مشتری وار

* سکه محصولی اولان ربعیه * نه عیار ایله ایدر فخریه
وصلی دکمز بکا بر نصفیه * نه تن پاکی نه خوش منظری وار
حسنی ناقص تنی ناموزوندر * فالیه زنلرا کاهب مفتوندر
یوزیلور هرکسه بر التوندر * زر در اما ایکیبك زرکری وار

* بنی یغما الدی کافر پنایوت * قومادی خانه دلده بکا یورت
اودخی تلکی کبی بردلی قورت * ناسزا چوق روش بدتری وار
تلکی اماکه براز نادانذر * پوستی الدن کیدرر حیواندر
بلی انسانه یقین برجاندر * انده برجاذبهٔ اسمری وار

* چنکیلر شاهی مصرلی کوزلی * اوتناسب اوقد بی بدلی
رقصه کیردکجه ایدر خلق دلی * قتی چوق عاشق جسرتکری وار

(خوشچه)

خوشچه درچهره‌سی هم رفتاری ✻ آکا چوزدرمه امان شلواری
قتی چرکین اوتن مر داری ✻ اول یهودی‌یه بناشمه کری وار
بوشت مصرلی بریسیده شوق ✻ بویله سائر ایله هردم ذوق
انت یا سیدی تحتی وفوق ✻ بوتکمده فصا جتلری وار
اودخی جنس یهوددن دونمه ✻ تن ناپاکنه هیچ ال صونمه
جیفه‌یه چونکه هماسك قونمه ✻ حاجی منصورکبی چوق ابتری وار
بك لطافتلی دکل حسن لطیف ✻ او یهودی‌یی نه حاجت تعریف
نه جمالی ونه رفتاری ظریف ✻ بلی آوازی جنون آوری وار
سوزیمز یوق اوجوانك سسنه ✻ باشی کلدر ال اوزاتمه فسنه
نه سنه مائل اولورلر نه سنه ✻ مکر آنك دخی برقاج خری وار
اوکومش تنلی اولان آلتون طوب ✻ کوتی عشاقه اولور حاضر اوب
قلعه سنده بو انور دائم طوب ✻ اهل عشق ایچره دعاجیلری وار
هله عندمده بنم رعنادر ✻ ارمنی اولسه مستثنادر
جمله سندن دیرایدم اعلادر ✻ قتی چوق قطعهٔ نازکتری وار
ندر اول قطعهٔ پاك موزون ✻ ارمنیده بو خلاف قانون
ندر او پنبه کبی قبهٔ کون ✻ ارقاسنده صناسن مندری وار
عشقله ایتمه هلال قاشه نکاه ✻ برطوتلمش آیه بکزر اول ماه
جسمی اسمنه مخالف ایواه ✻ دخی اندن نیجه اعلاتری وار
بلی دار چین کلی برسرو سهی ✻ اوقرنفل کبی خال سیهی
صچی سنبل دخی نرکس نکهی ✻ قوقلدم پرچمی عنبری وار
نه چیچکدر بیلورز تازه فدان ✻ چوق فلیز آشلدیلر آکا جهان
قوری آغاجه بولاشدرمم قان ✻ اشته باشنده قواق یللری وار
تنسوخك را یحه‌سی جانه قریب ✻ بتون اجزای تن پاکی غریب
ندر اول طرهٔ عنبر ترکیب ✻ غالیه قرصی کبی بکلری واز
زرنشان اسمی کوزل اوغلاندر ✻ برایکی عاشق وار حیواندر

عشقه بلم كه ندن شايا ندر * بلى اسمنده فقط برزرى وار
اوده زيبا كبى براسمى كوزل * ارمنيلكده ولكن اثقل
بددراعضاى وجودى مجمل * نه اداوارنه دخى زيورى وار
بلى يلدزكبى بوقدر برماه * آه اوقويرقلى اكر اولمسه آه
برفلاك مشرب وبيكانه نكاه * قتى چوق جاذبهٔ انورى وار
برقر چهره دكلدر مهتاب * چهرەسى هاله كبى خانه خراب
انى تاكوكه چيقارسه احباب * صانمه رويندە اوماهك فرى وار
اوله مفتونى قناريه جانك * اوده بربلبلیدر خوبانك
قالديرمش قوشنى انسانك * بزەموم طوتديره جق پيكرى وار
قفس عشقه آتوب بى پروا * انى دولابله ارباب هوا
خيلى اويديردى انى صبح ومسا * نيجه بيك قصهٔ جان پرورى وار
قزمحمد اوده برآشفته * يعنى انلرده كزر آلفته
مالنى چونكه ويرمش مفته * تحبه‌نك حاصلى يوز بيك ارى وار
قفس ايچره طوره مز برطوطى * اولمش آواره لرك مشرب وطى
دائم المقده دعاى لوطى * دبديلرعلت مشكلترى وار
يكى دنيا اوده بركلخنيدر * شكل چنكانه‌ده برارمنيدر
تنى اصحاب قبورك تنيدر * استخوان اوزره همان بردرى وار
كرچه اولمش يكى دنيا اسمى * انى ظن ايتمه كه مدح رسمى
چونكه دنيايه مشابه جسمى * جيفه درجيفه‌يه بكزر يرى وار
صيده كلمز اورميده آهو * وحشيدرطبعى او چشم جادو
كردن اوستندن اومشكين كيسو * سنبل چين وختن قمرى وار
پناپوتك كوچكى مسخره در * طرەسى هم كوزى قاشى قره در
رخ زيباسى كوزل فرفره در * كافرك طاتلى عجب دلرى وار
يوركى لكن قورى بر اوغلاندر * صانكه حمى ايله بى درماندر
مرده درشكل تنى بيجاندر * سينه‌ده صانكه مزارمرمرى وار

فستغك جسمی بلی فستقدر * طبعی فندقجی کوزی آجقدر
جشم بادامی بلی فنجقدر * قوز قرار غمزهٔ جاپکتری وار
قطعهٔ پاکی جهانده مفقود * قنغی دلبرده اوقامت موجود
عیبی انجق بوکه ازقوم یهود * کافرك طبع خبا ثتکری وار
صاحب جذبه دکل یورغاکی * صاریلقده اوتن ناپاککی
شویله ظن ایلیه سك تنباکی * برصرارمش رخ نیلوفری وار
خوش فدانم اوچبوقجی کوزلی * بجمه او دلبری او اینجه بلی
یاسمن قامتی سویلمه لی * اوکراس لبلر ایله زیوری وار
تورشینك فوچیسی اولمش مدخل * اکشیدر جهره سی دائم اثقل
سفرهٔ وصلتی حلوای عسل * فوجی یه یکده صوقلمه آری وار
پانده لی عشق ایله بند ه دلی * قطعه ده جذبه ده یوقدر بدلی
وار ایمش چنکیلرك برکوزلی * ملك حسنك مکر اسکندری وار
نیلیم اولدخی برصوفی ادا * قطرهٔ باده یی ایچمز حتا
عاشق زاره سویلمز اصلا * متعصب روش بدتری وار
حیف اول حسنله اول دلداره * یازق اول جذبه یه اول رفتاره
آه اول قطعهٔ الماس پاره * ناتراشیده عجب جوهری وار
صوفیدر جونکه مذاقی تثقیل * رقصی بلمز نیچون ایتدی تحصیل
تاکنیساده اوقوسون انجیل * هر محلك روش دیکری وار
چنکینك پرده سی اشکسته کرك * عقده سی عهدی کبی سسته کرك
کالهٔ وصلتی آلسته کرك * دخی جیبنده آنك سنکری وار
دخی هرمدحه سزا استوری * دلربالقده مسلم طوری
وار ایمش اهل بلایه جوری * شکل پرچده عجب اژدری وار
کوجك انطون دیدیکك مرداری * بودر اول ارمنینك اخباری
نابجا جهره سی هم رفتاری * بلی زانقوج اوله جق پیکری وار
اوینا قونه عجب زور اولدی * برج عاشقلری معمور اولدی

چشم نرکس غم ایله کور اولدی ❊ غنچه‌نك غبطه ایله قان دری وار
قوچ اولوب شمدی قویرجق اوغلان ❊ قره مانده کبی اولمش الآن
قوزی دیرمش آکا بعض حیوان ❊ آکا قیون برایکی سرسری وار
ایکی بوینوزلیسی وارجیلانك ❊ طبعی وحشی دکل اول حیوانك
غمز ایدر چشم غزالی آنك ❊ خلقه برنافهٔ ناز کتری وار
اوطونه بکزر اول اسکی فدان ❊ میوهٔ وصلی چورکدر الآن
دیه‌مم آکا فدان براورمان ❊ چنار اولمش نیجه عاشقلری وار
آفتابیله عجب کیم صوا شور ❊ یوزینه باقغه کوزلر قماشور
ذاتنه بردرجه ناز یراشور ❊ فلك دلده آنك خاوری وار
قارغه هیئتلو قناریه شاکر ❊ نه قناریه بوکه بایقوش کافر
انی اوجورمه برای خاطر ❊ بلی یوزنده ایکی شهپری وار
رخصت وصله رضا ویردی غضب ❊ نه در اول ذات حلیمه بولقب
قامت وطبعی ملایمدر هب ❊ اکیلور هرکسه برعرعری وار
نالهٔ عشقه سزاوارله در ❊ اهل عشقه اوده برغاله در
رقصی بازیچه دکل زلزله در ❊ عجب اردنده آنك لنکری وار
نازکانه نه بواطوار پسند ❊ ندر اول قامت خوش سروی بلند
حسننه عالم اولورسه دلبند ❊ جان آلور جذبهٔ جان پروری وار
او بیاض تنلی جوانم پاموق ❊ یوشنق پنبه کبی برمعشوق
اکا آتدیردی نیجه اهل فسوق ❊ قوس حلاج کبی قاشلری وار
کوچك افت بلی برافت جان ❊ نیجه افت بوکه دلسوز جهان
اسمنه جسمی مطابق جانان ❊ چنکیلر ایچره همان اولیری وار
برزمان اشته بوجانانم ایدی ❊ مسند عشوه‌ده سلطانم ایدی
مالك تخت دل وجانم ایدی ❊ نیجه بر بنجلین لشکری وار
ندر اول چشم سیاه قاشی سیاه ❊ ندر اول یارقهٔ چهرهٔ ماه
ارمنی اولمسه ایواه ایواه ❊ هیچنی اشته بوکیم قاصپری وار

ارمنی اولمسه اما او فقیر * بنی تا حشره دك ایلردی اسیر
بلکه هپ خلقی ایدردی تسخیر * اویله برجذبهٔ زور آوری وار
سخنمده نفسك حیدری وار * طبعمك خامه کبی قنبری وار
ذو الفقارم یشه بو خامدر * حصن معنیده انك خیبری وار
ایشته بونامه یی اتمام ایتدی * ماهو الواقع اعلام ایتدی
حق ایله جمله یی الزام ایتدی * جانب حقدن انك یاوری وار
قاضی اولدی بو نزاعه خامه * صلحه یارانی یاتوردی نامه
حرف زائد قومدی اعلامه * بو کا قوللبا شیلرك محضری وار
جمله یاران نه کوزلدر دیدیلر * حرزجان اولسه محلدر دیدیلر
بزه دستور عملدر دیدیلر * سحره بکزر نیجه معنیلری وار
ایردی پایانه قلم آهنکی * برطرف ایلدی یاران جنکی
اولدی منظومه‌سی برقول چنکی * اشته قرق اوچ صاییلوردلبری وار
رقصه کیردی قلم نکته شناس * اکا بوغر تجلق ایتدی قرطاس
سیر ینه چیقدی انك پنج حواس * ینه مجلسده ترلا تری وار
اولدی مأذون قلمك سورناسی * باشلدی رقصه سخن معناسی
بو کاغد خانه‌ده کون صحراسی * برعجب عرصهٔ پهناوری وار
صناریلور خامه‌یه هپ معنیلر * صانکه قیتان ایونی تقلید ایدر
اوطوتار رشتهٔ نظمی اوچکر * هر برینك روش خوشتری وار
هزل ایله کلك سیاه رسوا * عالمی قیردی کچردی حالا
عزب او یونته چقمش کویا * تازه مضمون کبی برقشمری وار
ایشته هپ چنکیلر اولدی مسطور * بعد ازین ایلسون کیمسه غرور

﴿ دست عشاقه بو نحت مهور ﴾
﴿ فاضلك ایشته قوی دفتری وار ﴾

شوق انکیز

لمرحوم وهبی افندی

نقل ایدر بر سخن آرای جهان * پیر شوریده دل تازه بیان
دیرکه وار ایدی ایکی اهل فجور * شهر استانبول ایچنده مشهور
بریسی سرمه‌لی زنپاره ایدی * بری کوك کوزلی غلامپاره ایدی
ایکیسی بری بربندن رسوا * ایکی شیطان ایدیلر رجمه سزا
هر بری ماهر ایدی کارنده * صنعت مفسدت آثارنده
قوللنوب کارلرین کونده لکد * ایشه مزدی ایکیسی بردلیکه
ایکی مصراع ایدی کویا کیدیلر * مطلع شعر هوایی ایدیلر
سکمه‌دی یرلره اول ایکی کیدی * صانکه برچفته چتال قازق ایدی

وصف زنپارهٔ آواره

هله زنپارهٔ بدفرجامك * اولکه خوردهٔ خاص وعامك
ماجراسی چوغیدی دنیاده * اکا دیرلردی صویولجی زاده
بوزیدن کلمش ایدی مادر واب * صکره چیقدی بوده واسع مذهب
قوریاجاغن ایدوب اندیشه * باباسی کارین ایدندی پیشه
شادروانیه صوین بولمشدی * حوضی فسقیه ایله طولمشدی

اق دكز صولرينه اولسه روان * كس دريايه قالوردى حيران
بو صوده اولمش ايدى يكمايه * آفرينلر ديديرن سقايه
كوزينى يلدزه دكسه ناكاه * زهره‌دن غيرى‌يه ايتمزدى نكاه
صبره مفتاح فرج دينسه همان * ديردى ساكن اوقو اوراى امان
كورسه بردختر غارتكر دين * شاشيروب قبله‌سن اول بدآيين
بلكه مانندهٔ شيخ صنعان * رمهٔ خوكه اولوردى چوبان
راه خذلانده اول بيوايه * پيرو اولمش ايدى برصيصايه
جاينكاه ايتمش ايدى قزطاشن * قزلرك طاش ياراردى باشن
چتلادى قپوده كوندز دربان * كيجه‌ده صولو سرايده مهمان
ايچمسه كاهى چتال چشمه‌دن آب * مشربنجه اوله‌مزدى سيراب
برضيافتده بولنسيدى كيدى * يديكى جمله قادين بوطى ايدى
قوللر آتمشدى اوشخص بى پاك * قوكشى ديوارينه مانندهٔ تاك
تختهٔ پرده يارىغندن پنهان * حرم جاره اولوردى نكران
كارخانه كزه‌رك اول مكار * اولدى برخانه بدوش بيكار
كرچه اولمشدى ذكورت زنپاره * عورت ايچون ينه پاره پاره
كه ضرورتله چكوب درد عجوز * اولدى افسرده دل برد عجوز
نقد وقت ايدى كيسه ديوانى * اقچه سز ايلر ايدى سيرانى
نو بنو جامه كيردى ويره‌سى * الداتردى نيجه مفلس تره‌سى
زيب وزيورله اولوب تللى ببك * كوستروب خنجرى چالقاردى كوبك
صانكه آللرله كلنجك چيچكى * زنه قول باشينك قز كوچكى
چكمه‌سر روى چيقاروب دستاره * قريلوب باشلريدى رفتاره
اولسه باشنده دخى طاش يارىغى * چتال ايلردى اوتللى صاريغى
صالنوب قاشنى كوزين سوزه‌رك * سويلسه قزكبى اغزين بوزه‌رك
اوزادوب بوينى كردان قيره‌رق * كوشه باشنده بيقلر بوره‌رق
ياغلنوبده سورينوردى ياره * چيقرردى قوقوسن بيچاره

کوزینك سورمه سی یك طاشقن ایدی * سورمه لی کوزلر ایچون شاشقن ایدی
شاهد زوزی ایدی بورنی مکر * صانکه بورنا زیك ایدی زور آور
سیم ساعدلره قارشو کویا * قولنه نعل ایله اورمش تمغا
قنده کیسوسنی صارقتسه زنان * بوده صارقندیلق ایلردی همان
سوز آتوب یانلرینه واررایدی * رحمی وار در دیو یلوارر ایدی
جرمنه عذر ایدرك صبح ومسا * صانکه اولمشدی ابو عذر نسا
یلانه قورمش ایدی بشقه زمین * سرسرمایه سی یك دورلو یمین
کاه یادر کل باب حمام * کل صتاردی صانه سن اول ناکام
سوق زر کرده کوروب نسوانی * یوته لرده اریشدی جانی
دیردی التون طاقنان دلداره * التونه باتره جق جان پاره
زنه جیلر قپوسنده کویا * یرلشوب دیکمش ایدی اوز که عصا
نقشن آلوردی باقوب اورنکنه * سمت یغلقجیده زن در نکنه
دیلی صارقوب صالنان اوجقوره * صولنوب اغزی اولوردی شوره
سوق خفافدن ایتدکجه کذر * قنه لی برطو یوغه ایتسه نظر
آچیلوب اغزی مثال پاپوش * ترلکی شو قنه ایلردی خروش
جمع ایدوب کهنه رفیقن برآلای * طولانوب ایلر ایدی دور آلای
بکچسه برسمته کروه نسوان * اوکن آلوردی همان یو یه کتان
سیر مولوده چکردی حسرت * صانه سنکیم طوغرردی نکبت
طولو دیزکن کزوب آت میدانی * طولا شوردی قوشه رق هر یانی
قوچیلر سمتن ایدردی دوران * صان تکرلك ایدی اول سر کردان
جمعه ده ایرمك ایچون مطلوبه * صبری قالمزدی واروب ایو به
تربه اطرافنی دوران ایدرك * جانی جانانه یه قربان ایدرك
تنی قیق کبیلر شوقندن * سود جیلر یانن ایدردی مسکن
ایریشوب موسم کاغد خانه * نازنینلر چقیجق سیرانه
دیر ایدی میل تفرجله همان * صید تمنا ایدرك ازدل وجان

يه چكوب چفته قايق فسله كورك ❋ برخانم ايكنه سى زوزنجه ده تك
يه اولوردى قره كرك قوچاشى ❋ ديسه لردى بزى كل سيره طاشى
صقمه فراجه لى برعشوه زنى ❋ كورسه صق صق باقوب اولكوزدكنى
يقاسينه ديكيلوب تنها ده ❋ صقمغه اولور ايدى آماده
سير ايدوب باشده كى قريشمغنى ❋ بوس ايدرى اكيلوب پشمغنى
زنه يه چقسه اويونده چنكى ❋ يوره كى اويناوچاردى رنكى
ذوكنه درنكه صالدرمشيدى ❋ باشنى چوق يره طالدرمشيدى
پك اشوب يورتار ايدى يورتى كونى ❋ باخصوص اولسه نصارا دوكنى
ارمنى قزلرينه چاتمش ايدى ❋ طوبو لنجه قپاغى آتمش ايدى
آ ير يلوب اولديغيچون اندن دوز ❋ برطسم وازديوا تمزدى حضور
ايتدى چوق بويله خطايى اما ❋ ديمه دى توبه خطايه اصلا
ايدوب انبان فسادى درپيش ❋ چيقرردى ايش ايچندن نيجه ايش
دوشنه پاى وصال المشيدى ❋ بوينه نيجه وبال المشيدى
يعنى اول خانه خراب دوران ❋ ايتدى چوق بيت بكارت ويران
نلر ايتمشدى اودوشيره لره ❋ صابلمشدى چكرين نيره لره
نيجه قانلر دوكوب اول بى ناموس ❋ ياتدى قانلى قيوده چوق محبوس
قوپسه قزقله سى پيشنده دوكوش ❋ صوقپوسندن ايدردى يورو يوش
ضربله فتح بروج ايتمشيدى ❋ قانلى مزراقله خروج ايتمشيدى
چالشوب المغه قزدر بندين ❋ قيدو بنده دوشررردى كنددين
كاهيجه آشطى چتالجه بيلنى ❋ طولاشوردى كهى خاتون ايلنى
چوق يره فرجه بولوب كيرمشيدى ❋ صورمه كير باصقنيده وير مشيدى
قيصدرردى چتاله كاهى يلان ❋ صوقه ده عقربه بكزردى همان
الديروب او يناشه راق او يناشن ❋ حسرتيله طاشه اورسه باشن
باتروب حقه لعله خامه ❋ قانلو ياشيله يزاردى نامه
دوشه يوب سفره عيش وطربى ❋ چكسه انجرليده بنت العنبى

اولسه ده چاتليه جق مستانه * هر ه سين ايلر ايدى كستانه
دخترزله ايدوب دفع خمار * سنو ديكى ميوه ايدى زوى نكار
يوزيكرمى صوزشكلى تمام * چيقروب فعله بو جه اتمام
نيجه رتقالرى فتق ايتمشيدى * علت فتقه دخى يتشيدى
صاحب رنج فريشموس ايدى اول * كيزى دزدى ايله مأيوس ايدى اول
بولسه برنجه راعونايى * سكدرايلردى زن دنيايى
حكة الفربجى اولان نسوانى * چانسك ايلرايدى جانانى
ديردى عندمده غضنك مقبول * طنبريز اولسه ده شايان قبول
جمله دن كرجه زبوخ اعلادر * آه اما بولنورپك نادر
كوز آتردى قفسه پنجره يه * شهنشينلرده اولان منظره يه
صكره عنين كبى قالمش اما * چيقه جق كوزلرى ايلردى زنا
برپولج چهره لى قنبوراولدى * بالغ شوق سقنقوراولدى
مرغ حيرت باشنه اوشمشيدى * ميل قوش قالديرانه دوشمشيدى
اتالق ايتدى اكا چوق جادو * آخرت اوغلى ايدى انلره بو
نيجه قاره پچه لى مكاره * اهل پرده كچن سحاره
اوقومش نامنه چوق خواجه قادين * اوقيوب حزب فساد اورادين
دوشروب قيده نيجه آزاده * اكا اولمشلر ايدى قياده
حال زندوست فضاحت آثار * بو ايدى اشته مجرد هربار

﴿وصف غلامپارۀ بيچاره﴾

شخص مغلم دخى رسواى جهان * اوده بوندن كيروقالمزدى همان
نوجوانلر ايچون آواره ايدى * يعنى برقوجه غلامپاره ايدى
ليك هريرده يكردى سخنى * شهرت ذاتى قازنجى يكنى
كوتجى بك تكيه سى درويشى ايدى * حقله يه كيرمه بيوك ايشى ايدى
بلكه درويش دكل صاحب پوست * سرطريق اولمش اولو محبوب دوست
دير ديكيم دسته زنئ هاون * زن ايچون ذل هواندن اهون

کیجه باقمزدی بنات نعشه * جنبش زهریه دیردی زغشه
شمسه تأنیث ایچون ایمزدی نظر * پرتوندن دخی ایلردی حذر
مادرندنده ایدوب استکراه * قاری قوری دیو ایمزدی نگاه
کورسه برتازه فدان وش خوبرو * دیردی ویرمزمی عجب شفتالو
شاهدی یه کبهی اینسیدی نظر * ارداون لفظن اوقوردی ازبر
صرفی تحصیله تکلفلر ایدوب * صرف عمر یله تصرفلر ایدوب
برزمان نحوده اولدی مشغول * بیله جك مرتبه فاعل مفعول
برزمان اولمشیدی شاهسوار * نیزه سن حلقه دن ایتدردی گذار
چوق قوی ظهری ایدوب پشت پناه * ارقه لنمشدی بو فق دلخواه
نیجه یرلرده قازق قاقشیدی * یعنی چوق دنبه لره چاقشدی
صکره ادبار ایله بی مال و منال * اولدی پسماندۀ راه اقبال
حاصلی کورمدی بوللق وارلق * تنکدست ایدی چکردی طارلق
کرچه حالنده رطوبت یوغیدی * توکرکی بلغمی اما چوغیدی
کیری قالمش چیقوب الدن پاره * کیمیاجی کبی یوزی قاره
ایچی بوش کیسه سنك اغزی بوزك * باغلمشدی ینه قیتانلی یوزك
بخت سختی ایدی مانندۀ سنك * بویله اولمشدی جهان باشنه تنك
منقبض چهره ایله بد اشکال * صانکه بر قرعه سی شاشقین رمال
صان منجم ایدی منحوس لقا * یلدزی دوشکون ایدی سعی هوا
صاچ صقال قرمه قریش شکل عجیب * باقیشی سویله یشی طرز غریب
قالمیوب زیب غنا اسبابی * اسکی پوسکی ایدی هر اثوابی
طارطغان صارمشیدی دستاری * کیدیکی اسکی قاوقده صاری
بنشکده یاقه سی یغلی ایدی * قوشاغی کوکسنه دك باغلی ایدی
بلغمی صاپلی بچاقده عیان * قینی صاغریدن ایدردی همان
کیرلی پاسلی کورن اول ناکامه * دیردی کیرپاسی یه خود علامه
قهوه لرده چورییوب قوقشیدی * باشنی هردلکه صوقمش ایدی

كاه ايدوب طوپ قپوسن منزلگاه * صارى كاريزده كراجى ايدى كاه

چوق اويوبجاق وارايدى يانندە * حاجى ياتمازدخى جز دانندە

صو قيلوب ملعبهٔ صبيانه * اويونا تمشدى نيجه اوغلانه

باباياته كورينوب چاتمشيدى * چوق اوغلقلرين اغلتمشيدى

قنده جمع اولسه گروه اطفال * بوطفيلى ايدى انده درحال

چوجوق الدا تمغيدى پيشه سى هب * بويله بازيچه ده انديشه سى هب

قيته لى برقوزى ايدوب پيدا * نيچه معصومى ايدردى اغوا

قيونه كل قوز يچاغم ديرايدى * سكوشندن طويه طويه يرايدى

كه كبوتراوچوروب دام ايدرك * تقله بازلقلر ايله رام ايدرك

ياورى يچاغم ديه رك صبيانه * قوشنه ياپشيدى چوق لانه

دوكون ايلردى كوروب سورختان * سنت اوغلنلرى اردنجه همان

بردبستانده كى طفل مكتب * ديسه صوتيله اوقوركن فارغب

شوق ورغبتله اولوب پويه كنان * باب مكتبده ايدردى جولان

مائل مغبچهٔ روم ايدى هم * يانه يانه فناره موم ايدى هم

طوتشوب آه يناكى ديه رك * اوده بوناره يناكى ديه رك

كليسه قاپوسنه طورمشيدى * بيضهٔ سرخ طقوشدرمشيدى

برطبيبك آدى اولسيدى جوان * درد ينه اندن اومازدى درمان

كنجينه قارطينه باقزدى كيدى * بلكه ديب اوغلنه افتاده ايدى

اسب تازى ايله اول كهنه سوار * طوشان اوغلنلرين ايلردى شكار

طاش ياتردن كاوب اواوردى خوش * دوشوردى نيجه خواب خركوش

بوهوالرده ايدردى پرواز * صانكه طوشنجيل ايدى اول پچه باز

تازه لردردينه ايتمزسه علاج * كهنه مأبونه ايدردى ايلاج

كورسه برتازه يى غيره همدم * اره يرده براغوردى بلغم

كاهيچه قوم قپوده مست اوليجق * بولاشوبده چاموره پست اوليجق

ديردى ميخانه كش حلقليدر * غيرى يرده مى ايچنلر دليدر

چقورندن بوله جق مغلم ایدی ※ کلخن سینه سی پك مظلم ایدی
یاد ایدوب انده کچن هنکامی ※ هیچ اونتمزدی چقور حمامی
اولدی هم ادرنه ده کرم الفت ※ ایدوب اوغلانلیده ذوق خلوت
سورینوزوار ایجق اول حمامه ※ نیجه دلاك سفید اندامه
پشتمالن چوغی فوران ایتمش ※ چیقروب طشره یه عریان ایتمش
بر براوغلانه ایتسه دلکی ※ دیردی اوپسم شوکشدن بلکی
هفته کچسه کوزینه انسه تراش ※ تازه سن بولماسه اورماز ایدی باش
کورسه باشطرده ده برسیدیٔ خوب ※ باش اورردی اکاده اول منکوب
کورکین چکمك ایچون روز ولیال ※ قیج لوندی یازیلوردی فی الحال
صو ینوب سیم تنان دلکش ※ کیرسه دریایه کمش بالغی وش
بربالق باتدی یا یدم دیو آه ※ دل پرچوشی اولوب بحر سیاه
شو قله کانشنه کونشنه ※ چالشوب جلد عمیرهٔ ایشنه
صالیه سی صانکیم اولوردی سیلاب ※ دهنی حقهٔ لبریز لعاب
چالقنوب رعشه لر ایتدکجه سرین ※ جانی دترردی ایدوب آه وانین
هر کوتکلی کوزله مائل ایدی ※ کوته کین یرسه دخی قائل ایدی
دونسه اردین ایدرك استغنا ※ طورمیوب ایلر ایدی استمنا
بریالك یوزلی کوریدی ناکاه ※ یانه رق ایلر ایدی ناله و آه
سر کشانه کچورردی سوزینی ※ چوغینك یرلهٔ سورمش یوزینی
بچاغن کوسترنه چاقی ویرر ※ بلینه بریطغان طاقی ویرر
دورته رك نیزه ایله حربه ایله ※ سرنکون ایتمشیدی ضربه ایله
کاه میان پاچه یه دامن بمیان ※ کاه مستغرق غرق پران
چون طیاقجی افه ایتدکده افول ※ روح پاکی بوکا ایتمشدی حلول
کورسه براکری دورر تازه فدان ※ قالدروب تیزجه طیاقلردی همان
بیل ویرن نیجه چورك دیواره ※ طیاق اورمغله بولوردی چاره
کیجه برخانه ده اولسه مهمان ※ یتاغنده یتامزدی خوبان

بریسی صاوصه باشندن فرضا * غیرینك اردینه اولوردی بلا
کاهیجه قوکشو قپوسی دیه‌رك * کیرلوجه اردقپودن اشلیه‌رك
دولاشوب یعنی پس دیواری * ایتدی جار جنبه آزاری
کورسه برکنبد نو بنیادی * دنبه یادیله ایدوب فریادی
چوق کمش قبه‌لره چیقمش ایدی * بیلدیکی کبی یاپوب یقمشیدی
اولیجق صاغدکوه و پشته * یوریلوب قالسه بزدی پشته
اینجه بیلدن طولاشوب بی پروا * کوه بللوره چقاردی کویا
هردم اولوردی مشام جانی * بوی ریح جبلی نعمانی
تازه‌نك اوجه‌دن اول یدنی * بوس ایدردی اوطه‌ده مقعدنی
اینسه قوبرق صاتلان سوقه کذار * حاضر ایلردی صیرمه قنطار
کاه الت اوست اولوب اوغلان ایله * ذوق تحتانی و فوقانی ایله
کوه دلال ایدی سرباز اری * که دکش کاه طوقش ایدی کاری
مختصر حال جناب لواط * بوایدی صانمه که یازدق افراط

﴿ملاقات هردو واغاز کردن محاوره﴾

آیشته بوایکی فصاحت پیشه * بد سرشتان فساد اندیشه
هر بری بشقه طریقه پویان * بری عامه بریسی خاصه روان
بویله ضدین ایدیلر مشربده * یعنی کیم هر بری بر مذهبده
کاهی اما اویکی ضد عنید * جمع اولوب ایلر ایدی کفت شنید
ینه برکون بولشوب بر پرده * آچدیلر روی حیادن پرده
پیش و پسدن ایدوب آغاز سخن * اولدیلر پیشرو اهل فتن
فکر توضیح ایله مطلبلرینی * قید ترجیح ایله مذهبلرینی
چکدیلر نیجه دلیل بی عقلی * طی ایدوب شرم و ادبله نقلی
خرده دانلر کبی اول خردان * حسن و قبحا یلدی عقلنجه بیان

﴿در وصف زنان عشوه زنان﴾

بحثی کتدکجه چتاللندیره‌رق * طاتلی تعبیر ایله باللندیره‌رق

ترزبانلقله اولوب آماده ＊ اغزینی آچدی صویوجی زاده
عادت جاریه سی اوزره همان ＊ اوله رق سوی مباهاته روان
ایتدی چوق صوکتورب هر دره دن ＊ وادی مدحته اجرای سخن
دیدیکم هر کیجه اولمازمی عروس ＊ ذوق ابکاره اولنلر مأنوس
حسن وآنیله اوربات جمال ＊ زیب خلوتکه آغوش وصال
برقع نازینی اجدقده سزا ＊ یوزکورملکی ویرلسه دنیا
اویله جانانی ایدن مونس جان ＊ دار دنیاده بولور حور جنان
انلر آهوی حرم پروردر ＊ صید بیکانه یه مشکلتردر
صاقنور کندوینی نامحرمدن ＊ صان پریدرکه قچار آدمدن
خانه ده کنج نهاندر انلر ＊ جوهر عصمته کاندر انلر
حورعین اولدیغیچون عین همین ＊ قرة العین کبی پرده نشین
قفس اردنده اوطوطی قوشلر ＊ سویلدرسك نه شکرلر جینز
هب اوطوطیلرك آینه سی وار ＊ یعنی بللور کبی سینه سی وار
جامدن طشره ایدنجه نظری ＊ کورینور شیشه ده ماننده پری
میل ایدر دختره طبع موزون ＊ خوش کلور مشربه بکر مضمون
هم کحیلانده دخی ذی قیمت ＊ مادیان نوعیدر ایله دقت
ماده مقبول اولیجق حیوانده ＊ قیمت اولمزمی زن انسانده
شمس ایکن اشرف انجم کردون ＊ اولدیمی رتبه سی تأنیث ایله دون
کوپه لی برقزه بکزر جوزا ＊ فلکی حلقه بکوش ایتسه سزا
زهره در دختر پرناز فلك ＊ بزم علیاده نواساز فلك
نیجه انکار اولنور حسن زنان ＊ توأم مهر ایکن اول عشوه زنان
نه صفادر که اوله برآدم ＊ کسنه نك کورمدیکینه محرم
شیوه کاران جواری حسان ＊ سویلیوب هر بریسی بشقه لسان
صاحبن کندویه افکنده ایدر ＊ بند ایدوب طره سنه بنده ایدر
هر بری بشقه دیارك کلیدر ＊ هر بری بر چمنك بلبلدر

هر بریسنده لطافت بشقه * جنبش ناز ملاحت بشقه
کرمیٔ جلوهٔ نازندهٔ وم * یومشا درآدمی مانندهٔ موم
اوساقزقزلرینك فستانی * پورتقال کبی صمقر پستانی
بیلورم جمله سنك لذتنی * چکرم جمله سنك حسرتنی
سورم جمله زن ماه وشی * بلکه کرمیت ایله هر حبشی
اولسه شایسته غلام دربان * برقز اوغلانه هزاران اوغلان
وقت وصلتده جفا ایتمزلر * سنی محروم صفا ایتمزلر
ایکی باشدن او محبت او صفا * صاره‌سن سینه‌یه قت قت نه صفا
ندر اول کل کبی رخسارهٔ آل * ورد رعنا ایسه ده حال العال
زرد رو اولدی کوروب آلتونی * عاشق آسا اوروح کالکونی
پرتو انداز اولیجق رخساری * پارلدر البسهٔ زرکاری
قاشلری قنطرهٔ مسك ختن * غمزه‌یه طوغری کذرکاه فتن
که اودر جامع حسنه محراب * قبلهٔ دلشدکان بیتاب
او سیه کوزلریکیم سرمه‌لیدر * پوس ایدوب کوز کوره‌یوز سورمه‌لیدر
بر باقشله نه نزاکتلر ایدر * قاله کلمزنه اشارتلر ایدر
کورسه مجنون نه باقشلردر بو * چشم آهویه دیمزمی یاهو
ایدوب اول چشم سیهکاره نکاه * کوره‌سن نیدوکنی نور سیاه
مژهٔ تیز ایله او چشمی سوزن * جانی دلمزمی مثال سوزن
صانکه طوب ایکنه‌لر اول مژکاندر * صاپلنوب جان اوینه پیکاندر
خالی بن آکلدیغم عنبردر * سوزش سینه اکا مجمردر
جابجا کردن بلاور اوزره * صانکه فلفل قونه کافور اوزره
ایلمش مرغ دل نالانه * طره‌لرله آنی دام ودانه
سیر ایدن آه او معنبر خالی * درد سودادن اولورمی خالی
زیر کیسوده بنا کوشی همان * صبح‌وش پردهٔ شبده پنهان
جبهه سنده او سیهٔ کاکلار * صانکه طاقش باشنه سنبلار

دو کیلور کردنه طوب طوب کیسو * یاسمنلکده مثال شبو
بو یانوب عنبر و مسك وعوده * عطر شاهیلر ایله آلوده
ایلسه اختر الماسنی بند * زلفی تا یلدزه آتمزمی کمند
تار کیسوی بهم پیوسته * رشتهٔ موی میانه بسته
زیب منکوشی اولان دردانه * دلنورز رشکله اول رندانه
کوپه لر شعشعه لی جوهر در * کوپه کوندز کورینور اختردر
لب لعلندن ایدوب شرم وادب * خاتم لعلی قزارسه نه عجب
رشك کلنار ایدی اول رنکین لب * میوهٔ جاندر او سیب غبغب
بکری غنچه دهنیدر کویا * پك آچلمز ایدرك شرم وحیا
یه اودز حقهٔ یاقوت مکر * بوسهٔ لعل لبی کلبشکر
بند کردانده کی الماسی همان * کردن صافی ایدر پر لمعان
طاشیمدر بغری او جوهر کرك * نیجه صقمش بلن اول عشوه کرك
بلی نازك یاقشور بلداری * کر آساصار لیدم باری
قول صاروب یعنی قوجوب اینجه بلن * کل امان کل دیسم ای تازه کلن
دستخوش ایلیه رك پستانن * اوخشه سیدم صقه رق هر یانن
ساعد سیمده دستینهٔ زر * که ایکی باشی سراسر جوهر
طوتوب اول ساعدی در دست ایتسم * دستنی دسته السم کتسم
ال اوزاتسه او زلیخای زمان * چاك اولور دامن صبر وسامان
آه او عناب کبی پرمقلر * دل خونین جکری طرنقلر
کسمه لر له ندر اول کس ممه لر * الیکی چك آبو جانم دیمه لر
ایکی پستانجه ایله سینهٔ صاف * بکزه مزمی اکا حق الانصاف
که قونه ایکی ترنج تازه * سیمدن بر طبق ممتازه
یه اوفنجان کوبکی کیم واویلا * کورن آدم دیه ایوا ایوا
اهل دردك یوره کن اوینا تمش * هب کوبك بوزوسنه اوغراتمش
چاك پیراهن پیوستهٔ ناف * آچمم اشاغیسیدر کز لو شکاف

لذتن شرح و بیان ایلیه‌مم * طوداغم چتلار انی سویلیه‌مم
بر یره کاسه دو برك کل تر * عینی اول شکل دلارایه دونر
زیر دامنده او ورد تردر * ساقلر شاخ کل احمردر
اویله شاخه قولنی کیم صالمز * بو ینده کیم اوکناهی المز
کوریجك التون اولوق شلواری * اولور آب دهن البت جاری
چوزمه ده اولسه کشایش درکار * آچیلور بند طلسم اسرار
یوریسه ناز ایله اول نور بصر * پاینی چشم دل و جانه بصر
صالنورکن کوره‌سن شیوه‌لری * اویله رفتار ایده‌مز کبك دری
ناز ورفتار ایله اوسیم اندام * اولیجق عازم سوی حمام
عاشق کرم درون پرتاب * اوکینه کچمکه ایترمی شتاب
که سبکروح ایدوب افتاده‌سنی * یوکلدر بوغچه وسجاده‌سنی
واروب اول عشوه کر نازوخرام * اولسه تاب افکن صحن حمام
کوریجك مقدم فرخنده دمن * سیم نعلین او پوب اول قدمن
جوش ایدوب ذوق وصفا ایله همان * صو دوکه ایغینه شادروان
صو یونجه کوره‌سن نور کبی * پارلیه سینه‌سی بللور کبی
اوله کلپوش اوپریشان کاکل * زیر زلفنده قالوب اول رخ کل
کورینه یعنی او زلف کلپوش * دل سودا زده وش خانه بدوش
اوله کرمابه دخی خیرانی * ایده صد دیده ایله سیرانی
مومیانه صاریلنجه میزر * نره یه ستره اولور بلکه سزر
کو بکن اچسه کوبك طاشنده * عقلی قالماز کوره‌نك باشنده
اوپری خلوته کیرسه عریان * بایلور اوسته کورسه انسان
بوس ایدوب دستنی طاس سیمین * دیر بو قورناده بنم اهل یمین
چشم عاشق کبی جوشله همان * لوله‌لر جمله اولور کرم روان
صیجاغی کچمشه بکزر کویا * سوزینوز کیسه نزاکتله اکا
ازیلوب شوقله حددن افزون * ایده جانی مسکی صابون

کورینور سیم وش اول جسم لطیف * پنجه ونا به دوشه حیرتله لیف
عنبر و مسك کبی هر مویی * عطر ناك ایده کل خوشبویی
شمـهٔ طره سی ایله حنا * اوله برغالیـهٔ عنـبر سا
باقوب اول زلف عبیر افشانه * چاك چاك اولسه عجبمی شانه
کل رویی عرق افشان اوله رق * جا بجا ژاله سی ریزان اوله رق
جامکانی ایدیجك صکره مکان * بوس لعله بوله شربت امکان
عارضن سیر ایدوب اویله پرتاب * دوکیله صاچیله شوقیله کلاب
کینوب جامهٔ زرکاریسن * التی برمق شالی بلد اریسن
اولوب آینهٔ سیمه نکران * حسننه کندوده اوله حیران
آب وتاب ایله ایدنجه دعوت * سینه ده شعله لنوب کرمیت
یعنی ایشلرقزیشور کرم اولیجق * پنبه لرکبی تنی نرم اولیجق
سن اکا یلواروب ایتدکجه نیاز * او سکا ایلیه صد شیوهٔ ناز
دیه بیك درلو کرشمه ایدهرك * نابجا ایشـه کرشمه کیده رك
اوله هر جنبشی بویله شیوه * دختر اولمزسه ده اولسون بیوه
بویله جنبشلره آغاز ایدرك * کوله رك اوینارق نازایدرك
اوتوره کاه چیقوب زانویه * چکه سن کاه یتقوب بهلویه
نافه دن چاك اوله کلپیرهنی * کوره سن نیدوکن اول سیم تنی
بر سیمینی مثال بلاور * اچیلوب پارلیه ماننده نور
ایلیوب عکسکی انده سیران * قاله سن آینـه آسا حیران
یعنی کیم بیلمیه سن سینه سیمی * یوخسه صافی کمش آینه سیمی
جامه خواب کیروب اویله مهتاب * صبحه دك دیده لره کیرمیه خواب
کله آغوشکه اول سیمین بر * سینه بر سـینه اولوب زیر وزبر
الامانم کسدك امان دیه رك * کهی خانم کهی جانم دیه رك
اوله سن یك تن یك پیراهن * براوله ایکی کوکل ایکی بدن
بوندن اعلا اوله می ذوق وصفا * حیف ای مغلم بیچاره سکا

در وصف محبوبان دلستان

بو یله جوششله صو یولجی زاده ※ ایلیوب وصف صفای ماده
بو صورلرده ایدوب ایراد کلام ※ قیلدی اجرای مذاقن افهام
کرچه کوش ایلدی خواه وناخواه ※ طبعی اما که ایدوب استکراه
سوزینی دیکدی قازجی یکنی ※ چاقدی یرلی یرینه هر سخنی
دیدی ای خانه خراب کب زن ※ ره سیلابده یاپمه مسکن
مرد اولان ایلیه مرده رغبت ※ شخص نامرده سزادر عورت
بونی نه غیری یه نه بندن صور ※ تازه نك ذوقنی سن زندن صور
بردلی قانلی کوزل محبوبه ※ عقلن الدرسه اولور مجذوبه
آچیلوب اوممه دیغك مستوره ※ کشف عورتله اولور مشهوره
بکری مدح ایتسه دخی بربانو ※ دیرکه پاکیزه قز اوغلاندر بو
نوجواندر بیله سن جان جهان ※ عاشق پیرین ایدر تازه جوان
نونهال چمنستان جمال ※ غنچهٔ تازه رس باغ وصال
دل ویرن اویله کل رعنازه ※ کلشن عمرینی ایلر تازه
نی سوار ایکن الورمیدانی ※ رخش پر جنبش حسن وآنی
طفل ایکن نازیله مکتبده ایدر ※ سبق مهر ووفایی از بر
پدرومادرینك بركلیدر ※ لانه سنده بچهٔ بلبلیدر
بدنظردن صقنورلر آنی ※ حفظ ایدوب صانکه بدنده جانی
یعنی هر کیم ارایوب کنج بولور ※ دل ویرانی پر کنج بولور
دختر اولورمی بسرله یکسان ※ بوقدر انده عیوب ونقصان
تازه مشاطه یه محتاج میدر ※ رونق حسنی قره صاچیدر
مشك اوتی پرچمی صانمه حاشا ※ طرهٔ زن کبی بوسکللو بلا
حسنی آرایشی زیورله دکل ※ عاریت جوهر ایله زرله دکل
ذاتیدر جوهر کان خوبی ※ پاك کوهر بیله سن محبوبی
کوشی آزادهٔ قید منکوش ※ ایدر افتاده لرین حلقه بکوش

استمز غازه وحنا وخضاب * رخلرین کل کل ایدر رنك حجاب
دیده لر سرمهٔ قدرتله سیاه * غمزهٔ شوخی سیه مست نکاه
بازیٔ نیزهٔ نوك مژکان * نه یماندر جکره اوینار امان
وسمه دن تیره دکلدر ابرو * قلم صنع آلیهیدر او
زیب مشاطه میدر نقطهٔ خال * بنی سویلتمه بیلورسن بونه حال
زن کبی یاپمه میدر حسن صفات * انادن طوغمه کوزلدر بالذات
چکه کورسینه یه هر محبوبی * کیم قوماز قوینهٔ در محبوبی
طفل ایکن قاشی کبی اوله هلال * بدرا ولوروار بچق اون درد نه سال
برجوان قاشی صارق باشنده * بویله اون درده کیره باشیده
اوله برعشوه نما پاشالی * جامهٔ نازی سرا پا شالی
دینسه سمور سیه مو دربو * جنبشه یاشلیه طرف ابرو
سینه سن آچسه کراول سمین بر * صاله قویر قارینی قاقلر
آنی جلب ایلیه سن برتقریب * ایلیوب خاطرینی کل کبی طیب
کزه سن هر چنی دست بدست * شیوهٔ قدی ایله سرو شکست
صاریلوب آه افندم دیه سن * آنیم سرو بلندم دیه سن
اوجکلدیجه سکا شوق کله * بوسه ویرمزسه دخی ذوق کله
کاشکر لبلرینك دشنامی * ایده شرین ذهن ناکامی
بویله برشوخله زورقچه سوار * کاهیجه ایلیه سن سیر کنار
اوله رق کردننك حیرانی * ایده سن یعنی بوغاز سیرانی
چیقه سن زورق عیشك چینه * چکه سن کوك صوده کورفزایچنه
اوتوره یانکه اوماه لقا * سیر مهتاب ایده سن بی پروا
باغ وبستانه ده چکسك آنی * بوزمیه کیفکی سر بستانی
جام عشرت اوله هم آماده * ویره سك خرمن حزنی باده
بزمه رونق ویرهٔ جام کلرنك * برطرفدن ایده مطرب آهنك
رنك میدن یکانی کل کل اوله * غنچه آسا آچیله بلبل اوله

سیم ساعدله قد حکار اوله هم ❊ مزه‌لر لعل شکربار اوله هم

موسیقی دان اوله هم خوب صدا ❊ بو سلکده ایده آغاز نوا

هب اصولیله اوله صورت کار ❊ دل عشاقده قالور می قرار

باشلسه بستهٔ زنجیره اگر ❊ زلفنه اوله صبا در چنبر

اوآچق باش کوزلی کبی جوان ❊ تاب سرگرمیٔ ساعدله همان

طاغیدوب پرچینی اولیسه طال فس ❊ صانه سنکم طاغیلور ملکت فس

کیفله رقص ایدیجك اول مهوش ❊ چنکیٔ زهره‌یی ایلر دفکش

طبله پرچم سور بجك بزمه قدح ❊ باشدن اشمزمی اودم موج فرح

ایچه سن آتش عشقیله شراب ❊ سینه‌لر سیخ محبتده کباب

قورلنوب هم عرق پرتابه ❊ دلدن آتش ویره سن اول آبه

شویله جوش ایلیه کیم عالم آب ❊ اوله سنك لجهٔ ذوقه غرقاب

اویله طوفان ایده کیم بوس کنار ❊ موجهٔ شوق اوله مز بحر تبار

مست اولوب چاك ایده پیراهننی ❊ اوپه سین سینه سنی کردننی

سینه آینهٔ بللور کبی ❊ کردن سیمی ایسه نور کبی

عالم نور دکلمی بو صفا ❊ چکیلور کاهیجه ده ایتسه جفا

بویله نورسته نما تازه فدان ❊ اولور البتده عصای پیران

طفل ایکن ایتسه کهی جور وستم ❊ بیلیوب شیوهٔ آیین کرم

اولیجق بالغ هنگام وفا ❊ بالغا ما بلغ اولمزمی صفا

کورینوب شاه لوندانه ادا ❊ اوله عشاقی اودم شاهه کدا

طاش دیکه سینهٔ عاشقده اگر ❊ نازیله چکسه مجوهر خنجر

ورق رویی اولیجق نوخط ❊ خال مسکینی ایدر طرح نقط

نور دریاسی اولوب موج آور ❊ چیقارر سوی کناره عنبر

نیدوکین بیلسه او خط مشکین ❊ دوشررمی کوبکن آهوی چین

کرد پیمانهٔ لعلنده همان ❊ خط یاقوت اولور صانکه عیان

تروتازه کوزینه چار ابرو ❊ چارباغ ایچره مثال شبو

بویله نوخطه اولان عاشق زار * مسك اهوسنی ایترمی شکار
اله کیردکده همان اویله جوان * فرصتی وصلتی فوت ایتمه امان
طاش یاتورکن بولیجق طوشانی * بص یتاغنده قاچرمه انی
فهم ایدن درددل عشاقن * پك هلاك ایلیوب مشتاقن
سوزه یاتمز دیوایلرسه ده ناز * چکر یرسن ینه تنهاجه نیاز
بریالك یوزلی اوجاقلی محبوب * یاقسه ده جانی فنعم المطلوب
شمع وپروانهٔ درخاطر ایدوب * شوقله راه فدائی یه کیدوب
یانه رق اتشکی سویلیه سك * دوشدم اياغكه رحم ایت دیه سك
خوش کاور عاشقه بوسوزوکداز * سینهٔ روشن ایدر بویله نیاز
یه اوقالیونجی کسم فرمنه لی * صرمه پرچملی اوسیدی کوزه لی
سیم اینیالی ایتسه بیان * کورن البته اورلمازمی امان
تازه نك جمله سیدر جان جهان * هر برینه اوله جانم قربان
هر بری قاقه ایلکدر کویا * طبوغندن یوقارو سرتاپا
مستدیر اولدیغی شکل احسن * بیلنورهند سه دن فهم ایت سن
برقیل ایله چکر اول موی میان * یان یانه ایکی کمش کوه کران
کوستر ایلیه رك غنج ودلال * نیدوکین صنعت اجراثقال
نه صفاکاهدر اول قبهٔ سیم * قارلی طاغلرکبی براق وجسیم
اکاهر پشته اولورمی مانند * طومالیج طاغیدر اول کوه بلند
انده چونکیم عظمتدر درکار * اولسه شایسته اکرکارکبار
ندر اول ایکی پیازلاله * غنچه سی الده اولور پر ژاله
تازه ممدوح جهاندر بیله سن * مطلب پیروجواندر بیله سن
حضر اربابنه حاضر حضری * اهل اسفاره رفیق سفری
شعرای عجم اسا رندان * خوش دل خوش سخن فرزندان
هر بری املك سخنده سرور * سر بسر ایلدیلر مدح پسر
عار ایدوب ایلکه دختر یاد * بکری مضمونده ایدرلر ایراد

ملكت رومده هم شاعرلر * اهل دل پیرلری ماهرلر
ایلیوب وصف جوان تازه * ویردیلر عالمه جان تازه
شوخ نوخط کبیدر هر دیوان * اولدی شیرازه سی خط خوبان
حیف آنجق ایکی رسوای قدیم * بری بو نظمی یزان برده ندیم
شعرینی زن کبی ایتدی مدخول * اولدی گفتارلری نامقبول
بدو یدر شعرای اعراب * انلره یوق بو محلده اعراب
دیه رك لیلی وسلمی وسعاد * ایدرك چولده قره قزلری یاد
گوش ایدوب نغمهٔ ناساز قوال * سویلشلرسه دخی بعض موال
انده مردانه ادادر نادر * کیمی خنثی کیمیسی خنسا ذر
نه بیلور چولده گزن قاره عرب * سیم تنلرله ندر عیش وطرب
اموره نا منه هم بعض فرنك * ایتدی کالا کلا من بدرنك
سنده دوش اولمه دونوب افرنجه * او فرنکی کبی گا فرنجه
اولکه افتادهٔ چاه زن اولور * آب کشلر کبی تردامن اولور
اولمه چیفته قوشیلوب تخم افشان * گاو سرکشتهٔ حرث نسوان
همسر شوخ جواندر سر بست * متعهدر با صیلور زنه پرست

﴿درطعن محبوبان ومحبوب دوستان﴾

بویله محبوبلری وصف ایدرك * ره نا رفته یه طوغری کیدرك
قیلدی زنپارهٔ معهوده خطاب * سرزنش گونه ایدوب بویله عتاب
باشنه قاقدی قازیجی یکنی * قحبه لکدر دیه رك میل زنی
بحث جاریسنی حسب العاده * گوش ایدوب جوشدی صو بوجیزاده
بولانوب کوکلی کوزی خیره لنوب * صانکه طاشقین اقه رق تیره لنوب
دیدی اغزی کوپروب چاغلیه رق * هرسوز بندینی خوش بغلیه رق
بیلورز بزده چوجقلر خویونی * اوینادر عاشقه عاشق اویونی
انلری مشکل اولور یوله قومق * یه چلك اوینامق استریه چومق
پك ایو جلوه لری سوکمکدر * دخی اعلا کرمی دوکمکدر

شمار رسه اوره چوق سله شمار * غیری جکدکلری یکی ایله شمار

رام اولوب یاتسه ده کاهی سوزیکه * توکور رصکره دوزده یوزیکه

آجسه ده دامن وصلن مکتوم * خلق ایچنده ندر اول ضرب وشتوم

تك همان بمه که سن اویله آته * اکسه سندن وارانه جفته آته

جوغیده اسجدمن هدهد اولور * باشنی قویغیچون یرده بولور

سیم تن اولسه ده اکثر محبوب * آلتنه آله ویرن زر محبوب

تنی فندق کوزی اولسه بادام * ینه فندقجی اولور نیچه غلام

پك اینانمه دیسه ده اسم امین * که سکاخائن اولور غیره قرین

بعض ناپاکك آدی طاهر اولور * صکره مردارلغی هم ظاهر اولور

طوته لم برده ایدندك مخصوص * حفظ اولنمازیله سنکم بو خصوص

سن کوروب ایشی کیدنجه حرمه * صغانور خدمته طورمز خدمه

قاپله سك جقشوره سمور سیاه * آچیلور غیره اوقارصق کونکاه

پرده سی صیرق اولان بی پروا * هرقوچاقده یاته طنبور آسا

یعنی قویرق صلار اول امردشاب * طوغریدر قویریغی نیچه کلاب

مار ماهی یمه دیم دیرسه یلان * اقدی سوراخنه چوق قاره یلان

کاهیجه راست کلوب آلت سخت * یرلری طرملیه اول بی بخت

ایچنه قان اویو شوب اوله روان * دم باسوروش اولدمده همان

قریلوب ضربی ایله قیتانی * بوزوکی آجیله فهم ایت انی

صکره بد چهره مخنث کوزینه * اینه رنجیله ملوث کوزینه

مائل شاهد بازار اولمه * صاتیلق کونه خریدار اولمه

صانکه زنبیلیدر اول اصمه سرین * طاغیدر خلقه انکله تعیین

اکسه سنده سوزینور چوق طالب * چیقر اوسته کیم اولورسه غالب

یله سك اردانکی پاکدر آز * قیلمه ناپاکلر اردنده نماز

کرچه کیم اوچقوری اشلنمش اولور * چاقشورك ایچی چرشلنمش اولور

رو برو اولمغه چونکم یوزی یوق * دونراردن که کیروده کوزی یوق

شکلی مخروطی دیو ایتمه ثنا * حقهٔ بلغمی اکدرمه بکا
اواسه ده بو کلو سمروش کریسی * هر قاطر یوشته دیمه کنج اریسی
طفل ایکن او ینایه جق امرداولور * صقالی بتسه اویونی بد اولور
هفته ده اولمز ایسه ایکی طراش * قللری قورچه لنور باشنه طاش
طوتدیرر چهره سنه اوستره یی * یولنور بولمسه جنبستره یی
حسنی بو وجهله بولسه پایان * حسن تعبیری ایله مغلم یاران
او بیقلا نسه خط آوردیرلر * نه خطا مشکه ده بکزردیرلر
اویله یورمه بیغه دینک خط * خط بطلاندن اوله بلکه غلط
او یولوق قاشلر اولنجه پرمو * یاقشور می که دینه چار ابرو
حلقه سنده دخی موی اولسه عیان * قیل بتر چشم غلامیده همان
کور یجک طور به صقاللی ناکاه * عجب انلرده ایدوب استکراه
نفسنه ایلیه رك لوم وعتاب * یوزینه باقمه اتمزمی حجاب
بعضیسی یاپمه یکیتلکده صتار * اردنه طوقنانه پشتواتر
قبه طایی کبی مردانه بقر * عملر اول قبه کونکاهه چقر
ایتسه ده قبضه یه دك تازه بچاق * الی خنجرده ینه صانکه قوچاق
صاغریسن ایلرایکن تیغه نیام * سل سیف ایتمکه ایلر اقدام
بیلورن یزیو صمه کسم نیجه اتاق * یطغن جیقدی دوشندکده یتاق
چوق لوتدانه اداقاشی کمان * ایلدی پفتره سن تیره نشان
صوقیلوب کیرمه که اویله هیره * حلقه سندن کچه دائم نیزه
هیز درالدن اله کچمشه نام * اصل معناشیده طاس حمام
جوغینك شوقی می تابه دوشر * عالم آبده کردابه دوشر
صیره جق مرتبه ده مست اولیجق * یقلوب اورته یره پست اولیجق
دوشنوب کیفله میدانده قالور * اوسته لر مقعدنك نقشن آلور
کاهیجه عاشق قوشبازندن * یوه سن یابجی همرازندن
کندیده جفت اوله جق قوش استر * قوشنه بردیشی یایقوش استر

قوشی قوش ایله ایدرلردی بو صید * عار قیادی جگر اول لا قید
بعضی کره دیدی جوق بی ناموس * بو گیجه اولدی قضیه معکوس
دو متاعك اولوب آلش ویریشی * اوروب اندازه یه ایتدلك کشی
بولاشوب بویله گیجه هیزه خبیث * پاك دامنلری ایتدی تلویث
حیف اول مغلم بی ارامه * که دوکوب یوز صویی حمامه
صجاغم گجدی دیودلاکه * سوینور کلخنیٔ ناپاکه
بر براوغلاننه هم قوشمغه باش * پیکه سنده اوتورر تابه تراش
قوریوب اغزی ایدرکن ابرام * توکرکی قالمز اگر ایتسه ده رام
بوتقونوب کوکسی همان کورلیه رك * بلغمی اولسه مزاجم دیه رك
بولیوب ایوه لعابن درحال * درد ضیق ایله چکر رنج سعال
بویله مدبر اوله رق آخرکار * صاوصه جیلقده و بر رکاره قرار
کوزلری پارلیه رق موم کبی * اویانق تا به سحر بوم کبی
طولاشور گیجه بتاقدن بتاغه * بابه رق یعنی بتاقدن بتاغه
یه طیا چیلق ایدرکن کیدیلر * طو یه طو یه طیاقلر یدیلر
ماحصل طوغری یولی ترك ایتمه * صاپه در بو دیوطاغدن گیتمه
وارایسه انده کی اجرای مذاق * قیو بلغمله لزو جتلی بزاق
الت تنقیه دن ماصوره * نه روا در طوقنه باسوره
اولمز البتده سزای تحسین * هیئت دم بهوا سر بزمین
خنفساطینت ناپاك اولمه * سورینوب اویله یره خاك اولمه
چاه حشکك دیبنه یك طالمه * قوریدوب اغزیکی صوسز قالمه
ریح بدرایحهٔ ضرطه کشان * ایدر افساد دماغ سامان
ندر اول خوشهٔ قبض لینت * اویله هر دار صفایه لعنت
الحذر ایشلمه اویله عبثی * جیقر البتده صوکنده حدثی
قتی ترس ایشدر اکا ایتمه هوس * ترسناك ایشدراه کزندر ناکس

﴿ درطعن زنان وزن دوستان ﴾

چون خروش ایتدی صو یو لجیزاده * اقید وب طغنه بی بو مجراده
یعنی حفظ ایتمدی اب رویی * صمان التنده یورتدی صویی
بو صوق سوزلری قیلدی اطناب * صویی سرد اولدیغن ایتدی اشراب
باشنی صالدی قازنجی یکنی * صانکه طوقاق ایدی هر برسخنی
یللنوب بورنی غضوبانه ادا * دیدی ای بدنفس وزنه صدا
زن پرستک یا لیمی الجقدر * خذله زمره سنه ملحقدر
صغانوب ایتمه بو یولده تك پو * یاقیشور بالدیری چبلا قلره بو
اولور البتده جوان مرد غیور * ارقه سی یرله کلمشدن دور
زنه میل ایلدیمی اسکندر * ایتدیمی ارلکنی محو و هدر
زن طبیعت سفهادر مردود * میل ایدر حسن ایازه محمود
الدادوب آل ایله جوق انسانی * قوری اغاجه سوررلر قانی
حذر ایله صچپی لیلالردن * اولمه مجنون کبی اوسودالردن
اولکه شیرین لبه فرهاد اولدی * طاش دوکن بر قوجه ارغاد اولدی
او اچق اورته قپویی قاقه * چتلامش تخته یه اکسر چاقه
اولمه کیم اویله قپوده دربان * انده باش کوستره نیجه عربان
خواهش کیر ایله در رفتاری * التونه دائر اولور کفتاری
سوزلرین ایله طوطی دیو کوش * بشقه قوشدر دیلنی بیلدیکی قوش
بر ایچیم صو ایسه ده الدانمه * ماء مستعملی طاهر صانمه
کرتنومند ایسه ده ایتمه پسند * ماریه تحمید راالبتده کزند
کوبکی اولسه ده فرضا فنجان * کور بنور چتلاغی التنده عیان
طوته لم بعضیسی یان یانجقدر * نیلیم ادی بنه قانجقدر
آیك اون دردینه بکزرسه ده کر * کیجه یاصقو نله طوتلمق نه کدر
بن بکنمم هله زنپاره لکی * بویله هب ایشلری یوزقاره لکی
کیجه خرسزلغیدر کارلری * چالشور اشغه دیوارلری
سورمه لی چشمه ایدر صانکه نکاه * سرمه دان کبی اولور بخت سیاه

(اکثر)

اکثری وسعت حاله حسرت * کورر انجق اومحلده وسعت
سوزلرم جمله دکلمی وارد * هله بن اکلدیغم پك بارد
مائل اولمه اکا کیم ای عامی * آمنه قونه کوچکدن نامی
اکثری راضیه درهر سخنه * سوزه یاتمقده اویار هر دوزنه
ویریجك باصمه قالب بریمنی * دیر همان پیش منی پیش منی
آچسه ده عقده سنی شلوارك * قانی ایچینه آقر مردارك
ندر اول شق کریه تبری * آنده ایت بالطه صاپن دوروبری
بولنور نیجه عمل مانده ٔ تات * جای معهودی اولمش افضات
باشی اچقلره اولمه حیران * طویلوز یعنی قپاتمه پنهان
اولمه افتاده ٔ لغز شکنه ٔ اب * نام قپاجی نه لفظ چرکاب
اوچوروب عقلکی اولمه مدهوش * بیلکه اول لانه یه قونمش نیجه قوش
لجه سنده نه بالقلر یاتمش * نیجه قالقانلره قارشو چاتمش
کرمی ٔ اب نشاطه حیران * طوتشورصانکه کرجخانه همان
کیرخرکورسه ده ایچی بولانور * دلنی صارقیدر اغزی صولانور
بولسه خواهشی اوزره یراغی * دوشر یراول کیجه طاسی طراغی
نصب نفس ایلمش اول اهل سبق * عزل ایدر انلره ایراث قلق
شادروانیه ده سیلابه ویرر * بوشانوب حوضی سنی آبه ویرر
اوایدر ذوقی طقوزقات افزون * عشری ایله سن اولورکن مغبون
بنه طورمز چکراول چکمجه لی * مفلس ایلرسنی چکمزسك الی
چوق سیه بختی قاره یوزلی ایدر * کوزلری سورمه لیجه کوزلی ایدر
نیجه جال کبی ناکامه * طاشیدر بوغچه سنی حمامه
ذستی حنازده لردن ال چك * کیدیرزر سکا قانلی کوملك
ایلمه پای محنای بدوش * بویته قانمی الور صاحب هوش
نه بلادرچکه سن عدتنی * آیده بر حیضی ایچون مدتنی
ار بعینلر چیقران شحصه قیاس * اوله سك جله کش وقت نفاس

کیرلنوب کنسه دخی جامه * پاك صوی دیمز او بد فرجامه
منبع ماده ایکن نمدانی * یه صوروب قوریدر جمدانی
صاقن اول جاهده بولدرمه صیو * اولمسون یعنی یرك قانلی قیو
ایلمه جان ودلك جانانی * سیدك آلوده تردامانی
پارلیان انده زروجوهر در * صاغه روینده‌کی نور وفردر
اکثری قاره قوری جادودر * اغزی معهودی کبی بد بودر
قطوسی یاغلودر انکشت صوقار * قلبه مشکی یه تفاریق قوقار
دوزکون ایله یناغن آل ایلر * آلله عاشقن ابدال ایلر
کیجه ایلن قزلی چیقسه اکر * باقه‌مز سین یوزینه وقت سحر
سورمسه آقلغی چوق مکاره * اریانده اوله یوزی قاره
چاتلورسه دخی ایکی قاشی * بیلکی راستق قاره سیدر قاشی
چوق کلنجکده چیچك بوزغنیدر * یوز یازیسی دیدیکی دوزکونیدر
کیردیکی پرده یوزی قاره جیقر * او کیجه ایلکی بازاره چیقر
یوزمه دوزمه قولاغی کبی دلك * چاله قولنجه پرتق کیجه لك
دخترك ذوقی دخی یکشبه در * صکره قارنی شیشمردپرکبه در
دونراغاج قاوونه نمه‌لر * لغو اولور تازه ترنجم دیمه‌لر
بکر ایسه شمدی اورتبه نادر * بلکه مضمونده بولمز شاعر
جوغی سجاقه دراوله غافل * اویله سورتکلری سومز عاقل
یعنی قز قنلغله مشهوره * صبحاغی نجمش اولور ناطوره
سورتر اول مهره زنان انثی * زیر وبالاده مثال خنثی
بیلکه وارنیجه طبقرزن نسوان * کیر خرکبی زیبقده بیان
براغور اولسه ده الده دکشی * پرتغن دیکدیرز استرسکشی
فرصت کانشی فوت ایتمزلر * طوغری یسلق یوللرینه کتمزلر
چقسه صوقاغه اولورپرزینت * که اودر بادیء شوق وشهوت
صاغ اپاق قابیدرای بیهوش * جوپرن محکمه‌لرده پاپوش

بیلورم صانمه صاقن مکرزنی * اوبولور بلمدیکك بردوزنی
قوت جامعه لك ایتمزسه وفا * ارامه زمرهٔ نسوانده وفا
سروقامت دیدیکك عشوه‌زنان * غیره بوی کوستره بی ریب وکمان
کیزلوجه کورملك ایچون اوینا‌شن * چیقارر طشره حرمدن باشن
اجنبیدن بوریتوب صانکه قچار * دامن وصلنی تنهاده اچار
یکسه آیینه بجی دکاندن * صوره‌تن آلدره هریانندن
قیریلور کیم که کیره حرکت * اکلمش اول حرکتدن برکت
نه‌اچق کوز اوپر افسونلردر * نه باشی اورتلو ملعونلردز
نیچه اوقور یزار از دزمشلر * کوبکی خواجه یه یازدرمشلر
قوجهٔ جادولری وار دزبو کیجی * رشتهٔ سحره دوکلردو کیجی
پابلسون باشلرینه چوملکلر * کیدیررلر اشکه کوملکلر
یدی چوق ایله برکشته پلاق * مغز خرطعمه سی بین النسوان
شاخ درشاخ ایدوب نیجه سری * کرکدان ایلدیلر شیرنری
قوج یکیتلر طاقتوب بوینوزی * باش طوقشدردی بولوب تنبوزی
اولدیلر صانکه غبور بغداد * قپوسنده بولنور طبل فساد
بودراشته بیله سن نوع جنون * عقل ناقصلره اولمق مفتون

رفتن هردو بخانقاه شیخ عشاقی

بو ایکی شخص ملامی مذهب * یعنی زن دوست وغلامی مشرب
اجدیلر بحث فسادلك بابن * سدایدوب شرم وحیا ابوابن
بلدی هر بری نه سویلد یکن * ارامزدی سوزینك اردن اوکن
بری سویلر بریسی دکلر ایدی * دکلینپك طاریلوب ایکلر ایدی
ضانکه مطلوبلری اظهار صواب * بی ادبلکلری کویا اداب
بی نتیجه نه اساس ونه مساس * مغلطه سفسطه بی حدوقیاس
سلمیدردیه رك برهانی * نردبان ایلیه رك بطلانی
اوچ دعوایه صعود ایلدیلر * زیروبالاده نلر سویلدیلر

اولقدر دوندیکی باطل کید یلر ❊ صانه سك دور و تسلسل ایدیلر
منع کلیت ایله کبرادن ❊ سلب وایجاب ایدرك صغرادن
ادعا ایله مناقض اوله رق ❊ یعنی هرسوزده معارض اوله رق
گاه نقضینی ایده رك اجمالی ❊ گاه تفصیل ایده رك ابطالی
هر بری نفسنی نصب ایلرایدی ❊ آخرك حقنی غصب ایلر ایدی
ایلیوب که سند اتی تنویر ❊ که ایدرلردی مرادی تحریر
گاه ذیرلردی ادله بدلی ❊ ایتمز اثبات بدیهی جلی
پك مکابرایدی اول اهل فساد ❊ حق تسلیمده ایلردی عناد
بی وظیفه هذیان ایله همان ❊ منتقض جمله دلیل و برهان
بو یله اول ایکی معاند بحاث ❊ ایده رك عربده لرله ابحاث
طرفین اولمدی الزام وافحام ❊ متمادی جدلیات وخصام
مسئله بو یله چتالنمشدی ❊ شاخ اهوکبی داللنمشدی
ایتمیوب جمع کلام ایکی نقیض ❊ کیدرك بحث عمیق اولدی عریض
مسلسل سوریلوب دعوالر ❊ بو یله زنجیر اوله رق غوغالر
عاقبت بونلره کلدی کلال ❊ بیلدیلر برینی الزام محال
دیدیلر کیم یتشور بو اطناب ❊ بعدازین غیری بودر رأی صواب
برعزیزی ایده لیم باری حکم ❊ نه ایسه حکمی طوتلسون محکم
بالتراضی ایدیجك بسط مقال ❊ بلکه اول ایلیه حل اشکال
لیك اما که او مختار عزیز ❊ اوله یز عفت وصبا حب پرهیز
وحدتنده اوتوره حلوتده ❊ کوزی نه تازه ده نه عورتده
اوله اینه کبی سینه سی صاف ❊ رونمون انده جمال انصاف
محو ایدوب جمله هوا و هوسی ❊ اتشه یاقش اوله خاروخسی
التزام ایلیه بر طرفی ❊ تا معین اوله بو امر خفی
نه ایسه حق اوزمان ظاهراولور ❊ یعنی مبطل کیم ایسه باهراولور
اوایکی پرده در بده یدکار ❊ ویردیلر بو یله اصولیله قرار

اوزمان وارایدی برپیر عزیز * جمله دنیا نظرنده ناچیز

منجلی نورکبی شراق * مرشد خانقه عشاق

اول سیر سلوکنده همان * ایلیوب جسر مجازی کذران

عارف سر طریقت اولمش * مالك ملك حقیقت اولمش

سینه‌سی مشرق مهر عرفان * پرتو فیضی جلی اللمعان

هم ارنلر یولنه رهبر ایدی * منزل عشقه ایرشمش ار ایدی

یعنی مانند جناب دوره‌وی * اولیا زمره‌سنك پیشروی

دل صافیسی محیط اکبر * ظاهر و باطنی عنبر و کوهر

بولوب اول مرتبهٔ تمکینی * قالمامشدی اثر تلوینی

خارق عاده ایدی اطواری * صاف کرامت ایدی هر کفتاری

طرفة العین ایچنده بصری * لوح محفوظه ایدرذی نظری

بی نوا زمره سنك دادرسی * نی کبی سینه دلردی نفسی

ظرفادن ایدی اهل دل ایدی * کامل انسان دینه جك کامل ایدی

کیندی بونلر او جناب شیخه * رویما ایلدی باب شیخه

ایتدیلر دستن او پوب عشق نیاز * صانکه ال الدی اوایکی ناساز

ایلیوب بسط بساط ثقلت * اولدیلر وحدت پیر کثرت

ایدیجك حالله بی کلفت قال * سبب مقدم بی وقتی سؤال

دیدیلر عشق اوله‌ای مرشد حق * بولمدق دردیمزه سندن احق

بلی کستاخلق اما سوزیمز * یوق حضورکده اکرچه یوزیمز

بیلورز چونکه حقیقتده ولی * کیم ارنلرده اولور عفو جلی

بزی قیلدی او امید مبرور * حاضر صومعهٔ عز حضور

ایکی بکر اهزایا اهل رشاد * بزی قیل صوب صوابه ارشاد

کشف ایدوب مشکلمز شادایله * خضروش کل یتس امداد ایله

همتك اولور ایسه یار ورفیق * هر مقلد اولور اهل تحقیق

بویله بر طور ادیبانه ایله * طرز واسلوب حکیمانه ایله

استیوب رخصت تقریر مقال * اولدیلر طالب حل اشکال
کرچه کشف ایتمشیدی حاللرین * قاله کلمکسزین احواللرین
لیك وادیء تجاهلده همان * ایتمیوب کشف ضمیری علان
دیدی رخصتله اوذات آکاه * عرض ایدك مشکلکزی والله
کوریجك رخصت پیرانه سنی * ارککی همت مردانه سنی
بیمحابا اوادبسزکیدیلر * قول باطلارینی سویلدیلر
باشلیوب کاه صویوجی زاده * اوبری اولور ایدی آماده
صکره باشلردی قازجی یکنی * دیه رك پیرم ایودکله بنی
جمله بالاده کچن اقوالی * دخی فاحش نیجه قیل وقالی
ایتدیلربی ادبانه تقریر * چاره نه دکلرایدی حضرت پیر
لیك تعلیل و معلل برهان * ایتدی تحریك عروق بحران
حالت وجده کلوب هودیه رك * های شاشقین بونه در بودیه رك
جوش ایدوب جذبه ایله اشك تری * طاس پرخونه دونوب دیده لری
دیدی ای یولسزاولان اهل فجور * باشه چقمز بوره دور ادور
راه عشقه بومیدز طوغری سبیل * که سبیلینی ایدرسز تحبیل
عبیدرشهوته میل و نیت * که اودر خصلت حیوانیت
بویله دنیاده ایدنلر طغیان * اوله مز واصل حور وغلمان
بریول ایتمزسوزیکز هب کاسد * ایکیکز بربریکزدن فاسد
فکریکز وسوسه شیطانی * ذکریکز دغدغهٔ نفسانی
نفس اماره یه اویمق نه خطا * هب انکدر بوامارات هوا
بویله پیرانه نصیحت ایدرك * سمت ارشاده بویولدن کیدرك
دوندی زنباره یه باقدی پك پك * دیدی ای اسکی قواق تللی ببك
کارایدوب ملعنت وسواسی * کشف ایدرسك عورات ناسی
بعض زن قاچسه ده آدمدن * سن قاچرنفسکی نامحرمدن
عقلی ناقصلری اغفال ایتمه * اویله شیطانکبی اضلال ایتمه

اهل عرضی چیقرانلر باشدن * باشلرین قورتاره مزلر طاشدن
حدینی بیلسه جزاسی نه جزا * اولور ابلیس کبی رجمه سزا
ایتمه بو یولده فدا ما ملکی * حاصل ایله ملکات ملکی
کیمیا علمیده بیلسه فرضا * ممکن اولمز ینه زانیده غنا
درد نسوان ایله اولمه غمکین * آخرکار اولورسك مسکین
حرم غیره نظر عین حرم * باقی حلال زن ایسه اصل مرام
ایتدی زنباریه چون بویله عتاب * دوندی هم مغلمه ده قیلدی خطاب
دیدی ای ملعبه آرای فساد * نه اویونسك بیلورم هی برباد
یتر الداتمه یستر اطفالی * حاجی یاتمزله ایدوب اغفالی
نیجه بر پیرورئ نفس خبیث * پاك معصومی ایدرسك تلویث
طفل محجوبك آچرسك کوزینی * کتوررسك یره حیفا یوزینی
نه روا دردو شنوب نیجه حیل * کار ناپاکك اوله سوء عمل
ملعنتلر ایده سك اوغلانه * صکره اویدم دیه سك شیطانه
عالك اویله اولنجه هرزه * غرش رحمانه ویررسك لرزه
بن نه حاجت ایده یم شرح و بیان * قبح اصلیسی ایکن عین عیان
زیر و بالا سنی ایلر ایما * معنئ عالیها سافلها
مقبلان کاری دکلدر اول کار * آنده درکاردر البت ادبار
اول نظرباز جمال محبوب * چارمیخ ایتمه صقین ای منکوب
اولاً کرچه معاتب قیلدی * صکره رفقیله مخاطب قیلدی
طاریلوب ایتمشیکن لوم وعتاب * ینه مشکللرینه ویردی جواب
دیدیکیم فهم ایده سزای یاران * ایده یم مشکلیکز باری بیان
حسن خوبانه کر اولسك مشتاق * پاك سیرتده کرکدر عشاق
عشقدر مائدۀ روحانی * که انك لذتیدر وجدانی
عشقدر نور تجلی اجلال * روی خوبانده ایدر عرض جمال
سنده اول نورك اولوب حیرانی * نظر پاکیله قیل سیرانی

مظهر اول عشق صفا آینه * رخ جانانلر اکا آینه
آدمك اكله نلر صورتنی * صانعك فهم ایده سك قدرتنی
ایله دقتله اكا امعانی * سیر ایدوب انده که حسن وآنی
اوقلم کبی کشیده قاشی * نیجه چکمش کوره سك نقاشی
عشقدر دفتر حسنك ورقی * خط خوبانلر انك هر سبقی
خاللر اول ورقه دوکدی نقط * یوقدر آنده بیله سك حرف غلط
سن همان طوغری اوقوایمه خطا * خوش یازلمش ورق مهر و وفا
زلف جانانه یه کیم اولمز اسیر * او ایدر شاهلری دز زنجیر
زنده در تاابد عاشق اولان * جان فدا ایله ده صادق اولان
عشقدر نام ویرن عشاقه * چیقرر شهرتنی افاقه
نیجه اثارده قیس وفرهاد * اولنور شمدیه دك خیر یله یاد
بلکه شهرت ویره حیوانه دخی * اکیلور بلبل و پروانه دخی
بی علاقه اوله مز عشق مجاز * یا غلثور سالك حقیقتله اوراز
عشق خالص کبی اکسیر اولمز * مایه سی قابل تغییر اولمز
قلبه زائلقله ایدر چوق بیهوش * قلب اقچه کبی قلبن مغشوش
طوغری راهی شاشیران دیوانه * ایره مز وصله دوشر یابانه
ماحصل اولمیجق ناپاکی * عاشق پاك اولور می باکی
زنده ممکن بلی تحصیل حلال * تازه نك ذوقی قوری سیر جمال
لیك محبوب وکرك محبوبه * سالکی واصل ایدر مطلوبه
عشق پاکیزه اولور هر پرده * یعنی هم تازه ده هم دخترده
اراده اولمز ایسه فعل شنیع * عاشقك قبحی اولور حسن صنیع
بویله در عشق مجازی دره سی * که ایکی کوزلی اولور قنطره سی
بر کوزی دختر نازکتردر * بریده تازه شوق آور در
ایکیسنده دخی یوق بیم وخطر * کوی عشقه ایکیدر راه گذر
ایکیسنده جکر غیرت ایدن * طوغری بیچه راه حقیقی یه کیدن

ایکیسیده اثر صنع حکیم * هر بری مظهر حسن تقویم
سیله کتمه چیقه کوراول دره دن * اوغروب کچ اوایکی قنطره دن
یعنی کرداب کناهه طالمه * قعر دریای بلاده قالمه
فسقك انواعی ملوث چرکاب * رحم الله لمن تاب وطاب
نطق ایدوب بویله او پیر آکاه * ایلدی انلری پر ناله وآه
هر بری واله حیران اولدی * ایتدیکی کاره پشیمان اولدی
نفسی بویله ایدنجه تأثیر * بونلره توبه ویروب حضرت پیر
ایلیوب رهبری راه رشاد * قیلدی تا صوب صوابه ارشاد
طرق فاسدی قیلدی آکاه * بیلدیلر نیدوکنی کیتدکاری راه
بو ایکی مفسدی ایتدی اصلاح * ایلیوب هر برینی اهل صلاح
سالك راه حقیقت قیلدی * صانه سك حضر ایدی همت قیلدی
ایچروب نطق ایله آب حیات * ایدیجك دفع ظلام ظلمات
ایدوب انلردخی شیخه بیعت * طیب وطاهر چقوب ایتدی عودت
اغلیوب ایلیه رك سینه یی چاك * اولدیلر حاصلی پاك اندر پاك
نه قدر روا ایسه ده جرم وقصور * عفو ایدر تائبی اول رب غفور
دیه لیم بزده خطایه توبه * لغو بیهوده ادایه توبه
قصه دن حصه مآلنده همان * ایدوب اکلمه کبی بسط وبیان
یازدی وهبی بونی معنیسا ده * لفظی بی رابطه معنیسا ده
بنه اما اوقودقجه ظرفا * کوله رك ایلیه رك کسب صفا
بلکه دیرلر نه کوزل نظم لطیف * یازمش اول پیر جوان طبع ظریف
لفظ ومعناسی عجب ذوق آمیز
نامی اولسه یا قشور شوق انکیز

اصمه آلتنده ٣٨ نمروده علی رضا افندی مطبعه سنده طبع اولندی
فی ٥ رمضان ١٢٨٦ سنه